chiar azĭ dimineaţă doui dintr'înşiĭ aŭ expediat la Chicago o cutie lungă, care coprindea poate cadavrul nevesteĭ.

— Inţeleg zise seriful, mânia, grijile d tale; dar pot să 'ţĭ daŭ cuvîntul de onoare, că din şease persoane, pe care i-aŭ atacat servitoriĭ d-voastră, cel puţin cincĭ pot să 'şĭ stabilească o desăvîrşită nevinovăţie.

(Va urma.)

PORTORICO

Spanioliĭ, când aŭ descoperit această insulă i-aŭ dat numele de «Portorico» (portul bogat). In adevĕr această insulă este foartă bogată. O vegetaţiune suberbă acoperă câmpiile şi munţiĭ. Pe coastele munţilor se vĕd case albe, plantaţiunĭ de cafea şi de tutun. Bogăţia pămîntuluĭ e foarte mare.

Pădurile întinse daŭ lemne de construcţie şi pentru colorĭ.

Sunt în abundenţă perseci, smochine, strugurĭ, etc.

Locul principal îl ocupă însă cafeaua, zaharul şi tutunul. In timpul din urmă comerţul cu cafea a luat un avînt foarte mare; tutunul se exportează în mare parte la Cuba.

Clima acesteĭ insule nu este tocmaĭ sănătoasă. Pe când din Iunie şi pînă în August domneste o căldură şi secetă mare, în Septembrie începe timpul ploios, cu furtunĭ groaznice. Cad ploĭ marĭ, carĭ prefac câmpiile şi văile în lagune şi umplu aerul cu aburĭ veninoşĭ, carĭ strică repede mâncările şi cu deosebire carnea.

Dintre ceĭ 800.000 locuitorĭ aĭ insuleĭ Portorico, partea cea maĭ mare sunt de rasă albă şi ast-fel a fost cruţată de relele aduse de preponderenţa raseĭ negre în insulele Cuba şi Haiti.

Aplecarea spre pariurĭ şi jocurĭ este foarte rĕspândită în insulă şi când populaţiunea se întruneşte la cursele de caĭ şi la luptele de cocoşĭ, la care ţine foarte mult, atuncĭ demonul joculuĭ cere numeroase victime.

Femeile sunt bine făcute, teintul lor arată o paloare interesantă, care însă se strică repede prin aerul de mare. Ele posedă o graţie naturală şi se îmbracă cu un gust excelent; ele poartă giuvaericale de aur saŭ argint. Desvoltarea lor spirituală lasă mult de dorit, ceea ce nu e lucru de mirare, de oare-ce două treimĭ din poporaţiune sunt analfabeţĭ.

Pasiunea femeilor este pe lângă călărie, dansul. Balurile în San Juan arată de regulă foarte multe şi frumoase dansatoare. Furia de dans merge atât de departe, în cât şi la înmormîntarea unuĭ copil se dansează pe spesele naşuluĭ.

Cea maĭ mare sărbătoare a insuleĭ este ziua sf. Ioan, când ceĭ Portorico se adună din toate părţile, călăresc ceĭ maĭ bunĭ caĭ, se poartă cele maĭ frumoase giuvaericale.

Femeile se mărită de timpuriŭ, dar frumuseţea lor se vestejeşte în curând, la ceea ce contribue mult şi copiiĭ multĭ. Femeea îşĭ petrece vremea în trândăvie, fumând la ţigărĭ.

Oraşele în Portorico şi-aŭ păstrat caracterul vechiŭ spaniol, ele nu sunt aşa de marĭ ca oraşele din Cuba. Insula este bogată în oraşele micĭ carĭ aŭ un aspect pitoresc înconjurate de o bogată vegetaţiune. Portorico are porturĭ bune şi spaţioase, dintre carĭ cel maĭ însemnat este portul San-Juan, care este înconjurat de stîncĭ, ce constituesc o apărare naturală Un fort şi alte fortificaţiunĭ maĭ micĭ apără oraşul acesta, care seamănă cu portul Cadix din Spania.

Edificiile marĭ din acest port îĭ dă un caracter istoric; între acestea cele maĭ însemnate sunt: catedrala, palatul guvernatoruluĭ, primăria, etc.

Varietăţĭ

Gradele literare în China. — Literele aŭ titlurĭ, care corespund cu gradele noastre universitare de bacalaureat, licenţiat, doctor.

Aceste titlurĭ sunt date în urma examenelor. Pentru a obţine gradul literar care se cere pentru funcţionariĭ publicĭ trebue să cunoască istoria antică şi să comenteze câţĭ va autorĭ.

Aceĭ Chinezĭ însă, carĭ sunt socotiţĭ ca savanţĭ reputaţĭ, sunt de regulă de o ignoranţă absolută în tot ceea ce priveşte matematicele, fisica, chimia, precum şi în tot ceea ce priveşte istoria şi geografia altor naţiunĭ

—x—

Iarba de cauciuc. — Arboriĭ de cauciuc, a căror produs n'a fost cunoscut în Europa, de cât la începutul acestuĭ secol, aŭ aflat o concurenţă teribilă în câte-va ierburĭ di. Congo. Aceste ierburĭ, descoperite în districtul Stanley-Pool, sunt înalte de douĭ metri. Ele sunt foarte rĕspândite şi foarte bogate în suc elastic.

—x—

Bĕuturile chinezilor.— Toată lumea ştie că bĕutura cea maĭ plăcută a Chinezilor e ceaiul. Dar oare ce maĭ beaŭ eĭ? Berea bavareză, care a cucerit lumea întreagă şi a străbătut prin toate ţĕrile, n'a putut să treacă dincolo de zidul chinez. Atât de mult nu s'aŭ avêntat Chineziĭ, ca să bea berea europeană. Lor le lipseşte nu numaĭ berea ci şi vinul. Pe unele dealurĭ, în câte-va ţinuturĭ ale Chineĭ, se cultivă viţa de vie, dar Chineziĭ mănâncă toţĭ strugurĭĭ şi nu voesc să ştie de vin. De obiceiŭ chineziĭ beaŭ pe lângă ceaiŭ apă de orez, o zeamă rĕcită cu ghiaţă şi lungită cu oţet. Rachiul e o băutură de toate zilele. Pe acesta îl beaŭ ferbinte. Ca băutură adevĕrată îmbătătoare aŭ opiul. Precum se vede Chineziĭ şi în bĕuturĭ fac deosebire de europenĭ şi dacă se aseamănă în ceva, e numaĭ faptul, că şi eĭ ca şi noĭ, nu prea beaŭ bucuros apă.

—x—

Curtea Ţaruluĭ.—Eată lista persoanelor carĭ formează curtea Ţaruluĭ: 1 intendent suprem, 15 intendenţĭ de curte şi 16 sub-intendenţĭ, 1 paharnic, un maestru suprem de vînătoare şi 14 maeştriĭ, 1 intendent al grajdurilor cu 16 sub-intendenţĭ, 1 croitor, 1 director de teatru, 2 maeştri de ceremoniĭ cu 17 ajutoare, 173 valeţĭ de cameră, 249 cameriere, 24 de medicĭ, 28 de feciorĭ de casă, 10 dame de supraveghiere, 4 cameriere interne şi 180 de domnişoare de onoare.

Decĭ curtea e compusă din 748 persoane, carĭ locuesc şi mănîncă la palat.

Abonamente cu premii

De la 15 Maiŭ

Cine se va abona, cu începere de la 15 Maiŭ 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de treĭ lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman de 4 volume ilustrat şi ziarul «Universul» literar colorat, timp de 6 lunĭ

Pentru un an leĭ 21.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brăţară, o zaharniţe şi un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT

La 1 a.e ue-căreĭ lunĭ, afară de premiile ma sus notate, se maĭ acordă prin tragere a sorţĭ şi în mod gratuit, la toţĭ abonaţiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B.—De oare-ce «Universul» politic apare şi în toate Duminecile, preţul abonamentuluĭ s'a scumpit cu puţin.

VINDECAREA

Boalelor de ficat, stomac şi inimă

Curăţirea sângeluĭ stricat

HAPURILE VEGETALE INDIANE precum şi AMAR INDIAN ale d-ruluĭ W. SIMON, vindecă în mod sigur şi în scurt timp **toate boalele de Ficat, Stomac şi Inimă**, în orĭ-ce formă se vor prezenta. Hapurile vegetale indiane şi amarul indian, sunt **ceĭ maĭ bunĭ curăţitorĭ aĭ sîngeluĭ stricat**, în urma boalelor ficatuluĭ saŭ ale efectelor de microbĭ şi miasme palustre (băltoase).— Hapurile Vegetale Indiane costă leĭ 2.80 flaconul. Amarul Indian costă leĭ 3 flaconul.

— Refuzaţĭ ca falşificate toate flacoanele saŭ borcanele carĭ nu vor purta pe din afară pecetia ziaruluĭ «Universul» şi pe dinăuntru o instrucţie în limba română tot cu pecetia ziaruluĭ «Universul».

Se găseşte de vînzare în Bucureştĭ la drogheria centrală a d-luĭ M. Stoenescu, strada Academieĭ; la farmacia «Ochiul luĭ Dumnezeŭ», V. Thüringer, calea Victorieĭ No. 154; la drogheria Ilie Zamfirescu, strada Academieĭ No. 2; la drogheria Păcăţianu, calea Victorieĭ No. 17 (hotel de France), precum şi la toate farmaciile din ţară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nicheat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia doĭ lucrătorĭ din ceĭ maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparaţiuni este închis

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vênzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Premiile noastre pentru Iunie

După cum am anunţat, la 1 ĭ-a ale fie-căreĭ lunĭ, acordăm prin tragere la sorţĭ treĭ premiĭ tutulor abonaţilor ziaruluĭ «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-căruĭ abonat în parte.

Iată obiectele pe carĭ le acordăm ca premiĭ la tragerea de la 1 Iunie anul curent.

Premiul I.—O prea frumoasă lampă *veilleuse*, de atârnat în mijlocul odăeĭ.

Premiul II.—Un elegant ceasornic de lemn sculptat, pentru masă.

Premiul III.—O bogată cutie de parfumerie, împodobită cu pluşiŭ roşiŭ.

La tragerea la sorţĭ pentru aceste premiĭ vor avea drept toate persoanele carĭ se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Iunie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse la vitrinele palatuluĭ «Universul».

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucuresci.

Anul II.—No. 54. | 5 BANI IN TOATA ŢARA | Bucureşti, Miercurĭ, 20 Maĭ, 1898

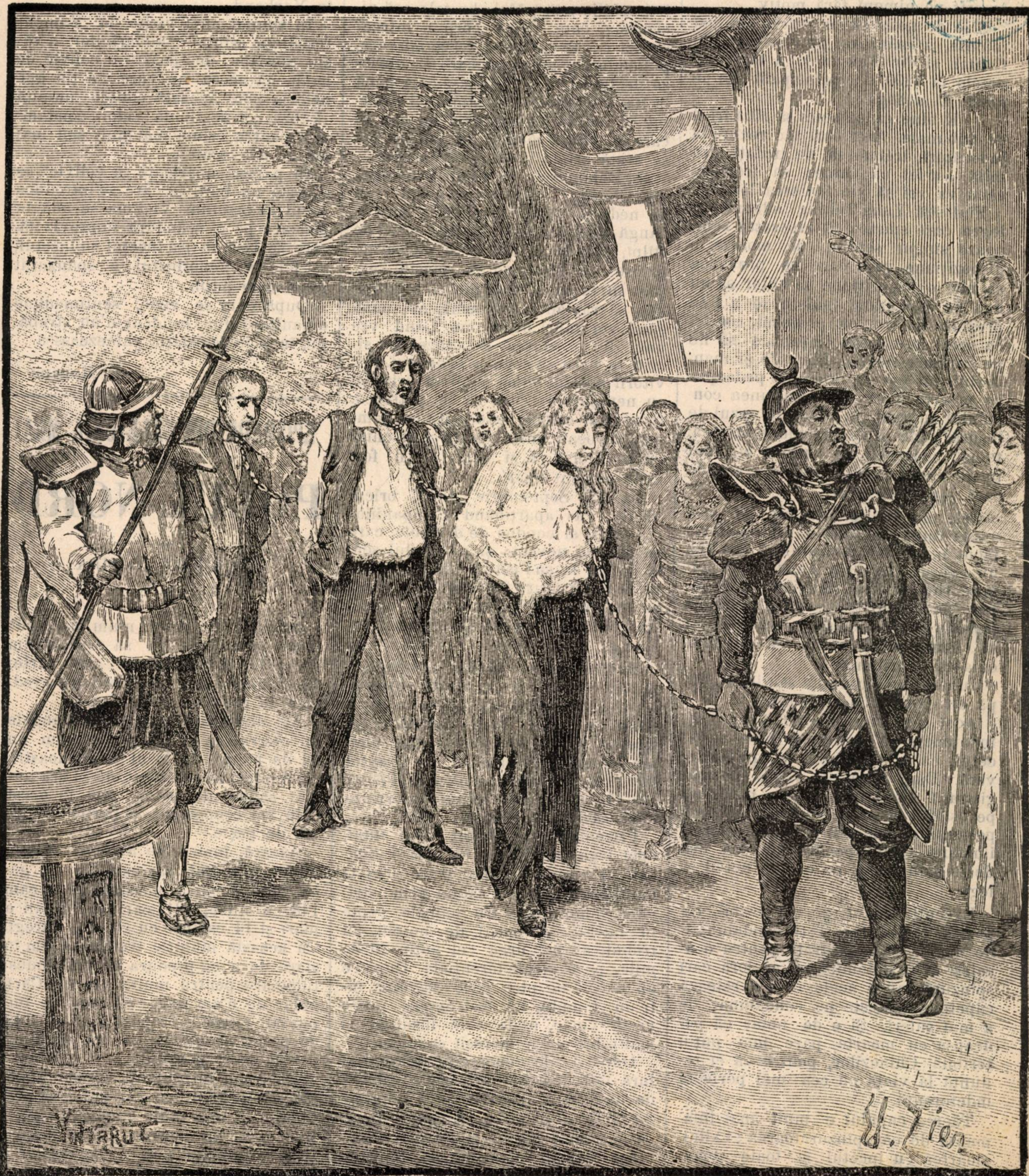
ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « ½ « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARŢEA şi VINEREA

CANGA ŞI KUBZA (Vezĭ explicaţia).

Canga şi Kubza [1)]

Khang-Hi, împăratul tartar, mort în 1722, după ce a domnit 61 de anĭ, scrise în testamentul sĕŭ:

— In tot timpul vieţeĭ mele, n'am omorît pe nimenĭ fără motiv.

Şi e de notat că cu câţĭ-va anĭ maĭ înainte, a spânzurat pe vice-regiĭ din Canton şi din Fukian şi a tăiat ca petele la 1200 d.n principaliĭ lor ofiţerĭ. El adăoga:

— E bine ca oameniĭ să aibă frică de tribunale. Aceĭ carĭ fac recurs la judecătorĭ, trebue să fie trataţĭ fără milă, ast-fel ca lumea să tremure când va voi să vie înaintea lor.

Fiul sĕŭ Yung Tching adăogă la legea care spunea că împĕratul semnează singur sentinţa de moarte, o dispoziţiune prin care se prevedea ca nicĭ o dispoziţiune pe viitor să nu maĭ fie executată, înainte de a i se prezinta de treĭ orĭ procesul, ast fel ca actul autorităţeĭ imperiale să fie pe deplin reflectat. Dar, de şi mandariniĭ nu pot să pronunţe pedeapsa cu moarte, fără autorizaţiunea consiliuluĭ suprem, în afară de cazul de insurecţiune şi de invaziune streină, totuşĭ, pedepsele ce ordonă eĭ, sunt în de ajuns ca să omoare pe aceĭ de carĭ vor să se scape.

Cele maĭ multe sentinţe se pronunţă după un simplu interogatoriŭ făcut în public; acuzatul nu are nicĭ un avocat. Dar dacă mandarinul permite rudelor saŭ amicilor ca să apere pe inculpat, aceasta e o simplă favoare din partea sa; el poate chiar să cheme pe un strein ca să'l înlocuiască la tribunal.

Judecătoriĭ pronunţă sentinţele du pă un examen foarte sumar.

Aceĭ carĭ n'aŭ locuit în China, îşĭ închipuesc că justiţia se face cu încetul, că e minuţioasă şi puţin severă. Dar, dacă arĭ vedea pe magistraţiĭ Imperiuluĭ Ceresc judecând pe asasinĭ şi pe incendiatorĭ, le ar fi peste putinţă să maĭ păstreze această iluziune. Codul penal este tot aşa de neînduplecat, pe cât de neted şi logic.

Execuţiile sunt, pe cât posibil, răpezĭ şi expeditive. Toţĭ condamnaţiĭ de un an, sunt păstraţĭ pentru o aceiaşĭ zi şi îndemînarea acelora carĭ spînzură saŭ a acelora carĭ retează capetele, scuteşte pe condamnaţĭ de a maĭ suferi. Şi e de notat că pedeapsa cu moarte pare maĭ puţin teribilă Chinezilor, pentru că eĭ renunţă la viaţă cu cea maĭ perfectă indeferenţă.

Tăerea capuluĭ e mult maĭ infamantă de cât spînzurătoarea; exilul, moartea cu încetul şi toate torturele neumane vin după aceea, în caz de paricid, saŭ crime de «les majestate».

Pedeapsa cea maĭ ordinară dictată de legile lor, este canga, dacă se exeptează loviturile de bambus, cărora nu li se daŭ o mare atenţiune.

In supliciul cangeĭ, condamnatul este strîns între două scândurĭ, carĭ îĭ imobilizează gâtul, braţele saŭ picioarele, câte odată corpul întreg, ast-fel ca să oprească orĭ-ce mişcare, punêndu'ĭ o greutate care să varieze de la 10 la 30 şi adesea-orĭ până la 100 kilograme. Condamnatul e purtat pe strade cu infernala maşină pe care se află, având şi un afiş în care se arată crima de care e vinovat.

D. Delamarche a vĕzut 6 nenorociţĭ Chinezĭ, inculpaţĭ pe drept saŭ pe nedrept, pentru incendiŭ, puşĭ la cangă pe piaţa Cantonuluĭ, legaţĭ de stilpĭ, cu capul, braţele şi picioarele prinse de blestematele maşinĭ, expuşĭ în mijlocul mulţimeĭ şi condamnaţĭ să rămâe acolo nemişcaţĭ, până când vor muri de foame. Când vre unul din eĭ murea, se aducea un sicriŭ în care se arunca cadavrul. Privitoriĭ acestuĭ odios supliciŭ priveaŭ cu nepăsare la ceea ce se petrecea. Ceva maĭ curios, nenorociţiĭ condamnaţĭ vorbeaŭ linişţiţĭ între eĭ şi chiar cu trecĕtoriĭ, ca şi când ar fi fost nişte oamenĭ liberĭ.

La 15 Septembrie 1840, bricul «Kite», vas aparţinând Companiilor din Indiĭ şi condus de d. Noble, care îşĭ aducea nevasta şi pe copilul sĕŭ, se perdu la sud est de Chapo, aproape de îmbucătura fluviuluĭ Tsin-Tung, pe malurile căruia se ridică oraşul Hang Chow, capitala provincieĭ Che Kiang

Numaĭ câţi va dintre naufregiaţĭ putură să ajungă pe coasta chineză, câte-va zile după încheerea armistiţiuluĭ semnat la 13 Semptembrie, de Koshan. Cu toate astea înaltul comisar imperial pretinse că are dreptul să'ĭ facă prisonierĭ, pentru faptul, zicea el, că vaporul «Kite» aparţinea uneĭ escadre vrăjmaşe.

Prizonieriĭ fură bătuţ maĭ întâĭ, apoĭ legaţĭ cu lanţurĭ de gât şi plimbaţĭ prin mijlocul unuĭ mare oraş. O mulţime imensă îĭ saluta prin strigăte înfiorătoare. Cu hainele rupte în bucăţĭ, acoperiţĭ de noroiŭ, aŭ trebuit să parcurgă cel puţin 20 de mile, pe o ploaie torenţială. După ce aŭ trecut noaptea pe o rogojină într'un templu, aŭ fost expuşĭ într'o vastă curte, unde fură insultaţĭ şi maltrataţĭ de numeroşiĭ spectatorĭ.

După 3 zile nenorociţiĭ prizonierĭ fură introduşĭ în nişte coliviĭ înalte de un metru aproape, pe o lungime de 70 c m. şi 50 cm lărgime. In aceste coliviĭ eĭ aŭ parcurs maĭ multe oraşe, expuşĭ neîncetat la injuriile şi la maltratările trecĕtorilor.

Maĭ pe urmă aŭ fost scoşĭ din coliviĭ, pentru a li se încătuşa mâinile şi picioarele.

Ast-fel, aŭ fost neîncetat torturaţĭ aceĭ nenorociţĭ şi numaĭ după 5 lunĭ fură predaţĭ, în insula Chusan, autorităţilor englez.

D. Henry Sansdell, care a călĕtorit prin Micul Tibet, a fost martor acum de curând la o tortură de acelaşĭ fel, în Yarkand.

In timpul uneĭ vizite la Yamen, reşedinţa şefuluĭ mandarinilor, a vĕzut aproape de poartă o colivie de lemn, ca aceea în care se ţin găinele la noĭ. Această colivie numită «kubza», e destinată celor condamnaţĭ pentru crime maĭ mult saŭ maĭ puţine adevĕrate.

In partea superioară a colivieĭ, se găseşte un lanţ, în care se introduce capul acuzatuluĭ. Victima se află în picioare pe o scândură improvizată, care se lasă în jos încetul cu încetul, ast fel că nenorocitul e spânzurat puţin câte puţin.

După cum se vede, sentimentele umanitare din Occident, n'aŭ străbătut încă în legislaţia chinezească.

V. Morans

[1)] Numele a două instrumente de tortură.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA
LA
POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. V

In zilele din urmă n'am maĭ avut masă la amiazĭ, ca să economisim provisiile şi fiind că de altă parte, nu socoteam progresele noastre vrednice de prea mult nutriment.

Azĭ dimineaţă adunarăm sângele luĭ *Storraeven* şi ne prepararăm un fel de păpară în locul supeĭ noastre obicĭnuite. Ne-a plăcut, de şi era numaĭ sânge de câine, dar în acest chip am economisit o porţie de făină de peşte.

Asearâ, înainte de a ne vîrî în sac, ne-am numĕrat cartuşele şi am găsit, spre bucuria noastră, că aveam 148 cu alice, 181 cartuşe cu alice marĭ şi 14 cartuşe cu gloanţe întregĭ. Cu această muniţie trebue să fim în stare de a ne procura proviziĭ îndestulătoare pentru multă vreme. Căcĭ, chiar de n'am avea alt ceva de împuşcat, totuşĭ sunt păsările, şi 148 de păsărĭ ar ajunge pentru un timp destul de respectabil.

Dacă am întrebuinţa numaĭ jumĕtăţĭ de încărcăturĭ, am putea să prelungim şi maĭ mult muniţiile noastre; afară de aceasta avem pentru încărcătura din noŭ a cartuşelor o jumătate funt de praf, câte va gloanţe marĭ şi tot atâtea capse. Această descoperire m'a umplut de bucurie,

căcĭ, ca să spun drept, situația noastră nu mi se prea părea strălucită. Acum vom fi poate în stare să rezistăm treĭ lunĭ, şi în acest timp trebue să se întâmple ceva. Afară de ceea ce vom putea vâna, poate că vom maĭ putea şi pescui câte ceva.

E probabil că nu vom ajunge la Spitzberg, la timp potrivit ca să maĭ găsim acolo vre-un vapor, şi vom găsi acolo trebui să iernăm acolo. Aceasta însă ar fi o viață luxoasă în comparație cu cea de aci pe ghiață unde nu ştim, unde cu toată oste neala ce ne dăm, n'am ajuns încă să ne vedem ținta.

N'aşĭ vrea să maĭ trăesc odată zilele acestea. Scump a trebuit să plătim imprudența de a fi lăsat să ni se oprească atuncĭ ceasoarnicele.

Dacă nimenĭ nu ne ar aştepta acasă o iarnă ispititoare. Acum stau aci şi visez ce comod şi frumos ne am putea instala acolo. In afară de această ghiață totul mi se pare trandafiriŭ. Tot va trebui să răsbatem odată printr'însa! Trebue să ne mângâiem cu proverbul care zice că: «noaptea e maĭ întunecoasă înainte de zorĭ». — Fireşte e întrebarea cât de întunecoasă e noaptea, dar cu mult maĭ întunecoasă de cât acum cu greŭ va putea fi. Toate speranțele noastre se îndreptează asupra vereĭ, da, trebue să se îndrepteze totul cu înaintarea vereĭ.

In acest timp mergeam încet înainte. Zi de zi trebuiam să începem acelaşĭ lucru penibil în aceeaşĭ zăpadă adâncă în care săniile se cufundaŭ mereŭ. Câiniĭ şi oameniĭ făceaŭ tot ce le sta prin putință dar cu puțin succes şi afară de aceasta ne făcea grijĭ necontenite chestiunea nutrimentuluĭ. Porțiile noastre şi ale câinilor fură reduse la un minimum pentru ca să susținem viața unora şi altora cât maĭ mult timp. Toțĭ cincĭ eram flămânzĭ şi obosițĭ de dimineață până seară şi de seară până dimineața. Am hotărît atuncĭ să împuşcăm tot ce ne va eşi în cale, fie şi păsărĭ.

Dar fireşte că acuma nu ne maĭ venea nimic în bătaia puşteĭ.

Crepăturile deveneaŭ din ce în ce maĭ rele şi de obiceiŭ eraŭ pline cu ghiață sfărîmată şi cu zăpadă fleşcăită. Adesea eram silițĭ să trecem prin locurĭ unde în fie-ce moment eram amenințațĭ să ne cufundăm.

La 18 Iunie se porni un vênt puternic în spre vest, care ne sguduia cortul din temeliĭ. *Probabil că ne întoarcem îndărăt de unde am venit, poate chiar maĭ spre nord.* Ast fel suntem jucăria vîntuluĭ şi a curentuluĭ şi aşa poate va fi toată vara fără să putem deveni stăpâni pe situație. O observație făcută în această zi, ne arată 82° 19' latitudine.

Am vĕzut şi am împuşcat treĭ păsărĭ de mare cu carĭ ne-am prelungit porțiunile. Din nenorocire însă am dat greş, voind să împuş o focă.

«Intr'acestea s'arată foarte multă viață pe aci», scriam la 20 Iunie. Păsărĭ sboară în stolurĭ încoace şi încolo şi s'apropie până de cort; e în adevĕr o plăcere a te uita la ele, păcat numaĭ că sunt aşa de micĭ şi de aceea nu sunt vrednice de o împuşcătură. De când a început vêntul de vest alaltă-ierĭ s'aŭ înmulțit mult pasĕrile pe-aicĭ. Aceasta ne dă un sentiment ca şi cum am fi ajuns în regiunĭ maĭ ospitaliere. Totuşĭ pământ nu se vede şi drumul e cât se poate de rĕŭ. Nu vine nicĭ o vreme maĭ caldă ca să dispară maĭ curând zăpada.

«Erĭ dimineață am făcut înainte de dejun o plimbare spre sud ca să vĕd dacă am putea să pornim înainte. O bucată de loc ghiața a fost plană şi bună, dar foarte curênd crăpăturile aŭ început să devină maĭ rele ca orĭ şi când. Singurul lucru ce ne rĕmâne de făcut este să procedăm la mijloace energice şi să lăsăm caicele în apă. Cu această hotărîre m'am întors.

Zăpada era încă tot neschimbată, moale, aşa că ne scufundam mereŭ, îndată ce nu băgam de seamă. Nu ne am putut permite un dejun cum se cade, am luat numaĭ câte 50 gr. pâine şi 50 gr. pemicam de om. Apoĭ ne puserăm pe lucru ca să reparăm pompele şi să aranjăm caicele pentru trecere, ast-fel ca conținutul lor să nu se strice prin apa ce ar fi putut pătrunde înăuntru. Intre altele a trebuit să cârpim la caicul meŭ o gaură pe care până atuncĭ nu o vĕzusem.

După o cină frugală, 60 gr. pesmete şi 30 gr. unt de fie care, ne vîrîrăm în sac ca să dormim cât maĭ mult şĭ să ucidem vremea fără să mâncăm. E vorba acum numaĭ ca să rezistăm până când zăpada va fi topită şi înaintarea posibilă. După amiazĭ la ora 1 ne sculărăm şi luarăm un dejun ceva maĭ copios, dar de acum înainte nu puteam să mâncăm până ne săturam.

Ne bucurăm că plecăm din acest loc să încercăm tactica mea; în loc de a evita crăpăturile, să le căutăm şi să ne urmăm drumul de acurmezişul lor. Aceasta în tot cazul ne va folosi ceva şi cu cât vom ajunge maĭ spre sud, cu atât maĭ mult putem să ne aşteptăm la crăpăturĭ şi cu atât maĭ marĭ sunt şansele că am putea vîna ceva.

De alt-fel existența e destul de posomorîtă. Drum nesigur în toate părțile, provizii carĭ scad vĕzênd cu ochiĭ şi nimic de pescuit saŭ de împuşcat deocamdată. O încercare de pescuire pe care am făcut'o astă-zĭ cu plasa a dat greş cu desĕvîrşire. De abia câte va crustacee am putut prinde. Noaptea nu dorm şi 'mĭ chinuesc creerul ore întregĭ ca să găsesc un drum de a eşi din aceste greutățĭ.

Sâmbătă 22 Iunie.—$9^1/_2$ ore înainte de amiazĭ, după un dejun copios de carne, fi at, slănină şi supă de focă.

Staŭ aci şi mĕ las visurilor celor maĭ trandafiriĭ. Viața iarăşĭ e plină de soare. Ce întâmplare mică, este de ajuns ca să schimbe toată aparența lucrurilor. Erĭ şi zilele din urmă eraŭ triste şi întunecate; totul părea desperat, ghiața era cu neputință de trecut, vînat nu se găsea, când de o dată rĕsare din apă o focă, chiar în apropierea caicelor. Iohansen are tocmaĭ destul timp ca să 'ĭ dea un glonț înainte de a dispărea. Este o «foca barbata», cea d'intâĭ de acest fel pe care am vĕzut'o până acum. Dintr'însa avem pentru maĭ bine de o lună nutriment şi material de ars din belşug. Numaĭ trebue să ne maĭ grăbim. Putem să ne ocupăm maĭ bine cu repararea caicelor şi săniilor, şi dacă vom maĭ găsi o focă, putem s'aşteptăm schimbarea stăriĭ gheţurilor. Amêndouĭ, atât la cină cât şi la dejun, am mâncat până ne-am săturat, după ce maĭ multe zile suferisem de foame. Viitorul ne apare acum limpede şi sigur; nu se maĭ vĕd norĭ negri.

Nu plecasem tocmaĭ cu marĭ aşteptărĭ joia trecută. Drumul era cel obicĭnuit. O coaje tare, ce se formase de asupra zăpeziĭ nouĭ, nu îmbunătăția situația de loc. Săniile se cufundaŭ adesea, şi nu se putea mişca din loc, până nu le scoteam iar afară. Când era vorba să învêrtim săniile, se înțepeneaŭ în această coajo, aşa că ne făceaŭ mult de lucru.

Vĕzurăm că nu era cu putință a înainta cu acest chip. Singurul mijloc era să ne debarasăm de tot ce puteam să ne lipsim, şi să pornim înainte numaĭ cu provisiĭ, caice, haine şi cu hainele cele maĭ necesare, ca să ajungem cu orĭ-ce preț la uscat înainte de a fi consumat ultima îmbucătură.

Făcurăm o revizie a lucrurilor ca să vedem de carĭ ne puteam lipsi: farmacia, scândurile de rezervă de sub sănii, putinele de rezervă, ciorapiĭ de zăpadă, cămăşile murdare şi cortul. Când am ajuns la sacul de dormit am oftat adânc, dar umed şi greŭ cum era acum în tot-d'a-una trebuia înlăturat de asemenea. Altfel cu necontenitele încărcărĭ şi descărcărĭ de câte orĭ treceam de o crepătură saŭ ajungeam la alta, nu am fi putut face un drum mulțumitor.

Ferm hotărîțĭ de a realiza această schimbare deja de a doua zi, plecarăm maĭ departe. In curând sosirăm la un lac mare, peste care trebuia să trecem. Lăsarăm caicele în apă, împreunate, apoĭ puserăm săniile peste ele, una înainte, una în-

dărăt. Din pricina câinilor eram cam încurcaţĭ şi nu ştiam cum să-ĭ îndemnăm să vină cu noĭ. Eĭ însă veniră imediat după săniĭ şi se aşezară în caice ca şi când toată viaţa lor n'ar fi făcut alt ceva. Kaiphas se aşeză înainte pe sania mea, iar ceĭ-l'alţĭ doui îndărăt.

Pe când eram ocupaţĭ cu aceasta, eşi la suprafaţă în apropierea noastră o focă, totuşĭ socotiĭ cu cale a aştepta cu împuşcarea până vom isprăvi cu caicele. Numaĭ atuncĭ puteam fi cu totul sigurĭ că l'am fi putut nimeri înainte de a se cufunda iar. Fireşte că nu s'a maĭ arătat pe urmă. Aceste foce par a fi vrăjite; ca şi când ar fi trimise îna dins ca să ne ţină în loc. Deja maĭ înainte vĕzusem în două rîndurĭ câte una şi le am pândit în zadar, ba a treia oară am şi tras într'una şi nu am nemerit-o. Pentru muniţiunile noastre e cam trist lucru. Am constatat că la depărtărĭ aşa micĭ ţintesc prea sus şi trag deasupra.

Apoĭ plecarăm pe valurile albastre pentru întêia oară spre un drum maĭ lung. Ciudată flotilă trebue să fi fost, încărcaţĭ cu săniĭ, sacĭ, puştĭ şi câinĭ. O adevĕrată caravană ţigănească, zicea Iohansen. Dacă cine-va ne-ar fi întâlnit atuncĭ fără veste, cu greŭ ar fi ştiut drept ce să ne ia. De sigur drept exploratorĭ, însă nu.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

V

Mulţimea însă perdea răbdarea neînţelegênd ce se vorbea, şi ajungea zgomotoasă. Elementele fioroase saŭ chiar numaĭ de mâniĭ propriĭ oamenilor proştĭ şi sĕlbatecĭ o luaŭ înainte. Trebui ca magistratul comitatuluĭ să întrebuinţeze toată autoritatea, ca să'ĭ stăpânească.

— Atuncĭ, zise Martin maĭ liniştit de cât nepotu-sĕŭ, Jupiter s'a înşelat.

— De sigur, rĕspunse şeriful.

— Cuvîntul d-tale, rĕspunse unchiul, îmĭ insuflă cea maĭ mare încredere, dar nu te-aĭ înşelat şi d-ta?

— Aĭ să aĭ dovadă că nu.

— Negrul, pe care îl vezĭ, şi şeriful arăta prizonierul adus de Hèléyas, e arendaşul meŭ. N'a părăsit casa şi pămêntul sĕŭ de vr'o opt zile. E un om cinstit căruĭ nimenĭ nu are nimic de imputat.

— Ah! făcu Michou uimit.

— Cea-l'altă care mâna trăsura şi care a venit de m'a luat, e în timpul de faţă alderman la o comună din apropiere la vre-o două leghe de aicĭ.

— Asta nu împedică... vru să spue Claude.

— Da, da, întrerupse şeriful, căcĭ chiar în momentul când isbucnea «Jackson», însura pe doĭ din concetăţeniĭ carĭ se găseaŭ în căruţă cu dînsul în momentul ataculuĭ.

Martin, nedumerit la rîndul sĕŭ, începea a arunca luĭ Jupiter privirĭ furioase.

Inţelegeţĭ că aceştĭ treĭ oamenĭ nu puteaŭ în acelaş timp unul să slujească, ceĭ doĭ să se însoare şi să fie în acelaş timp pe fluviŭ ca şi pe corabie, ca să scoată pe d-ra Michou din apă, cu gândul să o sechestreze.

— Asta părea logic, zise Martin din ce în ce maĭ convins.

— Cât despre ceĭ-l'alţĭ, făceaŭ parte din lumea de la nuntă, a căreĭ serbărĭ se întinsese până la preumblarea din căruţa, care fuse întreruptă într'un mod aşa de extra-ordinar.

Nu maĭ era nimic de replicat. Mulţimea sprijinea cuvintele magistratuluĭ prin strigăte.

De alt-mintrelea, adăogă acesta, aldermanul şi prieteniĭ sĕĭ nu fugeaŭ, fiind că şi-aŭ întrerupt drumul ca să afle ce vor cu eĭ, când băgaseră de seamă că eraŭ urmăriţĭ.

— Ce aĭ de spus la asta, Heleyas? întrebă Martin.

— Nimic! rĕspunse negrul. Sunt sigur că urmăream pe adevĕraţiĭ vinovaţĭ până la pădure, unde i am perdut din vedere timp de cincĭ sferturĭ de ceas. Poate ne-am înşelat crezînd a'ĭ recunoaşte în călătoriĭ din căruţă, când aceştia din urmă s'aŭ ivit din pădure.

— Ceĭ-l'alţĭ eraŭ tot în trăsură?

— Nu, făcu Héléyas. Numaĭ cum aceştia eraŭ tot şease, m'am gândit, şi d-voastră a'ţĭ fi crezut tot ca mine că eraŭ aceiaşĭ, carĭ închiriaseră saŭ furaseră o trăsură, ca s'o ia la sănătoasa; cu atât maĭ mult că aŭ trecut pe dinaintea luĭ Tucidid şi a mea în fuga mare; par'că luându-se în rîs.

— Haide, spuneam eŭ. Vine, reluă şeriful, a fost o neînţelegere. Prietenĭ, adăogă el întorcându-se spre mulţime, toată lumea e nevinovată. E maĭ mult sgomot de cât treabă şi ceĭ maĭ nenorociţĭ aicĭ nu maĭ sunt ceĭ carĭ aŭ atacat, dar aceştĭ boerĭ, carĭ şi-aŭ pierdut o rudă tînĕră şi scumpă.

— Vĕ rog dar a vĕ retrage în linişte, domniĭ aceştia vĕ roagă să primiţĭ regretele lor...

Printre mulţime fură câţĭ-va nemulţumiţĭ, pe carĭ îĭ costa să renunţe la plecarea uneĭ rĕsbunărĭ desmerdată de un ceas, dar cea maĭ mare parte înţelese motivele şerifuluĭ şi se risipiră în linişte, fie-care întorcându-se la treaba luĭ.

In sfîrşit, întrebă în acest răstimp Michou pe Jupiter, aĭ recunoscut pe Cabirol printre oameniĭ aceştia?

— Eĭ nu, pe legea mea! Heleyas s'a amestecat în astea ca un dobitoc.

— Ceia ce'ĭ maĭ vădit, ocărî Claude căruia i se suia sîngele în cap, e că am perdut urma vinovaţilor, şi n'o să maĭ sfîrşim nicĭ o dată.

Ah! Doamne! Ce blestem ne a maĭ fost dat să ispăşim?

Şeriful nu se depărtase.

«Cred, zise el, că n'aţĭ făcut treaba cu socoteală, zise el, cel puţin de când cunoaştețĭ un fapt însemnat.

— Care?

— Trimiterea pretinsuluĭ sicriŭ la Chicago.

— Eĭ da, replică Martin cu iuţeală. Indată ce am ştiut lucrul acesta, am trimis o telegramă poliţieĭ.

— Poate aveaĭ alt-ceva maĭ bun de făcut, zise şeriful.

— Fiĭ bun şi te explică?

— In locul d tale şi ca să maĭ scutesc din timp şi din parale, aş fi telegrafiat la Sf. Ludovic de Missouri. Iar pe urmă aş fi plecat chiar eŭ, să daŭ explicaţiĭ poliţieĭ, care ar fi pus mâna pe pachet aşteptându-vĕ.

Urmă o tăcere foarte scurtă, pe care o rupse unchiul Martin.

«Dar nu e prea mult timp perdut, putem să maĭ dăm o altă telegramă şi să plecăm chiar în noaptea aceia cu trenul fulger.

— Răpitoriĭ, dacă se prezintă la Chicago, adăogă şeriful, şi trebue să fie pe drumul dinspre acolo, vor fi arestaţĭ de cum se vor prezinta la gară.

— Intr'adevĕr.

— Dar d-voastră, însă, veţĭ şti ce este în cutia aceea, care a fost expediată.

— Aide! aide! iute, să plecăm! strigă Michou, apucat de o hărnicie nouă. Iţĭ mulţumesc, d-le şerif, pentru sfaturile d-tale cele bune.

— Ţineţi-mĕ în curent, zise magistratul către unchiul Martin.

Unchiul, Michou şi Bubu, urmaţĭ de ceĭ patru negriĭ, se suiră la locul unde lăsase trăsura şi calul mort; înhămară vita pe care călărise Heleyas, şi plecară repede.

După patru ceasurĭ, toată lumea asta se îmbarcă în trenul fulger, ne-

per» şi făcu avisul prin care anunţa capitularea sa. Dar ieşind, cum avea pe inimă cuvintele din urmă ale nepotuluĭ sĕŭ, în carĭ atingea pe miss Billenbrock, nu putu să se stăpânească a'ĭ zice:

— Dragă prietene, aĭ dreptate să nu poţĭ suferi călĕtoriile; nu eştĭ făcut să alergĭ prin lume, recunosc. După ce vom găsi pe nevasta d tale vom face foarte bine să plecăm la Paris.

— Cu alte cuvinte mĕ daĭ afară de la d-ta? strigă Claude pe care furia îl făcea să nu se maĭ poată stăpâni.

— Ah! pre legea mea prietene, zĕŭ, eştĭ de nesuferit!

— Ceea-ce ar trebui să te mire,— rĕspunse bărbatul Sofieĭ, e că nu sunt şi maĭ nesuferit.

— Poate,—adăogă unchiul care era drept,—dar dă'mĭ voie să'ţĭ spun că pentru mine eştĭ de ajuns.

Se înopta. Se întorseseră la otel. După ce prânziră, nepotul, unchiul şi Bubu, de altmintrelea foarte obosiţĭ de cele 24 de ore petrecute în tren, se culcară şi dormiră un somn adânc.

— Astăzĭ, zise Martin a doua zi, îndată ce se întâlni cu Michou, n'avem să ne mişcăm de aci, căcĭ 50 saŭ 60 de ziare trebue să fi rĕspândit vestea că mĕ învoesc să vĕrs vr'o 50 000 de dolarĭ contra înapoiereĭ nepoateĭ mele... Se poate să vie dintr'o clipă într'alta...

— Ce?—zise Claude izbucnind într'un rîs batjocoritor, îţĭ închipueştĭ, aĭ naiva speranţă că hoţiĭ de femeĭ sunt la Sf. Ludovic să ne aştepte saŭ că se vor transporta pe aripile vântuluĭ?

— O ast fel de minune nu'ĭ trebuincioasă, rĕspunse Martin liniştit

— Atuncĭ, fie, să zicem că eŭ am spus o prostie.

(Va urma.)

O amintire din rĕsboiul American

— DE SECESIUNE —

Rĕsboiul între Statele-Unite şi America este în toiul luĭ. Aceasta mĕ face ca să povestesc o mică istorie, ce s'a întâmplat pe la 1865.

Un frate al meŭ, care n'avea nicĭ o poftă pentru viaţa militară, plecă pe la 1850 la America, şi trebui ca să facă rĕsboiul înfricoşat.

In Statele Unite domneşte oarecum serviciŭ militar obligator, dar numaĭ întru atâta întru cât la isbucnirea vr'unuĭ rĕsboiŭ sunt chemaţĭ sub arme numaĭ o parte dintre soldaţĭ. Este indiferent dacă aceştĭ oamenĭ aŭ fost saŭ nu soldaţĭ în altă parte.

Frate-meŭ a fost înrolat într'un regiment german de infanterie din New-Yorck.

El a luat parte la multe lupte ca ofiţer şi a fost rănit grav la «Five Points».

El îmĭ scria: «Intr'una din luptele mele am fost rănit grav la piciorul stâng de o zburătură de obuz. Mĕ sprijinesc pe cârjĭ. Fiĭ bun şi'mĭ trimite 20 talerĭ. Imĭ trebue banĭ, pentru ca să fac paşiĭ pentru pensionarea mea. La noĭ în America nu e ca la voĭ. Aci puterea dolaruluĭ primează totul.»

Acum invalidul s'a stabilit ca comerciant într'un oraş din Pensilvania şi trage şi o bună pensiune.

Dar să viŭ la istoria mea!

Era in anuĭ 1865. Rĕsboiul civil în America nordică era în flacărĭ. Generaliĭ Uniuneĭ Sherman şi Grant voiaŭ să pună capĕt vĕrsăreĭ de sânge prin nişte atacurĭ unite şi decisive. De şi unirea specială era aproape de disolvare, catastrofa a fost amânată prin talentul generalilor eĭ şi prin vitejia desperată a soldaţilor. In cursul acestuĭ mare rĕsboiŭ era în floare şi capturarea.

Marile insule din Antile se ţineaŭ aproape toate neutrale în acesĭ rĕsboiŭ între Nord şi Sud.

Spanioliĭ din Cuba eraŭ favorabilĭ americanilor. Maĭ întâiŭ nu puteaŭ să se lipsească de sclavĭ la cultivarea plantaţiunilor lor, apoĭ guvernul Uniuneĭ încă de pe atuncĭ nu făcea secret din intenţiune, de a anexa frumoasa insulă, fie prin puterea braţelor, fie prin cumpĕrare.

Spania, care cu greŭ ar fi fost în stare să se opună la un atac serios al americanilor, se baza în această situaţie amenintătoare pe Anglia şi Franţa, despre carĭ presupuneaŭ că cu greŭ vor permite o anexiune. Cubaniĭ încă nu ştiaŭ, că acela, care se bazează pe Anglia, aproape totd'auna e părăsit.

«Intr'un mic golf din partea nordică a Cubeĭ staţiona - era începutul anuluĭ 1868—un vapor, designat pentru curse repezĭ. Echipagiu era mic. Căpitanul, cârmaciul, patru mateloţĭ, douĭ fochiştĭ şi un servitor de cajută.

«Fulton! zise căpitanul către cârmaciŭ, mi se pare că băiatul e beat. Miroase a rachiŭ.

«Nu ştiŭ, de unde bea, căcĭ noĭ ascundem sticlele.

«De sigur, că are vr'un butoiaş ascuns.

« Mi se pare şi mie.

«E un beţiv complect.

«Mi-a spus istoria sa. E născut în Germania de nord, a fugit din liceŭ şi în Stettin a intrat în serviciul de navigaţiune. In calitatea asta plecă la Filadelfia, vagabondă prin maĭ multe porturĭ din America nordică şi veni apoĭ la Havana. Aci a intrat în serviciul nostru. Mi se pare că va fugi la prima debarcare. Mi-a spus că vrea să se facă soldat

«Treaba luĭ!

Cu ivirea întunericuluĭ se apropiară dinspre ţĕrmurĭ maĭ multe bărcĭ de corabia «Rândunica». Se debarcară pe bord maĭ multe butoiaşe.

Corabia plecă la miezul nopţeĭ.

Marea era neliniştită, şi când corabia luă drumul spre Yukatan se clătina ca un leagăn pe valurĭ.

Toate lămpile de pe corabie fură stinse, numaĭ pe catart ardea lampa obicinuită. Căpitanul porunci ca să nu se dea foc maşineĭ.

Noaptea era dulce şi frumoasă. Miliarde de stele luceaŭ pe cerul albastru. Ele se oglindeaŭ în valurile Oceanuluĭ. Tot echipagiul, afară de fochist, era în serviciŭ. Căpitanul şi cârmaciul vorbeaŭ despre rezbel.

Fulton de odată zise: N'am vĕzut de o jumĕtate de oră pe tînĕrul beţiv.

«Dacă e beat, turnaţi-ĭ o doniţă de apă».

Fulton aprinse o lanternă şi se coborî în partea de jos a corăbieĭ. Mult se minună Fulton când vĕzu în apropierea butoaielor cu iarbă de puşcă licărind o lumină.

In primul moment o spaimă grozavă îĭ înţepeni membrele.

Apoĭ se repezi într'acolo.

Ceea ce vĕzu bĕtrînul marinar îĭ făcu să'ĭ îngheţe sîngele în vine. Aproape de butoaiele de iarbă zăcea tînĕrul Franz, beat mort, cu o sticlă de rom goală lângă el. Dar într'un butoĭ cu iarbă era înţepenită o lumînare, care era aproape pe sfîrşite.

Fulton dete un strigăt scurt de groază, şi voi să scoată lumînarea, apucând-o cu degetele. Dacă că dea vre o scânteie eraŭ perduţĭ.

Fulton scoase încet lumînarea, abia îndrăsnind să respire. Frantz dormea ca şi când s'ar fi aflat în cel maĭ comod pat. Fultron îl privi acum bine.

O femee, care se desprinsese îl deşteptă din somn. Işĭ frecă cu mirare ochiĭ, când vĕzu însă faţa mânioasă a superioruluĭ sĕŭ, sări drept în sus.

Dacă căpitanul nu s'ar fi interpus pentru el, matroziĭ l'ar fi aruncat în mare. Când debarcară Franz fugi din noŭ.

Maĭ târziŭ intră ca soldat în armata americană.

Ca încheere adaog câte-va cuvinte asupra enormelor forţe ale Uniuneĭ nord-americane, carĭ eraŭ la sfîrşitul rĕzboiuluĭ de 1.008.000 de soldaţĭ. Cam 330.000 soldaţĭ căzură în luptă în ceĭ patru anĭ de resbel.

Dintre ceĭ 180.000 negri, carĭ ridicară armele pentru Uniune, periră 68.178.

H. R.

Numĕrul 55 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ, 22 Maiŭ c.

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

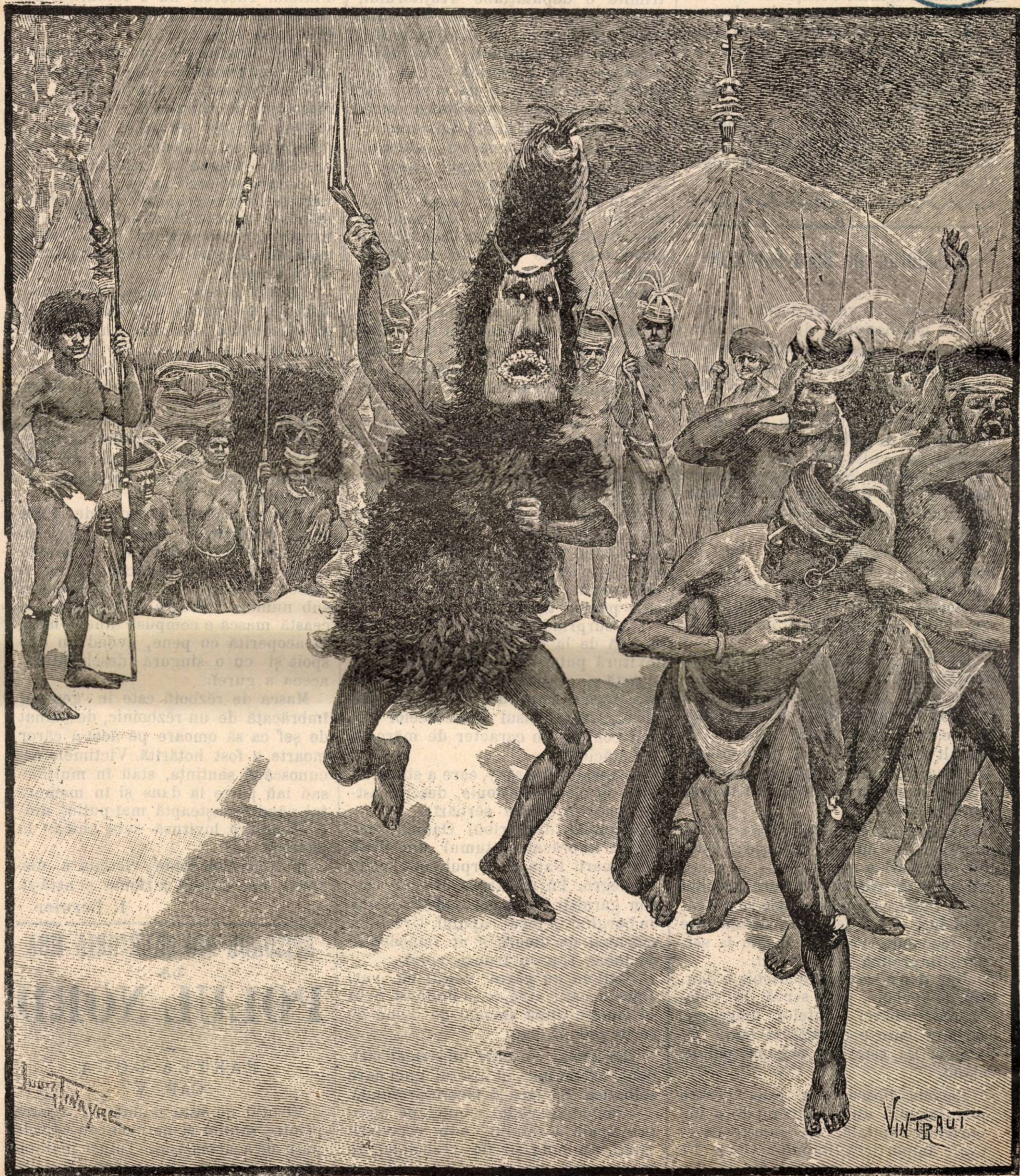
Anul II.—No. 55. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Sâmbătă, 23 Maĭ, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « ½ « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia :
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARŢEA şi VINEREA

SĔRBARILE IN NOUA-CALEDONIE — (Vezĭ explicaţia)

Sĕrbătorile in Noua-Caledonie

Ar greși cine-va dacă și ar închipui că populațiunile din Noua-Caledonie și din Melanesia, carĭ sunt vestite pentru barbaria lor, nu aŭ sentimentul frumosuluĭ, așa după cum îl înțelegem noĭ.

Acest sentiment nu se manifestă, în adevĕr, de cât într'un mod imperfect, în sculpturile lor, carĭ sunt foarte grosiere. Nu e tot așa însă cu sĕrbătorile și dansurile lor, al căror caracter sĕlbatec nu esclude nicĭ gingășia, nicĭ frumusețea.

Nouiĭ-Caledonienĭ aŭ un dans de caracter, un adevĕrat balet ale căruĭ figurĭ cer un studiŭ particular. Asemenea dansurĭ nu se execută însă de cât în ocaziunĭ marĭ, de pildă la căsătoria vre-unuĭ șef.

La aceste exercițiĭ, dănțuitoriĭ, aranjațĭ în două liniĭ, țin în mână ramurĭ verzĭ, cu carĭ lovesc pămêntul în mod cadențat, sub ordinele unuĭ șef, care dirige toate mișcările. E un alt dans, numit al pescuituluĭ, în care se lovește apa cu ramurĭ, pentru a speria peștiĭ și a 'ĭ face să fugă în plășĭ.

La Loyalty e un alt dans, cu un caracter în adevĕr alegoric: Unul din jucătorĭ e ascuns sub o mare grămadă de pae, avênd aerul a căuta ceva. Puțin câte puțin paele se mișcă, se sidică și în cele din urmă iese un rĕzboinic, care ia parte la serbare împreună cu ceĭ l'alțĭ.

Dar dansul cel maĭ deosebit e dansul de rĕzboiŭ, care servă la celebrarea serbăreĭ plantelor dioscoree, serbare care e cinstită în toată Oceania. Ea este de origină polinesiană.

Recolta dioscoreelor este, pentru polinesienĭ, un eveniment de o importanță capitală. Ea sluješte ca să arate împărțirea timpuluĭ. O recoltă de dioscoree însemnează un an. Un om care a trecut 30 de dioscoree, de pildă, are 30 de anĭ.

Acest eveniment are un caracter sacru. In tot timpul recolteĭ, până la maturitate, este oprit ca cine va să se atingă de dioscoree. La Canala, de pildă, pe coasta estică a Noueĭ-Caledonie, când dioscoreele aŭ ajuns la maturitate, marele șef Gelima, trimite o deputațiune vrăjitoruluĭ, care locuește la Thio, la 40 chilometri de Canala, ca să 'l poftească să viziteze plantațiunile. Vrăjitorul după ce a făcut această vizită, ho tărăște ziua în care va veni ca să presideze ceremonia recolteĭ și atuncĭ el smulge cele d'întêiŭ dioscoree.

Recolta este în general celebrată printr'o serbare în timpul nopțeĭ și se numește «sĕrbătoarea focului».

Altă dată, locuitoriĭ acestor ținuturĭ nu se mulțumeaŭ cu mâncărĭ din vînaturĭ, peștĭ, etc.; Caledonieniĭ întindeaŭ mese canibale și principalele bucate se compuneaŭ din carne omenească.

D. R. P. Rougeyron, misionar, vizitând într'o zi pe marele șef Aleki-Kai, din Canala, căruia 'i se zicea pikinini kaikai, adică «mâncător de copiĭ micĭ» vĕzu aproape de bordeiul sĕŭ, un vraf de ramurĭ verzĭ. Impins de curiozitate, se duse să vadă ce era sub acele ramurĭ: *Eraŭ cincĭ cadavre culcate unul lângă altul, carĭ trebuiaŭ că slujească la o mare petrecere publică.*

Am cunoscut eŭ singur pe bĕtrânul Șiume, care era în tinerețe furnizorul luĭ Gelima, un alt șef al Ganaleĭ și care răpea femeile din satele vecine spre a face din ele bucate pentru tribul sĕŭ.

Le surprindeaŭ când se duceaŭ să ia apă de la rîŭ și le dobora cu o lovitură puternică dată în cap.

Astă-zĭ, grație influențeĭ civilizațiuneĭ, aceste moravurĭ oribile aŭ dispărut, dar dansul dioscoreelor tot maĭ conține un caracter de măreață sălbătăcie.

Generalul Bourgey, care a stat mult timp în Noua Caledonie, descrie astfel una din aceste sĕrbărĭ:

«Oameniĭ din tribul Oatom, zice el, aŭ îmbrăcat costumul din zilele cele marĭ. Fața și corpul sunt spoite cu negru. Părul, strâns de un cordon garnisit de scoicĭ, cade în formă de burghiŭ în jurul capuluĭ, Urechile, atârnînd pe umerĭ, sunt împodobite cu inele, saŭ cu frunze verzĭ.

«Cățĭ-va aŭ părul vopsit cu var, obiceiŭ care vine de la Polinesĭ. Șefiĭ se cunosc după smocul de pene de cocoș pus în cap.

«De odată se aude un strigăt strident, asemuitor cu urletul uneĭ fiare sĕlbatice. Se face o tăcere profundă.

«Curînd se vede venind pe aleea principală a satuluĭ, sub cocotieriĭ înalțĭ, un lung șir de rĕsboinicĭ. In fruntea lor merge, gol de tot, un gigant cu forme atletice. Atitudinea sa e mândră și marțială. Armura luĭ consistă dintr'o bardă de piatră.

«Este șeful din Urail. Patru sute din ceĭ maĭ voinicĭ rĕsboinicĭ din tribul sĕŭ îl urmează, îmbrăcațĭ în acelaș costum.

«Triburile din Bulupari, Urna, Taucuru și altele se amestecă cu ceĭ d'întêiŭ. Tăcerea nu e tulburată de cât de zgomotul pașilor cadențațĭ a celor carĭ sosesc.

«Nouĭ strigăte plecând din câmpie, atrag atențiunea. Se vede, eșind din pădurea vecină, o altă legiune de rĕsboinicĭ. Eĭ simulează un rĕzboiŭ, scoțând strigăte sĕlbatice. Ajunșĭ aproape de sat, încetează de a se maĭ lupta și defilează în mod solemn.

«Autom se urcă pe o estradă și vorbește vizitatorilor sĕĭ. Le promite mâncare multă; discursul sĕŭ e întrerupt de aprobațiunea: Uah! uah! eșită din pieptul rĕsboinicilor agitându'șĭ armele.

«Atuncĭ începe dansul rĕsboinic. Bărbațiĭ se aruncă uniĭ asupra altora, executând un simulacru de luptă. Câte-va femeĭ, armate cu topoare de piatră, pe carĭ le mișcă în aer, excită pe luptătorĭ. In curând bătălia nu prezintă de cât un spectacol de înspăimîntător amestec, până când, acoperițĭ de praf și sdrobițĭ de oboseală, toțĭ simțesc nevoea de a'șĭ repara forțele printr'o mâncare abundentă».

Câte va amănunte vor fi de ajuns ca să complecteze această descriere. Se vede adesea figurând în aceste serbărĭ un dănțuitor acoperit cu o mască cunoscută în toată Melanezia sub numele: «masca de rĕzboiŭ». Această mască e compusă dintr'o man ta acoperită cu pene, avênd un cap spoit și cu o singură deschizătură, aceea a gureĭ.

Masca de rĕzboiŭ este în general îmbrăcată de un rĕzboinic, desemnat de șef ca să omoare pe aceĭ a căror moarte a fost hotărîtă. Victimele necunoscând sentința, staŭ în mulțime saŭ iaŭ parte la dans și în momentul când se așteaptă maĭ puțin, dintr'o singură lovitură sunt culcațĭ la pământ.

In Noua Caledonie victima a dispărut, dar dansul a rĕmas și astă-zĭ.

I. Bernier

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. V

Vîslitul nu este o muncă ușoară printre săniile și patinele de zăpadă puse de acurmezișul. Totușĭ inaintarăm și puteam să ne socotim fericițĭ,

de-am fi mers chiar ziua întreagă în aşa chip, în loc de a trage nesuferitele acele de sănii, toată ziua după noi, pe ghiaţa blestemată.

Caicele noastre nu eraŭ tocmaĭ impermeabile. De maĭ multe orĭ trebuirăm să punem în lucrare pompele.

Dar ne era uşor şi doream să avem maĭ multă apă deschisă înaintea noastră.

In sfîrşit, ajunserăm la marginea lacului. Săriĭ pe marginea gheţeĭ ca să trag caicele pe mal, când de odată auziĭ alăturĭ de noĭ un pleseăit puternic. Era o focă. Curênd după aceea auziĭ un alt plescăit de cea-l'altă parte şi apăru un cap enorm pufăind şi mişcându-se încoace şi în colo, apoĭ înfundându-se iar adânc sub ghiaţă, înainte de a fi avut noĭ vremea să ne luăm puştile. Era o focă frumoasă, mare, bărboasă.

Eram încredinţaţĭ că dispăruse pentru tot-d'a-una; dar de-abea trăsesem una din săniĭ pe jumĕtate pe ghiaţă, când capul enorm se arătă iar toc maĭ în apropierea caiculuĭ, şi repetăm manevrarea de adineaorĭ. Intinseĭ mâna după puşcă dar nu o putuĭ ajunge.

— Pune mâna pe puşcă Iohansen, şi trage, dar repede, repede, strigaĭ eŭ.

In acelaş moment el şi pusese puşca la ochĭ şi tocmaĭ când foca voia să dispară iar sub ghiaţă, împuşcătura răsună. Animalul sări puţin în sus şi sângele începu să'ĭ curgă din cap. Lăsaĭ sania, puseĭ mâna pe cange şi repede ca fulgerul o aruncaĭ în spinarea grasă a foceĭ care zăcea tremurând la suprafaţa apeĭ. Atuncĭ începu să se mişte; maĭ era viaţă într'însa. Ingrijat că cangea cu funia subţire nu va ţinea, când animalul enorm s'ar smuci maĭ tare, scoseĭ cuţitul din teacă şi'l înfipseĭ în gâtul foceĭ aşa că un torent de sânge începu să curgă. Apa se roşi pe o mare întindere şi regretaĭ foarte că acest adaos la un prânz frumos se risipea în acest chip.

Dar n'aveam ce să facem Cu nicĭ un preţ nu voiam să perdem acest animal. Pentru şi maĭ mare siguranţă îĭ maĭ dăduĭ o lovitură de cange.

Intr'acestea sania care fusese trasă pe jumĕtate pe ghiaţă, alunecase îndărăt şi caicele se depărtaseră cu Iohansen şi cu câiniĭ. El încercă să tragă sania îndărăt pe caice; dar în zadar, sania rămase cu un capăt în apă şi cu cel-l'alt atîrnând de caic. Cu acest chip sania trăgea într'o parte toată flotila şi caicul luĭ Iohansen ajunse pe o lature. Apa începu să pătrundă în el ca printr'o sită şi creştea înăuntru cu o iuţeală îngrijitoare. Aparatul de fiert căzuse în apă şi plutea dimpreună cu preţiosul luĭ conţinut, vesel d'asupra apeĭ, mulţămită învelişuluĭ de aluminiŭ în care apa nu putea pătrunde. Şi patinele de zăpadă căzuseră şi pluteaŭ încoace şi în colo pe când flotila se cufunda din ce în ce maĭ mult.

Intr'acestea eŭ prinseĭ bine pre ţioasa noastră pradă pe care nu voiam s'o las cu nicĭ un preţ. Totul forma o scenă plină de încurcătură. Caicul luĭ Iohansen se plecase atât de mult într'o parte în cât apa îĭ trecea de margine şi'l umplu la moment.

Acu nu'mĭ maĭ rămase alt-ceva de făcut de cât să las foca şi să tîrăsc în sus caicul înainte de a se cufunda. Făcuĭ acest lucru orĭ cât de greŭ era, umplut de apă.

Pe urmă veni rêndul foceĭ. Cu ea fu şi maĭ greŭ. Uriaşul animal trebui tîrît niţel câte niţel, până să'l vedem întreg pe ghiaţă. De bucurie începurăm să jucăm împrejurul luĭ. Caicul plin de apă şi lucrurile noastre ude nu maĭ însemnaŭ nimic în acest moment. Aveam aci proviziĭ şi material de foc pentru mult timp, şi toate grijele noastre dintr'odată.

Apoĭ trebuirăm să ne întoarcem şi să ne uscăm lucrurile şi maĭ întêiŭ de toate muniţia. Din fericire cartuşele eraŭ destul de impermeabile şi nu suferiseră mult. Chiar şi cartuşele cu alice nu fuseseră cu totul pătrunse de apă. Maĭ rĕŭ stătea lu cru cu praful de puşcă. Cutioara de tinichea în care'l păstram era plină de apă. Cele-l'alte obiecte nu eraŭ aşa de importante de şi nu era o descoperire tocmaĭ plăcută când am vĕzut caicul săturat de apă sărată.

In apropiere zărirăm un loc de popas. Ridicarăm repede cortul, împărţirăm în bucăţĭ vînatul şi'l puserăm la păstrare, după ce, fireşte, ne ospătarăm cu carne, slănină şi supă, cât ne ţinu stomacul. Amândouĭ recunoscurăm că un prânz maĭ excelent ca acesta nicĭ n'ar fi fost cu putinţă. Apoĭ ne vîrîrăm în iubitul nostru sac, de care deocamdată n'aveam nevoie să ne despărţim încă şi dormirăm somnul drepţilor în conştiinţa că de viitorul cel maĭ apropiat, în tot cazul n'aveam să ne îngrijim.

După părerea mea, pentru moment nu putem face nimic alt-ceva de cât să rĕmânem unde suntem, să trăim din vînatul nostru, fără a ne atinge de proviziile din sanie şi să aşteptăm ast-fel timpul până când ghiaţa se va desface maĭ complect, saŭ până când drumul se va maĭ îmbunătăţi.

Intr'acestea trebue să ne căutăm a ne face caicele maĭ inpermeabile şi să ne uşurăm cât se poate maĭ mult bagajul. Dacă am pleca maĭ departe am fi nevoiţĭ să lăsăm aci o mare parte din proviziile noastre de carne şi slănină şi aceasta ar fi, cred eŭ, în aceste împrejurărĭ curata nebunie.

Duminică 23 Iunie.—Astă-zĭ este ajunul sfîntuluĭ Ion şi în acelaş timp Duminică. Ce bucurie pe toţĭ băeţiĭ de şcoală! Cum vor fi plecând acum în cete ceĭ de-acasă din Norvegia, prin pădurile şi văile frumoase... iar noĭ stăm aci tot pe banchiză, ne fierbem şi ne frigem slănină de focă, mâncăm carne de focă până ne ese untura prin piele, şi nu ştim când se va sfîrşi odată acest fel de viaţă. Poate că avem încă o iarnă de rătăcit. Maĭ puţin ca orĭ-ce aşĭ fi crezut că vom fi acum aci!

Intr'acestea, este o schimbare plăcută; după ce ne redusesem porţiile şi focul la un minimum, să putem iar face risipă şi să mâncăm orĭ de câte orĭ ne place. Ne cade bine carnea de focă şi ne place din ce în ce maĭ mult. Slănina atât crudă cât şi friptă, o găsesc minunată; înlocueşte foarte bine untul. Carnea mi se pare tot aşa de bună cât poate să fie o carne. Pentru amiazĭ am pregătit eŭ nişte felioare carĭ cred că nicĭ la «Grand hotel» n'ar fi maĭ bune, de şi ne-ar fi căzut şi maĭ bine, de-am fi putut să bem pe urmă un pahar de bere bună. Seara am pregătit apoĭ plăcintă de sânge prăjită în slănină în loc de unt. A fost aşa de excelentă în cât Iohansen a proclamat'o de calitatea întâia, fără a maĭ vorbi de propria mea convingere.

A frige în cort de-asupra uneĭ lămpĭ de untură nu e însă o petrecere plăcută; dacă nu afumă lampa însăşĭ, afumă slănina şi ustură ochiĭ nenorocituluĭ bucătar; d'abea poate să'ĭ maĭ ţie deschişĭ şi'ĭ lăcrămează mereŭ. Dar urmările ar putea să fie şi maĭ rele; lampa de untură pe care am izbutit s'o construesc dintr'o bucată de tinichea s'a încălzit odată peste mĕsură, aşa că la un moment dat, toată afacerea, bucăţile de slănină, cu untură, cu tot, s'aŭ aprins. Flacăra se înălţa enormă; am încercat toate mijloacele de a o stinge, dar creştea tot maĭ răŭ. Cel maĭ bun lucru ar fi fost să arunc toată lampa afară, dar era prea târziŭ. Cortul începu să se umple cu fum, când, ca ultim mijloc, avuĭ nenorocirea de a lua un pumn de zăpadă şi de a o arunca peste untura ce ardea. Flacările începură a sbura în toate părţile ţîşnind şi părîind. O mare de foc se întinse împrejur, arzênd tot ce întâlnea. Inecaţĭ pe jumătate, ne aruncarăm amândoĭ la eşirea cortuluĭ, o deschiserăm repede şi ne repezirăm afară, veselĭ în adevĕr că scăpasem cu viaţă. Făcênd explosie, lampa se aprinse; când examinarăm însă cortul, găsirăm o gaură mare arsă în peretele de mătase, tocmaĭ deasupra locului unde stătuse lampa. Cârpirăm gaura cu una din pânzele noastre de sanie, apoĭ ne vîrîrăm iar în cort, felicitându-ne că scăpasem aşa uşor, şi cu foarte mare greutate aprinse-

răm iar focul, ca să continuăm cu prepararea plăcinteĭ de sânge. Apoĭ o mâncarăm foarte veselĭ şi o decretarăm cea maĭ gustoasă mâncare din viaţa noastră.

Dar maĭ aveam şi alt motiv ca să fim veselĭ, de oare-ce observaţia de azĭ ne-a arătat 82°4,3 latit. şi 57,°48' longitudine de est. Cu toate vînturile sudice şi une-orĭ de sud-vest, în treĭ zile, am înaintat cu aproape 14' spre sud, şi aproape de loc spre est. O descoperire foarte surprinzătoare şi îmbucurătoare. Vîntul care sufla acum era tot de nord, aşa dar ne împingea şi maĭ mult spre sud, în regiunĭ maĭ blânde.

Miercurĭ 26 Iunie.—Ziua de 24 Iunie am serbat-o, fireşte, cu mare solemnitate. Aceasta era maĭ întâĭ ziua în care pornisem de acasă cu douĭ anĭ înainte. Apoĭ se împlinea 100 de zile de când părăsisem *Framul* şi al treilea era ziua S tuluĭ Ion. Sărbătoarea aceasta am petrecut'o visând la vremurĭ maĭ fericite, studiindu-ne hârţile, discutând despre viitorul nostru şi citind tot ce aveam de citit, până şi tabelele de navigaţie. Iohansen făcu o plimbare de-alungul crăpătureĭ şi isbuti să nu nemerească o pasăre în care a tras. Apoĭ urmă cina, constând din plăcintă de sânge cu zahăr care ne plăcu peste măsură. Coptul deasupra lămpeĭ de unsoare ţinea, şi pentru ca să mâncăm plăcinta caldă o mâncam pe măsură ce se cocea. Şi pauzele ce făceam ast-fel eraŭ destul de marĭ pentru ca să ne ţină pofta de mâncare mereŭ deşteaptă. Apoĭ ne-am fiert niţel compot, care asemenea ne-a căzut foarte bine, de şi, când cu catastrofa de zilele trecute, fructele cam luaseră apă de mare. După o mâncare excelentă ne culcarăm de dimineaţă pe la 8 ore.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

IX

— Dar, dute naibeĭ, animal nesuferit ce eştĭ, află că hoţiĭ cu care ne am hotărît a sta de vorbă, vor depeşa unuĭ advocat de aicĭ saŭ orĭcăruĭ alt agent, ordinul de a veni să ne vadă, şi a începe tocmeliie.

— Ah! da! va să zică se face asta, reluă Michou tot întărâtat. In această ţară oameniĭ de legĭ ajută pe rĕŭfăcĕtoriĭ, ca să isprăvească cu bine infamiĭ de felul acesta. Eĭ bine! frumos lucru.

Martin, cu toate că foarte americanizat, fu nevoit să recunoască, într'adevĕr, că ast-fel de lucrurĭ nu eraŭ tocmaĭ demne.

— Dar, adăogă el, dacă n'avem alt mijloc, de geaba ne-am maĭ necăji. Veĭ avea vreme tot restul vieţeĭ pentru asta.

— N'aĭ grijă. Da, de sigur, urmă Claude înferbântându-se din ce în ce da, mĕ voiŭ întoarce în Francia cu drumul cel maĭ scurt şi voiŭ scutura praful de pe papuciĭ meĭ, pe acest pământ groaznic, unde crimele cele maĭ grozave sunt monedă zilnică şi de comerciŭ.

— Asta am spus'o eŭ?

— Călĕtoriile! Călĕtoriile! Cum? te maĭ mirĭ, că mĕ scot din fire. Când aş putea sta liniştit acasă, la mine, să'mĭ citesc ziarul, sunt nevoit să aştept nişte monştriĭ, cărora trebue să le arăt o mutră bună poate. In loc de a'mĭ face prînzurile bune, la masa mea, cu bucatele care'mĭ plac, iată opt, ce zic? cincĭ-spre-zece zile, adică de la Queenstown, de când absorb bucătăria cea maĭ monstru oasă şi înghit nişte alimente greţoase...

Călĕtoriile!

— Ah! prietene, întrerupse unchiul cu un zîmbet, poartă-te puţin maĭ bine cu mine, fără de asta am să prind ură pe d-ta şi pe Sofia chiar.

— Moartă saŭ vie! urlă Michou, izbucnind într'un rîs ascuţit, care turbură pe Martin, atât se temu că nepotu-sĕŭ să nu fi înebunit.

— Şi la urma urmeĭ, borborosi omuleţul, are de ce. Eŭ sunt de vină. Căcĭ dacă miss Billenbrock...

Nu isprăvi. Cititorul înţelege gândirea sa.

Cu toată cearta Martin şi cu Claude dejunară împreună, în tăcere, ce'ĭ drept. Apoĭ unchiul, spunĕnd luĭ Bubu, nu fără a fi cerut voie de la nepotu-sĕŭ, că poate să facă ce va vroi acum după amiazĭ, negrul păru încântat şi o luă razna; după aceea Martin şi Michou se aşezară fie-care într'un jilţ cu legănătoare, şi aşteptară cu răbdare ca un vizitator saŭ o depeşă să'ĭ informeze de izbânda anunţuluĭ.

Bătea douĕ ore când se auzi treĭ ciocănitură în uşa odăĭ unde steteaŭ. Martin şi Claude strigară: «Intră!» unul în franţuzeşte cel-alt în englezeşte. In acelaş timp, apucaţĭ de emoţiune, se sculară în picioare, cu ţinuta aceea a oamenilor, pentru care un desnodămênt oare-care va pune capĕt uneĭ situaţiĭ nenorocite.

Uşa se deschise destul de brusc. O femee se arătă în prag. Era o persoană înaltă, foarte bine făcută, slabă, osoasă, cu o faţă lungă, pe care o lumina douĭ ochĭ superbĭ de sinceritate şi seninătate. Toculeţul eĭ mic de lutră, împodobită cu douĕ pene, era d'asupra unuĭ pĕr bogat şi creţ de o culoare cam roşiatică, nuanţă căruia englezii 'ĭ zic «cluburn». Fără piept, fără şoldurĭ; dar absenţa acestor avantaje a sexuluĭ frumos era compensată de picioare de dimensiunĭ extravagante, şi de mâinĭ de o lungime, de o lăţime şi o putere cu totul nefirelnică.

Martin crezu maĭ întêiŭ că pentru a negocia rĕscumpĕrarea Sofieĭ, răpitoriĭ avuseră machiavelica idee de a le trimite această schimonositură. Dar n'avu vreme să 'şĭ întărească această părere.

Tînĕra femee — nu părea a avea maĭ mult de 30 de anĭ — aruncă o privire sigură asupra acestor douĭ oamenĭ, şi zîmbind de odată 'şĭ arătă nişte dinţĭ de lup tînĕr; înaintă spre Arsène cu mâna întinsă, zicĕnd:

— Ah! dragă, d-ta eştĭ d. Martin, nu'ĭ aşa?

Şi fără de a aştepta rĕspunsul bĕtrânuluĭ, adăogă, tot zîmbind:

— D-şoara Anna Billenbrock.

— Oh! dragă, esclamă omuleţul a căruĭ figură se lumină de o bucurie politicoasă şi liniştită.

Michou îl privi ţintă, pe jumĕtate împietrit de această apariţiune, pentru care nimic nu 'l pregătise, sta cu gura căscată, uitându-se la ştrengăriţa asta ciudată, a căreĭ apucăturĭ băeţeştĭ, îndrăsneala, mâinile, umeriĭ eĭ largĭ păreaŭ că aparţin alteĭ rase diferite de a sa. Şi pe când bĕtrânul Arsène şi tînĕra Anna se bucuraŭ de întâlnirea asta neaşteptată, bărbatul Sofieĭ, întrevĕzĕnd diversiunea groaznică pe care o va face această femee, simţi că furia 'i se măreşte.

— Asta 'ĭ culmea, 'şĭ zise el, pe când în piept 'ĭ se sbuciuma o poftă de nedescris de a le zice nebunĭ, archi-nebunĭ, maĭ mult de cât nebunĭ: idioţĭ.

Dar nicĭ miss Billenbrock, nicĭ septuagenarul eĭ logodnic nu se îngrijea de Claude, care putea să turbeze cât îĭ plăcea. Vorbeaŭ deja ca şi cum ar fi fost nişte prietenĭ vechĭ, carĭ şi-ar fi făcut curte de douĕ-zecĭ de anĭ.

— E o minune, cu adevĕrat o minune, spunea Martin, că ne-am întâlnit. De unde aĭ aflat că sunt la Sft. Ludovic?

— De la anunciul înserat în *News Poper*.

— Ah! totul se explică, zise Martin. Dar tot e un noroc de a fi citit acest ziar.

— Domnul, întrebă San Franciscana, e de sigur nepotul d-tale? Prezintă-mĕ, dragul meŭ.

X

Ceea ce mira pe Claude, era naturalul d-şoareĭ Billenbrock şi de asemenea liniştea neclintită a unchiuluĭ sĕŭ. In Franţa, un bĕtrân ca acesta, arătând dorinţa de a se însura cu o fată tînĕră, ar fi fost maĭ ruşinos. Cât despre logodnică, schimbând tinereţea eĭ pe părăluţele unuĭ

invalid de dragoste, ar fi pus de sigur maĭ puţină îndrăzneală în cuvîntărĭ. In America nu există ast-fel de mofturĭ. Din partea logodniceĭ ca şi din partea mireluĭ, nu era nicĭ neruşinare nicĭ îndrăzneală, nicĭ inconsciinţă. Se căsătoreaŭ fiind că aşa le convenea, şi în această ţară de libertate individuală împinsă până la marginea cea maĭ esclusivă, s'ar fi mirat mult dacă cine va s'ar fi scandalizat de asta.

Dar Michou nu ştia încă destule de pămêntul pe care călca, să 'şĭ facă ast-fel de reflexiunĭ şi se lăsă simţimîntuluĭ de dispreţ care 'ĭ inspira priveliştea acestorĭ soţĭ ciudaţĭ.

Cu toate acestea, unchiul Martin urmând dorinţa arătată de zdravăna Californiană, făcu prezintările.

— D. Claude Michou, zise el arătând pe bărbatul Sofieĭ, nepotul meŭ prin alianţă. D-şoara Anna Billenbrock, preşedinta ligeĭ pentru desvoltarea forţeĭ fizice la femee, logodnica mea...

Claude se înclină foarte stângaciŭ, fiind dintre aceĭ carĭ nu ştiŭ să 'şĭ ascunză încurcătura — ca să nu zic maĭ mult — într'o situaţie ridiculă şi de prisos pe lângă eĭ Dar nicĭ unchiul nicĭ d şoara Billenbrock nu băgară în seamă sfiala luĭ, şi zdravănă, cu toate că era slabă ştrengăroaica, îĭ luă mâna cu bucurie şi i o zgudui bine ca să 'ĭ dea o idee de puterea eĭ — spunênd :

— D-le Michou, sunt încântată, într'adevĕr încântată de a face cunoştinţa d-voastră.

— Şi eŭ asemenea, rĕspunse destul de plângĕtor Claude, prea zăpăcit ca să găsească ceva maĭ explicat.

— Imĭ pare rĕŭ numaĭ, reluă preşedinta ligeĭ pentru etc. Imĭ pare rĕŭ că vĕ întâlnesc în nişte momente dureroase ale vieţeĭ d-voastră, dar veţĭ vedea că am să fiŭ pentru d-v. şi pentru d-na Michou o mătuşe devotată.

Claude se întrebă dacă ironia cea maĭ obraznică nu oţeţea aceste cuvinte, care în aparenţă păreaŭ foarte sincere. Din fericire, durerea luĭ, uimirea în care 'l cufunda această scenă şi starea generală a sufletuluĭ sĕŭ de 48 de ore nu 'ĭ lăsaŭ nicĭ facultatea analizeĭ, nicĭ prevederea de care ar fi avut nevoe, şi mulţumi d-reĭ Billenbrock în termenĭ cuv inciosĭ.

— Dar vom găsi pe nevasta d-tale şi nu maĭ târziŭ de cât acum îndată, chiar dacă ar trebui să mĕ amestec şi eŭ, adăogă d-şoara Anna, care nu părea nicĭ maĭ deosebită nicĭ maĭ puţin drăguţă de cât o altă femee.

— De sigur, o vom regăsi chiar astă-zĭ, zise unchiul.

— Şi voiŭ fi încântată să îmbrăţişez o nepoată, de care lumea întreagă spune că e răpitoare, şi care pe lângă farmecul eĭ personal, maĭ are şi pe acela de a fi o adevĕrată pariziană.

— Ah ! ce'ĭ asta ? îşĭ zise Claude, oare omoritoarea asta de urşĭ e o femee amabilă şi distinsă? Dar, adăogă el în minte, cât e de îndrăzneaţă, mereŭ se consideră deja ca mătuşa noastră.

Cugeta tocmaĭ asta când d şoara Billenbrock, îndreptându-se spre Martin, reluă cu modulaţiunĭ de păsĕrică :

— N'o să trimiţĭ să cheme un popă să ne cunune ?

«Tocmaĭ mĕ gândeam să te întreb, dacă doreştĭ a isprăvi fără multă vorbă, zise unchiul Martin.

— Dar cum nu ! putem zice că de fapt suntem deja soţĭ, de când ne am schimbat consimţirile prin ziar. Cât maĭ degrabă va fi maĭ bine. Cu atât maĭ mult că nu vroiŭ să opresc în nimic mersul căutărilor d-voastră şi a călătoriilor d voastră pentru a regăsi pe Sofia.

Acest «Sofia» spus aşa de familiar era să'l înăbuşe pe Claude ; în schimb unchiul Martin găsi asta foarte natural.

Arsène, în acest rĕstimp sunase. Un chelner se ivi, îĭ dădu ordine cu vocea pe jumĕtate şi înainte de un sfert de oră, sosi un popă, care fără multă ceremonie, rosti câte-va cuvinte religioase, prin virtutea cărora Arsène şi Ana se găsiră înlănţuiţĭ.

Popa, după ce îndeplini acest act, tot cu acelaş sînge rece şi atenţie, care ar fi pus'o la cumpĕrarea uneĭ pălăriĭ, strânse mâna persoanelor de faţă şi se retrase fără a adăoga o vorbă.

— E gata ? întrebă Claudiŭ uimit.

— D'apoĭ da, dragă, rĕspunse unchiul.

Mis Billenbrock nu părea a fi maĭ bucuroasă de cât înainte. Pentru ea, ca şi pentru bĕtrân, formalitatea care fusese aşa de iute încheiată, era împrejurarea cea maĭ simplă.

— Eĭ bine, nicĭ nu ţine mult, nicĭ nu'ĭ cu încurcăturĭ în ţara asta, sfîrşi Michou în clipa când noua luĭ rudă îĭ scutura braţul să i-l scoată din rădăcină, zicêndu'ĭ :

— Acum sunt cu totul al d-voastră, să vĕ caut pe nepoată mea.

Cu toată mâhnirea luĭ înspăimântătoare, şi poate pentru că nerviĭ luĭ eraŭ din cale afară excitaţĭ, Claude era cât p'aci să fie apucat de un rîs nebun, care ar fi luat proporţiĭ marĭ dacă nu s'ar fi stăpânit; dar avu puterea de a se stăpâni şi maĭ târziŭ când pomeni de această scenă, mărturisi că nicĭ o dată în viaţa luĭ n'a făcut silinţĭ maĭ marĭ.

— Vreĭ să daĭ ordine să'mĭ scoată bagajele de la gară ? reluă încet proaspăta d-nă Martin adresându-se bărbatuluĭ sĕŭ.

— De sigur.

— Ah ! să se ia seama maĭ ales la puşca mea ; e o armă foarte delicată.

— Nu te teme, o să le spuĭ eŭ.

Sd avâna Billenbrock ceru să i se povestească toată istoria Sofieĭ. Unchiul îĭ dădu toate amănuntele întâmplăreĭ, arătă ceea ce nepotul şi el făcuseră ca s'o regăsească, şi isprăvi prin aceea ce nevastă-sa ştia deja, adică de hotărîrea de a plăti ceea ce 'ĭ cerea răpitoriĭ.

Abia isprăvi când cine-va sgîrie la uşă binişor. Fu o nouă emoţiune pentru unchiŭ şi nepot, dar fu iar o deziluzie, căcĭ în loc de persoana pe care o aşteptaŭ eĭ ca să sfîrşească afacerea celor cincĭ-zecĭ de miĭ de dolarĭ, vĕzură intrând pe Bubu. Negrul fu destul de rĕŭ primit. Asta păru a nu'l surprinde de altmintrelea. Numaĭ închise uşa cu îngrijire şi apropiindu-se cu nevinovăţie, în vîrful picioarelor, ca şi cum s'ar fi temut să umble, spuse unchiuluĭ Arsène.

— Domnule Martin, aş vrea să vĕ vorbesc.

Infăţişarea importantă şi dezolată pe care o avea micul negru sări în ochĭ luĭ Michou şi celor douĭ soţĭ.

— Aĭ aflat ceva de nevasta mea? strigă Claude cu vocea uscată şi ochiĭ aprinşĭ de-o-dată.

— Nu... adică... în sfîrşit e asta şi nu'ĭ asta, rĕspunse Bubu.

— Eĭ bine, vorbeşte, zise unchiu. Doamna asta e d-na Martin şi se interesează de soarta nepoateĭ mele tot atât ca şi mine. De ce e vorba?

— De Jupiter şi de ceĭ-l-alţĭ.

— Ah ! Ah ! aŭ descoperit eĭ în sfîrşit ceva ?

— Ah, zĕŭ ! Nu ştiŭ cum să vĕ spun asta, fiind că mi-e teamă să nu vĕ supĕr.

— Mergĭ înainte, băete, mergĭ. Voĭ vedea eŭ pe urmă dacă trebue să mĕ supĕr, rĕspunse flegmatic unchiul Martin.

— Eĭ bine, domnule Martin, ceĭ patru oamenĭ de carĭ vĕ slujiţĭ de la Noul Orleans sunt nişte pungaşĭ.

— Nu sunt tocmaĭ mirat. Dacă asta e toată descoperirea ta, nu 'ĭ tocmaĭ de seamă. Ştiam de la plecare că eĭ aŭ un trecut nu tocmaĭ curat. Dar mĕ măguleam că, cunoscênd pe toţĭ bandiţiĭ din partea loculuĭ, vor şti să'mĭ găsească pe ceĭ carĭ aŭ răpit pe Sofia.

— Domnule Martin, şi aŭ bătut joc de d-voastră, zise negrul tremurând de a spune o ast fel de enormitate.

La aceste cuvinte unchiul Arsène se ridică dintr'o săritură.

— Cine ţi-a spus asta ? strigă el galben.

— Noaptea trecută, în tren, auzisem deja pe Heleyas şi Jupiter certându-se dacă trebue saŭ nu să te urmeze. Unul spunea că gluma a ţinut destul şi că nu voia să o ducă maĭ departe.

— Ce glumă ? întrerupse Arsène mişcat.

— Aĭ să vezĭ.

Unchiul se aşează din noŭ Michou de abia rĕsufla, atât era apucat de o grijă instinctivă. Miss Billenbrock, — ne veţĭ da voe să-ĭ dăm tot numele ăsta—încruntă sprînceana.

— Jupiter, reluă Bubu, nu bănuia că'l ascult, căcĭ păream că dorm din toată inima, şi vorbi destul de tare ca să 'l audă bine.

— N'am să mĕ întorc aşa, zise el; Martin ne a făgăduit 10.000 de dolarĭ dacă reuşim, trebue să le aibă în buzunar, fără să maĭ punem că nepotul sĕŭ e căptuşit cu bancnote; pe legea mea, nu mĕ voiŭ duce de cât cu un sac. Cum vreĭ, Heleyas, poţĭ să te întorcĭ fără de nicĭ o para...

— Şi ce vroia el a spune, întrebă Michou, care de sigur găsea raportul prea întunecat.

— Nu ştiam tocmaĭ bine, rĕspunse Bubu, dar când mi-aţĭ dat voe să mĕ duc să mĕ preumblu, mi a venit o idee.

— Care, micule?

— D nu Michou mi a dat douĭ dolarĭ să petrec dacă vreaŭ. M'am dus la Jupiter şi la ceĭ-l'alţĭ şi le am dat de bĕut, dându-le a înţelege că m'am săturat de când alerg după cucoană, şi mĕ gândeam să vĕ fur atât cu cât aşĭ putea să mĕ întorc la Noul Orleans.

— Crezĭ că aveaŭ de gând să ne asasineze? întrebă Claude înspăimântat.

— Poate nu, rĕspunse Bubu, să vĕ fure numaĭ.

— Ar fi făcut o treabă proastă, zise unchiul Martin Dacă 'şĭ închipuesc că am la mine ceĭ 50.000 de dolarĭ sunt prea stupizĭ.

Aşa vorbea bĕtrânul în faţa negruluĭ, maĭ întĕĭ fiind-că era adevĕrat, şi apoĭ îĭ venea la socoteală să se arate lipsit de parale chiar faţă de Bubu.

Acesta, înt'adevĕr, îl privi mirat. Pentru un copil la vêrsta luĭ, un om care vorbeşte să dea ast fel de sumă, trebue s'o aibă la dispoziţie. Cu toate astea nu era nicĭ un gând de trădare la micul negru, care reluă:

«Ne-am dus dar să bem wisky împreună. S'aŭ îmbătat. Şi atuncĭ i-am făcut să vorbească.

— Foarte bine, zise unchiul, pe când Michou cu Anna ciuleaŭ urechile.

— Vĕ spun că sunt nişte pungaşĭ, reluă Bubu foarte escitat. Nu ştiţĭ? Cum n'am ştiut eŭ aşa n'aŭ ştiut eĭ nicĭ-odată numele celor carĭ aŭ răpit pe d-na Michou.

— Aşa! mormăi Claude uimit.

— Nu, n'aŭ vĕzut'o nicĭ odată.

— Ce! nicĭ în casa de la mahala?

— Nu.

— Dar am auzit un ţipăt de femee acolo, ţĭ-aducĭ aminte?

— De sigur. Le-am amintit şi despre asta.

— Eĭ, atuncĭ?

— Aŭ isbucnit în rîs. Nu ştiŭ dacă a fost unul dintr'înşiĭ care a imitat glasul d-neĭ Michou orĭ că era o femee trimisă de dînşiĭ de maĭ nainte. Dar mi-aŭ spus că nu era nimenĭ în casă şi toate astea eraŭ prefăcătoriĭ, comediĭ să vĕ ducă departe, departe, ca să vĕ pradě într'un loc maĭ retras.

— Ah! mĕ rog! n'aĭ înţeles rĕŭ? întrebă cu mojicie unchiul.

— Nu cum-va eştĭ cam beat şi tu, micule nenorocit? stărui Miss Billenbrock.

— Oh! beat! Seamăn eŭ a fi? rĕspunse liniştit Bubu.

Uimirea de care fură apucate cele treĭ persoane principale ale acesteĭ scene, nu se poate descrie. E cu putinţă oare să'şĭ fi bătut joc de unchiul Martin, bĕtrânul acesta, care se credea în stare a tărăbăci pe toţĭ negriĭ din Lougiana, Florida, Albania şi alte state vecine?

Să tragă pe sfoară pe Michou, se maĭ trecea încă. Un om strein de ţară, abătut de dispariţia neveste1 sale, şi maĭ mult chiar, prea exasperat prin nevoia la care îl dusese împrejurările călătoriei. Dar el, el, Martin! Iată ce 'ĭ de necrezut. Nu vroia să admită şi voinica luĭ jumĕtate se cam arăta umilită, ceea ce i se părea peste fire.

Cât despre Claude, sta mut şi stupid.

— Să vedem, dar e curată nebunie! reluă unchiul.

Dar Bubu păstra înfăţişarea credinţeĭ luĭ naive.

— Dacă nu aşĭ fi auzit icĭ-colea vorbe carĭ mĕ puneaŭ la gândurĭ, zise el, nu mi-ar fi dat prin minte să'ĭ cercetez.

— Dar, prostule, reluă Arsène, uiţĭ un lucru.

— Care?

— Anunciul din ziarul «Noul Orleans», prin care ni se propunea să dăm pe nepoata în schimbul a vre-o cincĭ-zecĭ de miĭ de dolarĭ.

Bubu începu a rîde cu zgomot.

— Vreĭ să rĕspunzĭ, animalule? îĭ zise el.

— Jupiter a pus să se însereze astea. Tot Jupiter a scris scrisoarea cu o scriitură de femee, în care vă dedea povaţă să vĕ adresaţĭ pungaşilor de la Noul Orleans.

— Nu'ĭ cu putinţă!

— Şi, interveni miss Billenbrock, dacă bărbatul meŭ s'ar fi hotărît să plătească numaĭ de cât, ce ar fi făcut?

— Mi-aŭ spus: Jupiter avea de rezervă o persoană, pe care ar fi adus'o d-luĭ Martin, spunênd că aceea e pe care a scăpat'o. Şi ar fi reclamat ceĭ cincĭ-zecĭ de miĭ de dolarĭ.

— Pentru ce n'aŭ făcut asta maĭ de vreme? Era mult maĭ simplu şi maĭ puţin obositor.

— Nu ştiŭ...

— Aşa dar, urlă de-odată Claude, nu ştiĭ unde e nevasta mea?

— Nu, d-le Michou, rĕspunse Bubu abătut de tot.

— Doamne, Doaamne! urlă iar bietul bărbat, înebunesc!

— Nu'ĭ momentul, zise pe un ton bine-voitor miss Billenbrock; dimpotrivă.

Dar sângele rece al mătuşeĭ şi liniştea relativă a unchiuluĭ eraŭ aşa de bine făcute, ca să'l scoată din fire pe bietul Claude, că nu era în stare să se stăpânească.

— Dacă ceea ce ne-a spus Bubu e adevĕrat, reluă unchiul ameninţător, lasă că aŭ să 'mĭ plătească eĭ asta.

— Şi ce aţĭ putea să'ĭ faceţĭ? reluă Michou. Aĭ să te plângĭ? Cuĭ? Tribunalelor? Ah! ah! ah! tribunalele d-voastră se ştie cât preţuesc. Ş'apoĭ, îşĭ vor rîde de d ta că aĭ fost aşa de încrezător. Păcăleala luĭ Jupiter asupra energiculuĭ d. Martin, va face să rîdă lumea întreagă.

— Vom vedea noĭ asta, rĕspunse unchiul, cu dinţiĭ strînşĭ.

— Ah! da, vom vedea asta, apăsă d na Anna Martin Billenbrock, furioasă la rîndul eĭ.

— Fără să maĭ puĭ la socoteală că e vorba de o franceză, că e vorba de neliniştea bărbatuluĭ eĭ, unul din aceĭ Parizienĭ, pe care toţĭ popiĭ din Statele-Unite îĭ daŭ ca pildă de dracĭ. Aveţĭ să vedeţĭ! Aveţĭ să vedeţĭ! Istoria asta are să facă înconjurul Americeĭ! Ce maĭ rîsete! Cel maĭ puţin rĕŭ ce mi s'ar maĭ întâmpla după asta, e ca vre-o Miss din Massaschusset, din Texas saŭ Ilinois să îmĭ propuie să mĕ ia în căsătorie ca să mĕ consoleze.

Şi Claude se sbuciuma, săria în sus, cu ochiĭ înflăcăraţĭ, mişcările neordonate, fără să se îngrijească de groaznica impresie pe care aceste din urmă cuvinte rĕutăcioase, făcură asupra unchiuluĭ şi mătuşeĭ sale.

— Dar, adăogă el îndată, să nu mĕ creadă un om care să primesc toate aceste prigonirĭ, aceste chinurĭ grozave, fără a mă revolta. Am să omor pe cine-va — măcar pe Jupiter — şi voiŭ vedea dacă în urma atâtor infamiĭ descoperite universuluĭ, judecătoriĭ acesteĭ ţĕrĭ vor avea curagiul să mĕ osîndească. De altmintrelea nicĭ nu vreaŭ să ştiŭ, adăogă bietul om; să mĕ spânzure chiar de acum şi să isprăvesc. Nu maĭ sunt în stare să îndur o suferinţă maĭ mult în această ţară civilizată. Unde mi-e puşca? Iat'o. Tu, Bubu, du-mĕ la Jupiter. Intr'un ceas va fi isprăvit de a rîde.

Claude isprăvind vorba se lăsă pe spatele scaunuluĭ sĕŭ legănător, care printr'o culme a ironieĭ, îl legănă aşa de hazliŭ, că poate, fără de aluzia amară făcută la căsătoria lor, soţiĭ Martin ar fi zîmbit.

Dar eraŭ jigniţĭ şi nepotul lor le

părea cam supărător. Maĭ mult, umilința de a fi fost tras pe sfoară de patru pungașĭ negri nu'l porneaŭ de loc la indulgență.

De aceea d. Martin isbucni ca o bombă la rîndul luĭ.

— Ah! mĕ rog, zise el, ce aĭ de gând să mĕ necăjeștĭ și d-ta? De ce te plângĭ? Femeia d tale cade în apă, o pescuesc în ochiĭ d-tale. Nu eștĭ în stare s'o ajungĭ și viĭ la mine să mĕ înduioșezĭ cu mâhnirea d-tale.

— Dar la cine pofteaĭ să mĕ duc? la președintele Statelor-Unite? întrebă Claude Michou.

— Te primesc cât se poate de bine. Fără a sta la îndoială, iată mĕ la lucru cu d-ta. Petrec nopțĭ fără a dordormi; miss Billenbrock putea să se ducă în acest timp la Heathfield și să'șĭ închipuiască cine știe ce negăsindu-mĕ.

Michou, tot legănându se, avu o mișcare nehotărâtă.

— In sfîrșit mĕ ofer a plăti douĕsute cincĭ-zecĭ de miĭ de francĭ pentru rĕscumpărarea Sofieĭ, și te maĭ plângĭ de America, de locuitoriĭ eĭ, de judecătoriĭ eĭ; facĭ reflecțiĭ rĕŭvoitoare asupra moduluĭ cum se căsătoresc aicĭ!

— Da, vreĭ să fiŭ plin de respect pentru o țară, unde căldările de la vapoare plesnesc la toate cotiturile rîurilor, omorînd miĭ de oamenĭ iar ceĭ carĭ rĕmân sunt ținuțĭ să găsească asta, simplu, natural, normal!

(Va urma.)

A apărut No. 10 din *Moda Parisiană* colorată, care coprinde 22 figurĭ de modă și o bucată de muzică pentru piano.

15 banĭ în toată țara, împreună cu un PATRON tăiat.

De vênzare la toate chioșcurile și vênzĕtoriĭ de ziare din țară.

Călĕtoria la Polul Nord

A DUCELUĬ ABRUZZILOR

Asupra călĕtorieĭ la Polul Nord a duceluĭ Abruzzilor ziarele publică următoarele amănunte:

Prințul italian are de gând să pătrundă maĭ departe de cât Nansen și să ajungă, daca va fi posibil, cel dintêiŭ la Polul Nord.

«Corriere della Sera» și «Cittadino» scriŭ următoarele:

Este un caz extra-ordinar ca un ofițer excelent și bogat din marina italiană și pe lângă asta prinț al caseĭ regale se pregătește în tăcere ca pe spesele sale să întreprindă o expediție la Polul Nordic.

Ne mângâie și ne ridică pe noĭ Italieniĭ că de astă dată un compatriot al luĭ Christof Columb și Galileĭ îndrăsnește să facă o expediție atât de primejdioasă. Succesul este problematic, dar va face lucrurĭ marĭ, dacă va urma calea luĭ Nansen. Regele Umberto i a parte la această expediție cu suma de o jumĕtate milion de francĭ, prințul sacrifică 150.000 lire pentru această expediție, care va ține treĭ anĭ și dacă aceasta nu va fi de ajuns va maĭ jertfi din capitalul sĕŭ. Prințul pornește în planul sĕŭ de la alte supozițiunĭ, de cât Nansen. Acesta a voit să ajungă la Polul Nord cu corabia; numaĭ atuncĭ când i se închise drumul pe apă, se decise să înainteze pe uscat și adică fără pregătirĭ serioase și numaĭ cu un singur tovarăș.

Ducele Abruzzilor se pregătește pentru o călĕtorie pe uscat; numaĭ până la țara Francisc Iosif se va folosi de drumul pe apă, de aci va începe să meargă pe jos, cu sania, etc. Grație experiențelor din Alaska va evita greșelile luĭ Nansen și va căuta să ajungă la un bun rezultat numaĭ pe baza uneĭ organizațiĭ serioase. Expedițiunile, carĭ până la dînsul în zadar s'aŭ încercat să urce Mount Eliat, n'aŭ avut nicĭ un succes de oare-ce a avut prea puținĭ tovarășĭ și de aceia n'aŭ avut mijloace de a duce proviant și aparate.

Ducele Abruzzilor se duce cu o caravană mare, care a fost bine organizată și prevĕzută cu toate cele necesare.

După aceiașĭ metodă se va urma în această expediție la Polul Nord. In loc să meargă, ca Nansen, nu maĭ douĭ, prințul va forma o ceată de vre-o 20 italienĭ și 40—50 eschimoșĭ, carĭ vor fi însoțițĭ de un număr mare de câinĭ. Proviantul, instrumentele, aparatele, etc., vor fi ast-fel împachetate, ca să poată fi ușor de transportat. Expediția va face marșul cu etape, nicĭ o grupă nu va înainta, până nu va lăsa în urmă stațiunĭ sigure, legate între ele cu cele-l'alte porturĭ; aceasta pentru ca să aibă un loc de retragere și de adăpost în cazul uneĭ nenorocirĭ.

In chipul acesta se crede că se vor evita greșelile în orientare, pe carĭ le-a făcut Nansen, care la întoarcerea sa nu a maĭ găsit corabia «Fram» și a iernat cu tovarășul sĕŭ în chipul cel maĭ trist, deși numaĭ câțĭ-va chilometri departe de dînsul, ișĭ aflase adăpost bun și comod, căpitanul Iakson, care plecase să-l caute.

Până acum nu se cunosc încă aceia carĭ vor însoți pe prinț. Se știe numaĭ atât că-l va însoți adjutantul sĕŭ Cagni, fiul generaluluĭ cu acelașĭ nume, după cum l'a însoțit și la Alaska.

C.

Varietățĭ

Cele maĭ marĭ tunele din lume.— După datele statistice, cele maĭ marĭ tunele din lume sunt următoarele:

Tunelul St. Gothard, cu o lungime de 14.990 metri, aoroape două mile.

Tunelul Mont-Cenis cu o lungime de 12.220 metri.

Tunelul Albery în Australia lung de 10.270 metri.

Tunelul Ronzov în Italia lung de 8279 metri.

Tunelul Colon în India Britanică, lung de 8000 metri.

Tunelul Severin în Anglia cu o lungime de 7250 metri.

Tunelul Marinnopoli în Italia cu o lungime de 6480 metri.

Tunelul Sutra în Statele Unite lung de 6000 metri.

Tunelele Stanbridge și Woodhed, fie-care lung de 4980 metri.

Tunelul Nerthe, în Franța, lung de 4620 metri. San-Lorenzo în Canada 4570 m. Bello în Italia 4240 m. Cochen în Germania 4240 m. Blaizy în Franța 4100 m. Argentero în Spania 4043 și Mersey în Anglia 4000 metri.

—x—

Un câine cu coarne. — Călĕtorul francez din Mexico Duplessis povestește următoarea întâmplare:

In una din călĕtoriile mele am fost oaspe într'o colibă indiană în mijlocul pădurilor seculare din Caiquoa. De oare-ce proviziunile mele eraŭ aproape pe sfîrșite și gazda mea senor Orteja, avea numaĭ puțină carne, m'am hotărît să merg la vînat. L'am întrebat, dacă sunt căprioare prin apropiere. Dânsul mi a spus că sunt și eŭ atuncĭ l'am rugat să 'mĭ dea un câine de vînătoare. Indianul aduse un boŭ, ceea ce mĕ miră foarte mult.

Imĭ luaĭ pușca, iar Indianul ișĭ luă lancea și dete drumul boululĭ, care o luă înainte prin tufișurĭ. Noĭ după el. Indianul mĕ rugă să nu împușc dacă voĭ vedea căprioare. După cât-va timp zărirăm câte-va căprioare păscênd iarbă. Ne ascunserăm. Căprioarele vĕzênd boul singur, continuară să pască în liniște maĭ departe. Indianul fiind aproape, aruncă cu lancea și lovi o căprioară, din care am făcut un prânz escelent. M'am mirat multă vreme de acest noŭ soiŭ de câine de vînătoare.

Numĕrul 56 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marțĭ, 26 Maiŭ c.

Premiile noastre pentru Iunie

După cum am anunţat, la zi'ntêĭ ale fie-căreĭ lunĭ, acordăm prin tragere la sorţĭ treĭ premiĭ tutulor abonaţilor ziaruluĭ «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-căruĭ abonat în parte.

Iată obiectele pe carĭ le acordăm ca premiŭ la tragerea de la 1 Iunie anul curent.

Premiul I.—O prea frumoasă lampă *veilleuse*, de atârnat în mijlocul odăeĭ.

Premiul II.—Un elegant ceasornic de lemn sculptat, pentru masă.

Premiul III.—O bogată cutie de parfumerie, împodobită cu pluşiŭ roşiŭ.

La tragerea la sorţĭ pentru aceste premiĭ vor avea drept toate persoanele carĭ se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Iunie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse la vitrinele palatuluĭ «Universul».

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavian, Strada Brezoillanu No. 11, Bucuresci.

Anul II.—No. 56. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Miercurĭ, 27 Maĭ, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARŢEA şi VINEREA

ÎNTÎLNIRE DE ANTROPOFAGI. — (Vezĭ explicaţia)

AVIS

Cu începere de Marţĭ 2 Iunie 1898, *Ziarul Călĕtoriilor* **va apare numaĭ o dată pe săptămână, adică în fie-care Marţĭ, avĕnd şi un supliment.**

Opt paginĭ vor conţine materia cea maĭ variată, relaţiĭ de călĕtoriile cele maĭ de senzaţie, despre moravurile popoarelor, ştirĭ despre călĕtoriile ce se vor face a cum, etc. etc.

Suplimentul va conţine 4 paginĭ de roman.

Ziarul Călĕtoriilor **se va vinde cu începere de Marţĭ, 2 Iunie 1898, cu 10 banĭ exemplarul în toată ţara.**

Intîlnire de antropofagĭ

Mâncătoriĭ de carne omenească!... cum îmĭ frămîntam mintea pe când mĕ aflam încă în liceŭ. Nu-mĭ închipuiam atuncĭ că o să am a face cu eĭ. Mĕ întrebam chiar dacă era cu putinţă ca în veacul al 19 lea să se găsească în vre-o parte, pe suprafaţa globuluĭ, oamenĭ aşa de streinĭ de frumoasele maniere de pe bulevard.

Cu toate astea nimic nu e maĭ adevĕrat. Şi eĭ, antropofagiĭ (mâncătorĭ de oamenĭ) nu sunt, în definitiv tocmaĭ departe de d-voastră. Dacă v'ar veni fantasia ca săĭ vedeţĭ, mergeţĭ la Port-Saïd, oraş închis între nisipurile arzĕtoare ale Egiptuluĭ.

Veţĭ trece canalul de Lesseps pentru a vĕ opri dincolo, la Suez, în faţa Fântâneĭ luĭ Moise. Şi veţĭ străbate, în toată lungimea sa, acea mare căreia i se zice: «Marea Roşie», după cum se zice «un fier roşu», căcĭ e cea maĭ caldă din lume.

După ce aţĭ trecut poarta sa de eşire, care este Bab el Mandeb, daţĭ de o nouă schelă, la Aden, capitala imperiuluĭ de foc, fără nicĭ un arbore, fără un fir de iarbă.

Dar iară-şĭ, ce surprindere şi ce farmec la schela următoare, la Colombo, în insula Ceilan, care e un paradis pământesc! Pretutindenĭ baname cu foĭ vaste, pădurĭ de cocotierĭ, snopurĭ de bambus...

Frumuseţea acestor locurĭ să nu vĕ oprească însă aci, mergeţĭ înainte, pe oceanul Indian, până în strimtoarea Malacca, de a lungul insuleĭ Sumatra.

Veţĭ debarca în sfîrşit la Singapur, *Singa-Pura* (*Singa*, leŭ) oraşul teuluĭ — o etimologie care nu are nimic a face cu limba greacă, căcĭ aci sunteţĭ într'o lume nouă.

Veţĭ zice adio vapoarelor marĭ şi veţĭ călĕtori de aci înainte pe nişte micĭ vase chinezeştĭ, până la coasta Sumatreĭ.

Ast-fel am făcut şi eŭ primul meŭ voiaj. Când rîul înceta de a maĭ fi navigabil, îmĭ continuam drumul pe jos, pe potecĭ indigene carĭ abia se puteaŭ deosebi, printre pădurĭ minunate, cu arborĭ giganţĭ, populate de marĭ pahidermĭ, de fiare selbatice şi reptile de tot felul. Patru Chinezĭ, carĭ serveaŭ de călăuză, armaţĭ cu lungĭ baronge, un fel de săbiĭ, îmĭ făceaŭ drum printre erburĭ, abătându-le la pâment.

In sfîrşit ne oprirăm la picioarele uneĭ coline plină de bambus şi dominând rîul pe care îl regăsirăm.

Am tăiat maĭ întêiŭ rouĭ arborĭ, ca să am un spaţ liber, atâta cât să-mĭ pot întinde cortul.

Aşteptând desţelenirea pădureĭ stufoase de bambus, care acoperea colina, Chineziĭ abătură a doua zi rouĭ alţĭ copacĭ, pentru a face loc uneĭ cuscĭ, care se construia în 24 de ceasurĭ şi care servea de bucătărie, precum şi de locuinţă pentru cele patru călăuze ale mele.

In prima noapte un elefant, un solitar — poate că era conducătorul uneĭ trupe — veni la 10 paşĭ ca să recunoască cortul meŭ şi să'şĭ manifesteze uimirea şi neîncrederea în faţa unuĭ obiect pe atât de neobicĭnuit, pe cât de suspect. Am aflat maĭ târziŭ şi după ce vizitele aceastea nocturne s'aŭ maĭ repetat, că indigeniĭ staŭ departe de acel loc, din cauză că este ocupat de elefanţĭ.

Am stat acolo o jumĕtate de an, timpul cel maĭ puţin interesant din viaţa mea.

In cele din urmă plecaĭ cu Chineziĭ meĭ, urmând o linie dreaptă, ca să descoper vecinătatea care mĕ înconjura.

Intr'o zi, după lungĭ ceasurĭ de mers, am ajuns într'o poiană. Am recunoscut o plantaţiune de piper. Soseam dar într'o ţară locuită. Descoperiĭ un vecin — cam departe de mine, dar cel maĭ apropiat ce întâlnisem până atuncĭ.

In acelaşĭ timp un strigăt de câine îmĭ lovi auzul. Nu era un lătrat, ci un fel de urlet plângĕtor. Mĕ îndreptaĭ spre partea aceea. Piperiĭ mĕ împedicaŭ de a vedea. Dar în mĕsură ce mĕ apropiam, urletul se accentua. De odată, întorcêndu-mĕ după un masiv de înalte plante, de unde se înălţa un snop de bambus, mĕ aflaĭ înaintea uneĭ coliviĭ marĭ construită din lemn şi suspendată la o înălţime destul de mare.

O femee fugea din toate puterile, avênd în braţe un copil. Când ajunse lângă scara care ducea în casa eĭ, sări treptele patru câte patru şi dispăru aruncând asupra mea o privire înspăimîntată. La picioarele scăreĭ, de fie-care parte, se aţinea un om armat cu lungă lamă, bine ascuţită şi strălucitoare şi un copil ca de 10 anĭ, în aceiaşĭ poziţie ca şi tatăl sĕŭ pe care îl consulta din când în când din ochĭ, îşĭ ţinea privirea aţintită asupra mea.

Nu maĭ încăpea îndoială, mĕ aflam în faţa uneĭ familiĭ batace. Pentru întĕiaşĭ dată vedeam şi eŭ antropofagĭ.

Inaintaĭ mereŭ. Nicĭ o şovăială nu maĭ era permisă, ea ar fi părut suspectă.

— Tabe! ziseĭ apropiindu-mĕ, (un salut malaies).

— Tabe! îmĭ rĕspunse sĕlbatecul, dar cu o voce scurtă şi pătrunzĕtoare.

— Tu eştĭ un Orang-Battak, nu este aşa?

— Da.

— Copilul ăsta e fiul tĕŭ?

— Da.

— Această plantaţiune de piperĭ este a ta?

— Da.

— Aia de acolo, e casa ta?

— Da.

El vorbea limba malaesă, era deja ceva. Dar vorbea prea puţin, părea expansiv. Poate că înţelegea abia singura limbă pe care o aveam la dispoziţia mea.

Il vedeam strângênd cu nervositate în mână mânerul armeĭ sale.

Această armă, absolut indigenă, sĕlbatecul o are tot d'a-una la dispoziţia sa, afară numaĭ când se află în casa luĭ. Orĭ-cum, atitudinea convorbitoruluĭ meŭ era puţin liniştitoare.

De alt-fel, e uşor de explicat, dacă ne-am da socoteala de impresiunea ce trebue să-ĭ fi produs apariţia mea de o-dată, într'un loc unde nu fusese nicĭ o dată vre-un european.

Faţa mea palidă, barba mea, monoclul meŭ, cascheta mea, costumul meŭ de pânză albă strălucitoare, vesta, pantalonul şi ghetele mele; cuţitul de vînătoare şi revolverul de la brîŭ, cu puşca atârnată pe umăr, toate acestea îmĭ dedeaŭ, în ochiĭ sĕĭ, un aspect cu totul straniŭ şi înspăimîntător.

Frica e sentimentul cel maĭ primejdios pe care un explorator poate să'l inspire pentru el, indigenilor la carĭ străbate. Sunt sigur că dintre o sută de exploratorĭ omorîţĭ, 90 cad din cauza friceĭ ce provoacă, 9 din cauza vre-uneĭ nedreptăţĭ, căreia indigeniĭ pe drept saŭ pe nedrept se cred victime, şi numaĭ unul singur e omorît din cauza ferocităţeĭ sĕlbaticilor, saŭ a ureĭ de rasă.

Trebuia decĭ să liniştesc pe Batacul meŭ.

Isprăvisem aproape întrebările. El era departe de a deveni vorbăreţ. Lucrul acesta nu era uşor.

Copilul mĕ privea mereŭ cu ochiĭ luĭ ceĭ marĭ.

Avuĭ atuncĭ o inspiraţiune.

Scoseĭ din buzunar o cutie cu chibriturĭ.

«Vreĭ să vezĭ foc?» întrebaĭ pe copil.

— Nu! (tida).

El ştia acest cuvînt malaes cu care rĕspundea la întâmplare. Tatăl sĕŭ 'mĭ zise:

— Nu înţelege.

Luaĭ un chibrit şi trăseĭ pe cutie. Focul luci sub ochiĭ copiluluĭ încremenit.

Mĕ apropiaĭ maĭ mult. Le arătaĭ cum iaŭ chibritul, de care parte îl aprindeam frecându-l şi-ĭ oferiĭ o cutie.

Privi pe tatăl sĕŭ... şi luă cutia. Cunoştinţa era făcută.

«Locuesc aproape de aci, ziseĭ după aceea Bataculuĭ. Sunt prietenul Sultanuluĭ şi a oamenilor din această ţară. Vino de mĕ vezĭ. Dacă aveţĭ orez şi banane, cumpĕr cât de mult. Spune aceasta Orang Batacilor».

Şi Baciciĭ din împreşmuirĭ, din ziua aceea, deveniseră prieteniĭ meĭ.

B. S. Lias.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. V

Pe la amiazĭ mĕ sculaiŭ ca să iaŭ o înălţime de meridian. Vremea era admirabilă. Nicĭ nu'mĭ maĭ aduceam aminte de când n'am maĭ avut aşa timp frumos. Mĕ aşezaĭ pe o colină şi aşteptaĭ ca soarele să ajungă sus de tot. Mă încălziĭ la razele luĭ, uitându-mă pe întinderea de ghiaţă, unde zăpada sclipia şi scânteia în toate părţile, şi pe întinderea de apă în care malurile se oglindeaŭ într'o apă limpede şi liniştită ca aceea a unuĭ lac de munte. Nu adia nicĭ un vênt; era atâta linişte şi tăcere şi soarele ardea şi eŭ visam la patrie...

Inainte de a mĕ întoarce în cort aduseĭ niţică apă sărată pentru supa pe care voiam s'o mâncăm la dejun; dar tocmaĭ în acel moment zăriĭ o focă la marginea gheţeĭ.

Atuncĭ alergaĭ repede ca să'mĭ aduc puşca şi caicul. Când am lăsat caicul pe apă, am făcut constatarea că se uscase de soare aşa de tare, în cât ajunsese ca o sită. Fuĭ nevoit să mĕ întorc maĭ repede de cum plecasem ca să nu mĕ cufund. Pe când goleam caicul de apă, foca se arătă iar, dar de astă dată maĭ aproape, aşa că putuĭ să trag într'însa cu siguranţă de pe mal.

Animalul rĕmase ca o plută pe apă; peste puţin putuĭ lăsa caicul iar în apă şi prinseĭ animalul cu cangea, îl aduseĭ pe mal, tocmaĭ la timp, căcĭ caicul începuse să se umple iar cu apă, aşa că picioarele mele, saŭ maĭ bine zis, partea adiacentă de ele, eraŭ cu totul în apă.

După ce am tîrît foca până la cort, am tăiat'o în bucăţĭ, am adunat tot sângele ce s'a putut, apoĭ m'am întors în cort, mi-am luat pantalonĭ uscaţĭ şi m'am vîrît în sac, pe când pantaloniĭ uzĭ se uscaŭ la soare.

Acum e destul de uşor să ne ţinem cald în cort, ba aseară căldura era aşa de mare în cât nicĭ nu puteam să dormim bine, de şi eşiserăm din sac.

Când m'am întors cu foca, vĕzuĭ că piciorul gol al luĭ Iohansen era afară într'un loc unde se desprinsese uşa cortuluĭ; el însă dormea adânc şi nicĭ că'ĭ păsa.

După ce, spre a sĕrbători vînătoarea bună de azĭ, consumarăm câte o bucăţică de ciocolată şi maĭ revĕzurăm o dată observaţiile mele, ne deterăm iarăşĭ odihneĭ.

După observaţiile de latitudine părea ciudat că ne găseam încă în acelaş loc, cu toate vînturile de nord. Să se mărginească această ghiaţă, oare, cu uscatul? Nu e cu putinţă. In tot cazul nu maĭ putem fi departe de uscat.

Joui 27 Iunie. — Aceiaşĭ viaţă monotonă, acelaşĭ vînt de nord, aceeaşĭ vreme şi aceleaşĭ discuţiĭ asupra celor ce ne rezervă viitorul.

Aseară s'a pornit o furtună de la nord, cu măzăriche care ne biciuia cortul, ca o ploae torenţială. Măzărichea se topea imediat venind în atinger cu pereţiĭ cortuluĭ, aşa că apa venea la vale peste el; înăuntru însă era foarte plăcut.

Vîntul nu ne face nicĭ o supărare; stăm în sacul nostru cald, ascultăm la fîlfîitul pereţilor cortuluĭ şi ne închipuim că mergem repede spre vest, de şi poate nu ne mişcăm din loc. Dacă însă nicĭ acest vînt nu ne va mişca, singura explicaţie este că ghiaţa a ajuns aci de uscat şi că nu ne maĭ găsim departe de ţĕrm

Probabil avem să ne aşteptăm la un vênt de est, pentru ca să fim împinşĭ maĭ departe spre vest, şi târziŭ spre sud. Speranţa mea este că pe când stăm aci vom fi împinşĭ între ţara Frantz-Iosef şi Spitzberg.

Vremea a fost aspră, vînt cu ninsoare, aşa că nu era potrivită pentru ca să muncim afară, cu atât maĭ mult că din nefericire n'avem de ce să ne grăbim.

In timpul din urmă am observat foarte marĭ schimbărĭ în configuraţia crepăturilor; din lacul ce era înaintea noastră şi peste care am trecut, nu maĭ e aproape nimic, şi în toate direcţiile de jur împrejur s'aŭ produs presiunĭ de gheţurĭ. Sper că ghiaţa se va dărăburi bine, pentru că în acest caz se va topi maĭ lesne; dar aceasta nu se va întâmpla maĭ curênd de cât în luna Iulie şi până atuncĭ trebue să aşteptăm cu nerăbdare.

Erĭ am tăiat o parte din carnea de focă în feliĭ subţirĭ şi am atârnat o să se usuce. Trebue să ne sporim provizia pentru călĕtorie şi uscarea este mijlocul cel maĭ potrivit pentru a putea lua ceva cu noĭ din carnea de focă.

Iohansen a găsit erĭ în apropiere un lac de apă dulce, ceea ce ne prinde foarte bine căcĭ acum nu maĭ avem nevoie să topim ghiaţă. Este cea d'întêĭ apă bună de fiert pe care am găsit-o.

Dar focele sunt cam rarĭ şi nu se arată de cât la marĭ intervale. Şi maĭ sunt, slavă Domnuluĭ, păsărĭ. Aseară câte-va aŭ fost atât de îndrăzneţe, în cât s'aŭ lăsat pe pielea de focă de lângă coastă şi aŭ început să ciugulească la slănină. Le-am alungat de câte va orĭ, dar iar s'aŭ întors. Dacă am isprăvi carnea am fi nevoiţĭ să ne luăm refugiul la vînatul de pasĕrĭ.

In aşa chip trecea o zi ca şi alta. Aşteptam, aşteptam să se topească zăpada, şi într'aceea lucram la pregătirile pentru mersul înainte. Această viaţă 'mĭ aducea aminte pe aceea a Eschimoşilor carĭ vin prin fiordurĭ ca să aducă fîn; când ajung la locul de destinaţie, găsesc iarba încă mică de tot. Atuncĭ se aşează acolo şi aşteaptă până ce creşte destul de mare.

La 29 Iunie scriam:

«Temperatura tot nu vrea să crească încă destul ca să topească zăpada. Căutăm să ne întrebuinţăm vremea cât se poate maĭ bine. Vorbim despre bucuria ce vom simţi când ne vom vedea iar acasă şi vom putea gusta iarăşĭ din toate farmecile vieţeĭ şi socoteam cât de curând probabil că se va întâmpla aceasta. Uneorĭ însă vorbim şi de chipul comod în care avem să ne stabilim pentru iarnă la Spitzberg dacă nu vom putea ajunge în acest an acasă. In cazul cel maĭ rĕg, s'ar putea chiar ca să nu putem ajunge nicĭ măcar până acolo, ci să fim siliţĭ so iernăm pe aci pe unde-va... Dar nu, aceasta nu se va întâmpla».

Duminecă 30 Iunie. — A sosit aşa dar ziua cea din urmă a luĭ Iunie şi ne găsim tot acolo unde eram la începutul luneĭ; şi drumul nu e nicĭ astă-zĭ maĭ bun. Dar ziua e frumoasă. E aşa de cald în cât stăm întinşĭ în cort şi asudăm. Uşa cortuluĭ e deschisă şi privim peste ghiaţa poleită de soare. E linişte ca de Duminecă. Numaĭ un vênt uleţ slab adie, cum mi se pare, de la sud-est. Ce frumos este azĭ acasă; toate sunt înflorite şi fiordurile tremură în lumina soareluĭ. Acum tu poate staĭ afară cu Lio saŭ eştĭ cu luntrea pe apă. Mĕ uit

peste ghiaţă şi mĕ gândesc câte banchize ne despart şi cât timp maĭ are să treacă până la revedere.

Stăm pe loc aci la nord ca doĭ bandiţĭ, negri şi murdarĭ, şi ne pregătim mâncarea la foc. Din toate părţile ne împresoară ghiaţă, ghiaţă, nimic alt de cât ghiaţă, strălucitoare şi albă, care nouĕ ne lipseşte. Ah, totul în jurul nostru este prea curat. Căutăm cu ochiĭ dornicĭ un punct negru ca orizont şi nu'l întâlnim. Când îl vom vedea în sfîrşit? De douĕ lunĭ îl aşteptăm.

Astă-zĭ mi se pare că toate păsările aŭ dispărut. Până ierĭ am vĕzut stolurĭ întregĭ şi le am auzit zburând carĭ spre nord carĭ spre sud. Probabil că s'aŭ îndreptat spre uscat. De am putea să ne mişcăm şi noĭ cu aceeaşĭ uşurinţă ca ele!

Miercurĭ 3 Iulie.—Ce să maĭ scriŭ? Ce maĭ am de însemnat pe aceste file? Nimic de cât aceeaşĭ dorinţă covîrşitoare de a ajunge odată acasă, saŭ cel puţin de a eşi din această uniformitate! O zi e ca alta. Singura deosebire e poate să până acum era maĭ cald şi vremea maĭ liniştită, pe când în cele douĕ zile din urmă, a bătut un vênt de sud împingîndu ne spre nord.

Erĭ făcênd o observaţie am găsit că suntem la 82°8'4 latitudine nordică; am fost decĭ împinşĭ maĭ spre nord pe când longitudinea a rĕmas cam aceiaşĭ. Eŭ şi alaltă ierĭ am avut în parte un soare cu adevĕrat strălucitor cum rar îl vedem pe aci. Orizonul era limpede cu desăvirşire dar pămînt tot nu vedem. Nu maĭ înţeleg.

Erĭ seară a nins. Cortul picura, de ni s'a udat sacul. Această ninsoarea continuă, care nu vrea să se transforme în ploaie, ne aduce la disperare; zapada cea nouă ea de obiceiŭ forma uneĭ păturĭ groase peste cea veche ceea ce împiedică topirea acesteia din urmă.

Vêntul pare a fi format iar câte va crăpăturĭ noĭ în ghiaţă. Cârdurile de păsĕrĭ aŭ apărut iar. Vin din sud, probabil de pe uscat.

Sâmbătă, 6 Iulie. — Temperatura +1°C., ploaie In sfîrşit după 14 zile se pare că a venit vremea pe care o doream. Toată noaptea şi dimineaţa a plouat şi plouă şi acum vîrtos. Acum poate vom scăpa în sfîşit de această zăpadă nesuferită. A devenit moale ca o spumă; de-ar ţine ploaia vre-o săptĕmână să o spele cu totul. Numaĭ în loc de ploaie de n'ar veni un vînt rece cu zăpadă, care să formeze o nouă scoarţă, şi să ne silească să aşteptăm iar. Sunt deprins cu desamăgirile ca să maĭ cred în ceva. E o şcoală a răbdăriĭ. Totuşĭ ploaia ne-a înveselit.

Zilele să târăsc a lene una după alta. Lucrăm la caice pentru a le face maĭ impermeabile. Pregătirea văpseleĭ de uleĭ ne face marĭ greutăţĭ. De repeţite orĭ n'am nimerit'o bună, orĭ-cum am încercat. E greŭ lucru când n'aĭ prăvălia alăturĭ. Ce n'aş da acum pentru un butoiaş cu vopsea de uleĭ, fie şi de cea maĭ proastă! Funinginea pe care încercăm să ne-o procurăm să pierde maĭ toată în vênt, şi une-orĭ se ridică aşa de sus încât de sigur se vede de ia Spitzberg. Rezultatul cel maĭ pozitiv e că în curând vom avea aparenţa unor coşarĭ.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

X

Martin fiind bĕtrân şi unchiŭ, trebuia numaĭ de cât să arate maĭ multă judecată. Afară de asta dacă te gândeştĭ la calitatea luĭ de Jankeu, de la el eraĭ în drept să aşteptĭ cea dintâĭ linişitre.

Maĭ fu ajutat şi de d-na Martin care interveni cu o blândeţe, de care nu aĭ fi crezut'o în stare şi chiar de Michou, care fără îndoială găsi destulă stăpânire ca să tacă; tăcerea iuĭ maĭ potoli furia luĭ Arsène.

Bubu, după cum vĕ închipuiţĭ, făcea o mutră nu tocmaĭ nostimă în mijlocul lor. Foarte sfiit de aceste certurĭ, în care, şi Martin şi Michou aveaŭ dreptate, nu găsi nimic maĭ bun de făcut, de cât să înceapă vorba iar.

«Ca şi cu istoria coşciuguluĭ, zise el.

— Eĭ bine, întrebă Michou, care trecea de la desperarea cea maĭ mare la recăpătărĭ de bărbăţie neprevĕzute.

— Eĭ bine, d le Michou, rĕspunse Bubu, nu era adevĕrat.

— Ce? ce nu'ĭ adevĕrat?

— Nimenĭ n'a expediat vr'o cutie după cum a descris'o Jupiter.

— Dar de ce groaznicii aceştia de hoţĭ ne-aŭ povestit acel basm?

— Ca să vĕ aducă la Vest, la Chicago maĭ întêiŭ. Şi apoĭ, nevoiţĭ să ia trenul cu d-voastră trebuia să le daţĭ parale de drum. Asta voiaŭ...

— Toate astea, băete, cer a fi luminate, zise unchiul Martin...

Dar cum rosti aceste cuvinte, un chelner de la otel veni să'l înştiinţeze că'ĭ chemat la telefon.

— Ah! făcu el cu uşurare, încredinţat că Bubu, beat, crede că visase saŭ închipuise tot ceea ce spusese şi că prin telefon va isprăvi cu afacerea rĕscumpărăreĭ.

Dar fu iar amăgit! Persoana, care vrea să comunice cu dînsul era şeful de gară, cu care vorbise în ajun, şi care îl informa că nicĭ la «Red Junction» nicĭ la o altă staţiune între Noul Orleans şi Saint-Louis, nu se expediase nicĭ o cutie în felul celeia, pe care o reclama. Din ajun se asigurase într'un mod pozitiv prin telegraf.

«Nepotu meŭ are dreptate, mormăi bĕtrînul întorcându-se lângă nevastă-sa şi Claude. E complect.

XI

Indată ce spuse tuturor ceea ce i se comunicase prin telefon, Michou după ce potoli un suspin, făcu o silinţă vădită, ca să nu înceapă iar a se certa, se sculă, îşĭ luă carabina Remington şi zise luĭ Bubu pe un ton ciudat de hotărît.

«Vino cu mine...

Şi cum negrul se gătea să'l urmeze, el întinse mâna unchiuluĭ sĕŭ:

«Mulţumesc pentru cele ce aĭ făcut pentru mine şi uită cuvintele rĕutăcioase pe care vi le-am zis, te rog.

«Cât despre d-ta, mătuşică, adăogă el, lăsându'şĭ să i se dezarticuleze umărul încă odată de atletica Billenbrock, îmĭ pare foarte rĕŭ că soarta nu'mĭ îngădue să preţuesc calităţile d-tale de inimă, pe care le ghicesc nenumărate. Adio.

— Unde te ducĭ, Claude? întrebă Martin cam înduioşat.

— Ce să vĕ maĭ spun, orĭ lasă: mĕ întorc în Europa, rĕspunse el, ca un om care găseşte un punct de scăpare.

— Dar n'aĭ nicĭ cu ce'ţĭ plăti drumul! obiectă unchiul.

— Oh! replică Michou liniştit, ajuns la New Yorck, voiŭ telegrafia la Paris. De acolo mi se va rĕspunde. Inc'odată, mulţumesc şi adio... Vino Bubu.

Luând pe negrişor de mână eşi fără a adăoga o vorbă... Unchiul şi nevastă-sa rĕmăseseră înlemnițĭ. Inţelegeaŭ că întoarcerea în Europa nu era obiectul aceste plecărĭ repezĭ.

«Saŭ acest om se va omorî, îşĭ zise Miss Billenbrock — saŭ se pregăteşte să facă vr'o boroboaţă, de care să nu ne maĭ putem spăla.

— Mi e teamă, zise unchiul, şi cu toate că'ĭ de nesuferit, nu'l pot lăsa să se încurce în vr'o afacere proastă.

Când te gândeştĭ că nu ştie o vorbă englezească...

— Să fugim după el! zise buna Ana; unde mi e puşca?

— Iat'o în colţul acela.

— Ah! perfect. Mi s'a adus şi bicicleta de la gară?

— Nu, a rĕmas amanet. N'aĭ nevoe astă-zĭ.

— Ar putea s'o strice din nebăgare de seamă.

— Lasă, că o să găseştĭ acasă, altele maĭ bune.

— Ah! şi d-ta biciclezĭ?...

— De cincĭ-spre-zece anĭ...

— Oh! ce bine, vom face alergărĭ.

— Dar, reluă Arsene, perdem timpul; aide să fugim. Cine ştie unde vom găsı pe acest nenorocit!

Şi, într'adevĕr, dacă n'ar fi zărit de departe pe Michou şi pe Bubu luând o trăsură, ar fi fost foarte încurcaţĭ neştiind pe unde să'l urmeze.

Luară şi eĭ o trăsură şi dădură ordin vizitiuluĭ să urmărească pe aceea care ducea pe Claude.

După treĭ kilometri, întı'o mahala, Bubu scoborînd din trăsură intră într'o cârciumă, apoĭ se ivi iar.

Martin şi cu nevastă-sa nu'şĭ dăduseră încă seamă, când din acea cârciumă, vĕzură pe Jupiter, şi pe alţiĭ eşind cu nişte mutre foarte ciudate.

Unchiul mormăi:

«Are să ne încurce în vr'o împrejurare rea.

— Să intervenim numaĭ de cât, zise sdravăna Billenbrock.

— Vezĭ că situaţia nu'ĭ tocmaĭ limpede.

— De ce?

— Suntem aicĭ în mahalaua negrilor şi toată şleahta din Saint-Louis; dacă avem vr'o încăerare cu aceştĭ nemernicĭ, vor asmuţi şleahta la vr'o două sute de metri şi o să ne fie greŭ să scăpăm cu obraz curat.

— Lasă! n'avem de cât să nu ne perdem sângele rece, zise Miss Billenbrock.

— Maĭ bine mi-ar fi plăcut, reluă Martin, care se întrerupse ca să spue: fiinţa asta vrînd să facă după capul eĭ, ne va împedica de a ne rĕsbuna pe aceştĭ bandiţĭ Dacă ar fi avut bunul simţ, de a ne împărtăşi planurile sale, am fi adus pe rĕŭ-făcătoriĭ în mahalalele oamenilor de treabă, şi toate s'ar fi isprăvit, fără multă vorbă, pe când acum...

— Trimite să se înstiinţeze un poliţist, saŭ Mueller, antreprenorul otelului, care va face totul să ne scape de încurcătură.

— N'avem timp. Uite nepotu-meŭ, care bagă picioarele în baltă. Se dă jos din trăsură, ia uite ce mutră are, în maĭ puţin de cincĭ minute lucrurile aŭ să se strice...

Intr'adevĕr Claude cu carabina în mână sărise jos. Ah! Michou nu maĭ era plângăciosul de adineaorĭ, ocărând călătoriile, America, totul în sfîrşit, cu fruntea în sus, ochiĭ aprinşĭ, mersul măreţ, înfăţişarea vitează, se duse drept la Jupiter şi punându-ĭ mâna la guler, îĭ strigă:

— Vino cu mine, pungaşule, hoţule, nemernicule, care nu numaĭ că ne-aĭ înşelat, dar care ne-aĭ făcut să perdem o mulţime de timp, vino, saŭ fac dreptate aci pe loc

Şi foarte brusc, cu o putere pe care negrul n'o bănuia, căcĭ îl privea ca pe un biet om moale. alângăcios, incapabil de o faptă de vitejie, Claude trase pe Jupiter şi'l duse spre trăsură, unde voia să'l facă să se urce.

Dar primul moment de surpriză trecut, banditul cercă să se smuncească cu atât maĭ mult, cu cât se ştia în tovărăşia unor voinicoşĭ capabilĭ de orĭ-ce.

Se sbătu dar, dând ghiontelĭ şi pumnĭ luĭ Michou. Cu toate acestea acesta nu'l lăsa. Pe de altă parte corabia ţinea în respect pe Jupiter.

Nu se ştie cum s'ar fi sfîrşit acestea, dacă Heleyas n'ar fi strigat, unuĭ grup de cască gură, care se făcuse împrejur.

«Netrebnicul acesta ne-a trădat! şi arătă cu o mişcare ameninţătoare spre Bubu; avem să regulăm asta pe dată cu el».

Unul saŭ doĭ beţivĭ vrură a şti în ce consta trădarea luĭ Bubu; dar cea maĭ mare parte nu vroia să ştie atât. Strigăte de moarte se auziră, un drac mare de mulatru, căruia Heleyas în două cuvinte, îĭ spuse că este ceva bun de prădat, Claude se aruncă spre copil. Acesta se dădu înapoĭ, păstrându-şĭ sîngele rece, dar se depărta fără de voia luĭ de stăpânu-sĕŭ.

Nu trebui ceva maĭ mult ca această mulţime să creadă partida câştigată. Pericolul care îl ameninţa pe negru, se făcu într'o secundă extrem de mare. Unchiul Martin şi voinica luĭ jumătate nu stătură de loc la îndoială. Lăsând acolo trăsura alergară în ajutorul luĭ Bubu şi al luĭ Michou. Jupiter, între acestea, putu să scape, şi urla ca un îndrăcit, strigând:

«Hoţiĭ, hoţiĭ! urlaŭ douĭ-spre-zece saŭ cincĭ-spre-zece nimernicĭ, carĭ aveaŭ nădejde la prada luĭ Claude.

— Opriţi-vĕ, mojicilor! porunci unchiul Arsène îndată ce fu aproape, pe când miss Billenbrock, scoţîndu-şĭ puşca din teacă, se aşeză la tras.

Dar infamiĭ eraŭ prea numeroşĭ pentru a se lesa să fie uluiţĭ de bĕtrîn şi de o femee.

Jupiter, scăpat pe deplin, semăna printre negriĭ, al căruĭ şef vestea că Martin avea asupra luĭ cincĭ-zecĭ de miĭ de dolarĭ cel puţin, de aceea cu o furie grozavă, în acest colţ perdut din mahala, pungaşiĭ aceştia beţĭ se pregătiră nu numaĭ să sugrume pe Bubu, dar şi pe unchiŭ, pe mătuşă şi pe nepot.

Marele şi erculianul mulatru se îndeletnicea după negru.

Cu toată agerimea luĭ, acesta din urmă nu putea să se sustragă multă vreme soarteĭ, care îl aştepta. Ca culme a nenorocireĭ vrînd să evite o lovitură, pe care banditul îĭ dădu brînceală sdravănă, copilul căzu.

Se sfîrşise cu dînsul, căcĭ odiosul mulatru, fără a se pleca, ridică piciorul în sus, să'ĭ sfărîme obrazul.

Michoĭ alergă, hotărît a peri saŭ mântul pe lealul sĕŭ servitor. Dar Helégas îl împinse aşa de brux că era cât pe aci să cadă şi el.

Bubu era să fie omorît fără de îngăduială de bestia sălbatecă, care cu piciorul în sus, se silea să apese piciorul pe craniu, când se auzi o detunătură. Mulatrul atins drept în piept, se clătînă, întinse braţele desperate şi apoĭ căşu asupra copiluluĭ, pe care îl acoperi cu trupul sĕŭ neînsufleţit.

Bravo, mătuşică! strigă Michou. Ce sdravănă eştĭ!

Intr'aeevĕr Anna Billenbronk fusese aceea, care vĕzînd pericolul grozav, la care era era expus Bubu, lovise uriaşul cu un glonte.

Dar unchiul Martin nu se arĕtă aşa de entusiazmat. Faţa luĭ deja îngrijată, se maĭ întunecă.

«Să dea Dumnezeŭ, dragă prietenă, zise el, să nu fi fost prea înfierbântată! Orĭ-ce ar fi acum, nu maĭ e de stat la îndoială în faţa faptuluĭ îndeplinit. Să şarjăm colecţia asta de nemernicĭ, şi să şarjăm cu furie saŭ suntem perduţĭ.

«Aicĭ, Claude! adăogă el adresându-se nepotuluĭ sĕŭ.

Din fericire, căderea mulatruluĭ aruncă dezordinea în trupa negrilor. Cum asta se întîmplă tot-d'a-una în asemenea caz, douĭ-spre-zece saŭ cincĭ-spre-zece asediatorĭ, aveaŭ slăbiciunea de a ţinea la pielea lor.

Aceştia arătară ca o mişcare de retragere, ceea ce îngădui luĭ Michou de a se apropia de bătrîn şi de nevastă-sa.

— Bine, zise Ana Billenbrock când îl vĕzu lângă dînsul. Inainte şi cu putere!

Claude n'avea nevoe de a fi îmbărbătat. In acea clipă era din aluatul din care se făcea eroĭ. Cincĭ sute de negriĭ maĭ mulţĭ nu l'ar fi făcut să se dea îndărăt cu un centimetru.

— Şi maĭ cu seamă, îĭ zise Martin în franţuzeşte, nu trage înainte de a'ţĭ spune eŭ.

— Nu'ţĭ fie teamă. Dar trebue să scoatem pe Bubu.

— Nicĭ vorbă, făcu unchiul repezindu-se.

De la cincĭ-spre-zece saŭ două-zecĭ de negri cu carĭ avură de a face, rĕmăsese de abia şeapte saŭ opt,

carĭ făcură faţă. Şi încă, dacă vĕzură treĭ carabine îndreptate asupra lor, gândiră a se împrăştia, căutând cu ochiĭ vre-un loc de apărare, unde să se adăpostească.

Dezordinea care urmă îngădui celor treĭ apărătorĭ aĭ negruluĭ să'l ajute a se ridica.

Emoţiunea făcea să tremure puţin bietul Bubu, cu toate acestea sări în picioare dînd un strigăt de bucurie.

«Iată, iĭ zise Claude, iată un revolver. Suntem patru acum, să rĕsbunăm pe Sofia!

Şi îşĭ puse iar puşca pe umĕr.

«O clipă, o clipă încă, făcu Arsène Martin cu cea maĭ mare neliniştе, să nu ne maĭ supărăm, nepoate. Fugariĭ, carĭ se resleţiseră toţĭ, trebuiaŭ să se întoarcă cu proptele, să nu ne luăm în cârcă toată populaţia aceleĭ mahalale.

— Bărbatul meŭ are dreptate, sprijini tînĕra femee, trebue să manevrăm ast-fel ca să ajungem la trăsurĭ, şi a intra în inima oraşuluĭ. O dată acolo, totul va merge bine.

— Ce! n'o să omorîm vre-o patru saŭ cincĭ încă, măcar pe Jupiter, Heleyas şi Thucydid?

— Stăpâneşte-ţĭ vitejia, întrerupse Martin. Eştĭ prea înflăcărat acum. Ţine pe toţĭ aceştia în respect cu puşca ta, dar nu trage. O să ne apropiem de trăsurĭ şi o să sărim înăuntru înainte de a fi omorîţĭ. Atâta putem face.

Stratagema asta înţeleaptă, era să isbutească bine, când vizitiul luĭ Michou, un negru şi el, biciuі caiĭ şi o luă la fugă ca şi cum n'ar fi fost în stare să'ĭ stăpânească.

«Ne maĭ rĕmâne căruţa noastră, zise Anna Billenbrock. Intorceţi-vĕ spre banditĭ. Eŭ mĕ însărcinez să veghiez ca vizitiul nostru, să nu ne păcălească şi el.

Şi se îndreptă spre trăsura, a căruĭ conductor un alb, n'avea de altmintrelea nicĭ o intenţie de a lua fuga.

Din nenorocire, unchiul nu se înşelase în prevederile luĭ. Urlete de animale sălbatice rĕsunaŭ din toate părţile, tocmaĭ de pe acolo pe unde puteaŭ să se întoarcă în oraş. Se vedeaŭ alergând din toate părţile, câte doĭ, treĭ deodată.

Din străzile lateralnice se arĕta o mulţime succesivă sălbatică.

«Se strică treaba! se strică! ocărî Martin care se da în lăturĭ mereŭ ca şi Claude şi Bubu spre trăsura unde d-na Ana iĭ aştepta cu nerăbdare.

Şleahta se apropia cu o repeziciune uimitoare, aruncând petre şi gloanţe. Dar nu'ĭ ajungea din fericire.

Pe de altă parte Jupiter şi demniĭ luĭ tovarăşĭ luară îndrăzneala şi alergară spre prieteniĭ noştri, simţind că aceştia nu vor trage de cât la cea din urmă extremitate.

«Iată-ne prinşĭ între două focurĭ! zise Anna Billenbrock. Totul depinde acum de hotărîrea vizitiuluĭ nostru.

— Dar nu ne putem întoarce în oraş, reluă acesta din urmă. Trebue să fie vre-o sută de partea aceea.

— Eĭ bine, ia prin câmpie.

— Atuncĭ suiţi-vĕ iute.

— D-ta maĭ întâiŭ mătuşică, zise Michou. Bun, tu bubu.

Negrul sări ca o maimuţă pe capră lângă vizitiŭ.

«D-ta, unchiule acum, reluă Claude care ţintea pe Jupiter.

Martin la rîndul sĕŭ se sui în trăsură şi pe când nepotu-sĕŭ se suia şi el, bărbatul, femeea şi Bubu, îndrepta ţeava puştilor asupra negrilor carĭ strigaŭ cât iĭ luaŭ gura.

«La moarte! la moarte! Să'ĭ spînzurăm. Aŭ omorît pe Bob cel lung! Aŭ omorît pe Bob cel lung!

— La drum, birjar, strigă Michou, care, ca şi ceĭ l'alţĭ sta în picioare în trăsură, cu puşca în mână, şi trecu peste această lăpădătură. N'avea teamă de a turti doĭ, treĭ.

Cu toată gravitatea situaţieĭ, unchiul Martin nu putu să se împedice de a surîde constatând îndrăzneala neaşteptată a găineĭ luĭ plouate.

Vizitiul îşĭ lăsă caiĭ în voie, de aceea, când ajunse asupra oamenilor strînşĭ de Jupiter, care 'ĭ staŭ în cale, negriĭ, nevoiţĭ să ia seama la ţeava puştilor care 'ĭ ameninţaŭ şi foarte puţin îngrijaţĭ de a se isbi de dobitoace fugind cât puteaŭ, se aşezară pe marginea drumuluĭ, înlocuind fuga prin strigăte sălbatice.

Numaĭ unul, maĭ îndrăzneţ de cât ceĭ-l'alţĭ, îndrăzni să se repeadă în capul cailor. Un biciŭ pe obraz îl făcu să închidă ochiĭ, şi rĕsturnat, călcat în picioare, rĕmase pe drum, nu mort, dar nefiind în stare să facă vre-un rĕŭ pentru moment.

Noĭ văicărelĭ se auziră. Mulţimea venid din oraş ajunsese pe oameniĭ luĭ Jupiter, şi urmaŭ a arunca petre, dintre carĭ unele, trimise de braţe puternice cădeaŭ împrejurul fugiţilor fără să rănească pe uniĭ carĭ fugeaŭ ca nişte căprioare şi carĭ nu renunţaŭ la speranţa de a ajunge caiĭ.

Dar eraŭ în aşa de mic numĕr, că chiar isbutind, nu puteaŭ fi de temut.

Din nenorocire, doĭ saŭ treĭ se suiră pe cal, să alerge după Martin şi aĭ sĕĭ.

Intre acestea prieteniĭ noştri eraŭ cu mult înainte; şi dacă aceştĭ cavalerĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin îndrăzneţĭ puteaŭ să'ĭ ajungă, eĭ bine, nu vor sta la îndoială de a face foc.

XII

Claude tot în picioare în trăsură, ţinînd carabina cu amêndouĕ mâinile, nu avea de făcut de cât o mişcare, să tragă. Dacă cine-va dintre aceĭ, carĭ aŭ opt saŭ zece zile în urmă, eraŭ martorĭ la imprecauţiunele împotriva călătorilor şi a călătoriilor, l'ar fi vĕzut în acea clipă, n'ar fi maĭ recunoscut pe plîngăcios.

Cu capul în sus, ochiĭ aprinşĭ, trupul mlădios, buzele strînse, picioarele întinse respira ca să zic astfel lecţia bătaeĭ.

Voinicia luĭ, într'adevĕr, era făcută din mânie şi desperare.

Numaĭ nerviĭ, maĭ mult de cât voinţa rece îl maĭ ţineaŭ.

Dar era o vitejie în tot cazul, şi încă una bună, pentru moment...

Urmărea cu privirea mulţimea exasperată, urlând, omucidă, şi vedea foarte limpede, vĕ asigur.

Sdravăn ca un par, cu toate sdruncinăturile trăsureĭ, de care n'avea cunoştinţă, bărbatul Sofieĭ îşĭ concentră toată atenţia asupra asupra călăreţilor urmăritorĭ, carĭ dotaţĭ de la fire cu o rĕsuflare neîntreruptă, şi cu picioare iuţĭ, maĭ pot trăi încă cu nădejdea de a câştiga distanţa.

Restul perdea din spaţiŭ puţin câte puţin, dar în schimb, vălmăşeala lor se mărea cu o mulţime de amatorĭ, pentru care priveliştea uneĭ spânzurătorĭ şi alte chinurĭ omorîtoare, carĭ se pregăteaŭ aveaŭ atracţia uneĭ serbărĭ.

«Maĭ cu seamă, repetă unchiul Martin din când în când, nu slobozițĭ puşca fără a fi nevoie.

— Nu 'ţĭ fie teamă, rĕspundea Claude cu un glas liniştit aproape distrat, atât era de cuprins de gândul luĭ.

Escelenta Billenbrock, care sta lângă bărbatul sĕŭ, întorcea capul din când în când ca să mĕsoare pe ricolul dar păstra şi ea, o nepăsare desăvîrşită.

Dar de odată Michou tresări:

«Ah! draciĭ! strigă el cu un accent de furie.

— Ce este? întrebă bĕtrânul Martin.

— O iaŭ d'a dreptul prin câmpie, de sigur să ne tae drumul.

Intrebară pe birjar.

«Da, zise acesta, drumul face la dreapta un cot destul de repede, la una saŭ douĕ poşte de aicĭ. Călăreţiĭ şi treĭ saŭ patru alergătorĭ vor ajunge înaintea noastră, la marginea drumuluĭ, pe care îl iaŭ.

— Ah! nu sunt de cât şease, zise Claude cu îndrăzneală, nu'mĭ pasă; înainte de a fi aproape de noĭ, n'o să maĭ rămâie nicĭ unul ca să ne spînzure, nu'ĭ aşa mătuşică.

— Sunt de părerea d-tale, rĕspunse Ana. Cu toate acestea, dacă din întâmplare e vr'un drum la stânga pe unde să putem apuca, mi-ar plăcea maĭ bine să ne ferim de a ne întâlni cu eĭ.

— De sigur, apăsă unchiul.

Până acum n'am omorît de cât un

pungaş. Dacă maĭ doborîm treĭ saŭ patru, nu se ştie ce se va putea întâmpla cu noĭ, în aceste ţarinĭ care trebue să furnice de negri; toţĭ împotriva noastră.

— Chiar dacă n'ar şti pentru-ce, adăogă Californiana.

— Să vedem, vizitiu, nu'ĭ vr'un mijloc de a bifurca, în aşa mod, să lăsăm aceştĭ pungaşĭ spăimântătorĭ la o distanţă ast-fel, ca să nu ne maĭ poată ajunge.

— Uite, acolo, departe, zise Bubu, arătând la orizont, un sat saŭ o adunătură de case.

— Da, zise vizitiul, e locuinţa d-luĭ Ellé—ştiţĭ, celuĭ a căruĭ tată a murit aşa de vitejeşte a treia de la bătălia de la Potomoc, în timpul rĕzboiuluĭ succesiuneĭ.

— Ar fi bine să ajungem acolo! zise unchiul Martin. Trebue să fie vr'un drum, care duce acolo.

— Este unul, rĕspunse vizitiul, şi încă unul bun, foarte bine înreţinut, dar se leagă de stradă după cot.

— Toată şleahta asta poate să ajungă înaintea noastră? întrebă Michou, care nu maĭ perdea timpul cu ocărĭ.

— Poate da şi poate nu, zise birjarul. Caiĭ n'o să poată fugi tot aşa.

— Şi până acolo nicĭ o cărăruşă, nicĭ o câmpie, nicĭ o pajişte, pe unde am putea scurta-o?...

— Nu, nu.

— Eĭ bine, înainte vizitiu.

«Dă biciŭ, băete, vom plăti caiĭ, dacă trebue, chiar dacă morţĭ ar costa mult maĭ scump de cât viĭ. Trebue să ajungem, trebue.

— O să încercăm, zise birjarul.

— Nu te lăsa moale, ştiĭ?

— Eĭ Doamne, rĕspunse vizitiul, d'apoĭ eŭ n'am tot atât interes ca şi d-voastra să scap?

— De ce?

— Ascultă! Dacă vĕ spînzură, sunt sigur că şi eŭ voiŭ avea aceiaşĭ soartă, fiind-că am vrut să vĕ scap.

— Doamne, e adevĕrat, bietul băiat, zise Ana Billenbrock.

Schimbând aceste cuvinte, birjarul îşĭ biciuse iar caiĭ, care luară un avînt drăcesc.

«Cred că vom ajunge», zise el cu jumĕtate voce, distribuind cu mărinimie bice când unuia când altuia dintre caĭ.

Michou nu perdea din vedere banda, care alerga înainte, ca să ajungă la locul, unde putea să taie drumul fugarilor; nicĭ cavaleriĭ, nicĭ ceĭ dinteiŭ alergătorĭ nu micşoraseră iuţeala.

Punctul unde trebuiaŭ să iasă din drumul cel mare, din fericire era maĭ departe de cât acela, prin care trebuia să apuce spre d-l Ellis.

«Poate, zise unchiul Martin, se vor mulţumi de a ne aştepta, în loc de a veni înaintea noastră, şi ne vom folosi de politeţa lor, ca să trecem înainte. (Va urma.)

Lacul sărat din Utah

Intre unele lucrurĭ ciudate în Statele-Unite este şi lacul Great Salt, în partea nord-vestică din Utah. El este lung de 128 kilometri, şi de 48 kilometri larg, şi cuprinde 22 procente sare curată, pe când Oceanul Atlantic are numaĭ 3 şi jum. procente sare. In acest lac curg o mulţime de rîuleţe cu apă dulce. Maĭ înainte circumferinţa laculuĭ era cu mult maĭ mare, nivelul sĕŭ cu mult maĭ înalt, de cât astă-zĭ. S'a stabilit, că acest nivel a fost maĭ înalt cu 296 m. de cât suprafaţa actuală. Prin urmare foarte puţin a rĕmas din colosala cantitate de apă de maĭ înainte. Lacul este astă-zĭ în locurile sale maĭ adâncĭ numaĭ 9. m. Adâncimea sa aproximativă este de 4 m. Fireşte că peştĭ nu trăesc în apa sa, totuşĭ se vĕd unele insecte şi crustacee.

Ţĕrmiĭ sunt populaţĭ cu pasĕrĭ de apă şi bine înţeles şi cu bolnavĭ, care găsesc vindecare în băile comfortabile de acolo. Acest lac este cunoscut de maĭ bine de 200 anĭ, dar numaĭ după nume. Atuncĭ, era în anul 1689, l'a cercetat baronul La Hortan şi l'a făcut cunoscut lumeĭ savante. Se ştie că la anul 1847 s'aŭ stabilit pe ţĕrmiĭ sĕĭ Mormoniĭ, după multe călĕtoriĭ primejdioase, şi aŭ fondat renumita Saltlake-City. De atuncĭ nu se poate închipui marele lac sărat fără Mormonĭ. Eĭ aŭ adus bună-stare şi fertilitate în locurile pustiĭ de maĭ înainte.

Religiunea lor a fost compusă de profeţiĭ lor Iohn, Smith şi Brigham; De la Budhiştĭ aŭ luat metempsichosa, din mitologia romană şi greacă, mulţimea zeităţilor, de la islamiştĭ, poligamia şi interzicerea bĕuturilor spirtoase, iar dela păgâniĭ sĕlbaticĭ credinţa în farmece, în spirite bune şi rele şi în fine de la creştinism credinţa în minunĭ şi în isgonirea diavoluluĭ.

Guvernul Statelor-Unite a încercat în diferite rĕndurĭ ca să ţĕrmurească întocmirile lor religioase, dar în zadar, de şi s'a vĕrsat mult sânge prin intervenţia armateĭ.

Atât construirea drumuluĭ de fer Pacific şi sechestrarea averilor comunităţilor, aŭ avut efect salutar.

Poligamia se practică în secret. Astă-zĭ există cam la 300,000 de Mormonĭ, şi pe fie-care an se înmulţesc prin succesul ce'l capătă prin imigrarea din alte locurĭ.

Mormoniĭ sunt nişte oamenĭ sârguincioşĭ, toleranţĭ faţă de streinĭ, venerează între eĭ comunismul şi privesc pe profetul lor ca pe o fiinţă supra-omenească.

Va trebui încă să treacă multă vreme până când să dispară această sectă.

Numĕrul 57 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ 29 Maiŭ c.

Epoziţia din Paris de la 1900

De pe acum îşĭ poate cine-va face o idee despre marile pregătirĭ ce se fac pentru expoziţia universală din Paris. Trocadero va rĕmâne neschimbat şi va fi întrebuinţat în mod corespunzĕtor. Palais de l'Industrie va dispărea de pe suprafaţa pămentuluĭ şi va fi înlocuit prin două palate, care se vor ridica faţă în faţă în Avenue Alexandru III, care se întinde de la Champs Elysées şi până la Sena. Aşa, numitul palat mic, Palais Girault, va deveni în viitor proprietatea oraşuluĭ Paris şi va servi la 1900 ca loc pentru o expoziţie artistică retrospectivă.

Marele Palais va avea o lungime de 195 m. şi 46 m. lăţime, va avea decĭ o dimensiune puţin maĭ mică ca Palais de l'Industrie, la intrarea spre fasada pompoasă de la Avenue Alexandre III nu împedică îndată privirea prin zidul sĕŭ din faţă, ci vestibulul va fi înalt şi din el va conduce o scară spre saloanele de sus destinate pentru expoziţia de arte. Lângă podul Alexandre III, la esplanada invalizilor se va întinde noua gară a CompanieĭdeVest, spre stînga şi spre dreapta şi în dosul eĭ galeria învĕţământuluĭ şi educaţiuneĭ. Aci la stânga se află şi saloanele pentru artele decorative şi la dreapta saloanele diferitelor ramurĭ ale industrieĭ. In direcţiunea către câmpul luĭ Marte se vor construi pavilioanele Statelor streine şi apoĭ expoziţia puterilor de uscat şi de mare, care se vor întinde până peste Sena. Pe Cours de la Reine, aproape de pavilionul oraşuluĭ Paris se va desfăşura în încăperĭ vaste tesaurul cultureĭ pomilor, florilor şi a agricultureĭ. La marginea pe Trocadero, jumĕtate pe apă, jumĕtate pe uscat se vor afla produsele coloniilor. In focarul expoziţieĭ, Champ de Mars, se grupează diferite secţiunĭ în astfel de chip în cât alimentaţiunea spirituală a secoluluĭ nostru: ştiinţa, industria şi arta, secţiunea pentru producţiunea mijloacelor de traiŭ vor sta faţă în faşă. Aplicarea materialuluĭ şi a productelor prin maşinĭ etc. se va desfăşura în faţa vizitatorilor. Despre aceste există o mulţime de planurĭ şi de studiĭ încă neresolvată. Ultimul termin de anunţat este 1 Februarie 1899. Deschiderea se va face la 15 Aprilie în ziua de Paştĭ. Preţul de intrare va fi un franc, însă pentru ocaziunĭ esceptionale poate fi urcat prin decizie ministerială.

Premiile noastre pentru Iunie

După cum am anunțat, la zi'ntêĭ ale fie căreĭ lunĭ, acordăm prin tragere la sorțĭ treĭ premiĭ tutulor abonaților ziaruluĭ «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-căruĭ abonat în parte.

Iată obiectele pe carĭ le acordăm ca premiŭ la tragerea de la 1 Iunie anul curent.

Premiul I.—O prea frumoasă lampă *veilleuse*, de atârnat în mijlocul odăeĭ.

Premiul II.—Un elegant ceasornic de lemn sculptat, pentru masă.

Premiul III.—O bogată cutie de parfumerie, împodobită cu plușiŭ roșiŭ.

La tragerea la sorțĭ pentru aceste premiĭ vor avea drept toate persoanele carĭ se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Iunie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse la vitrinele palatuluĭ «Universul».

Typ. UNIVERSUL Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 57. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Sâmbătă, 30 Maĭ, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARŢEA şi VINEREA

O LEGENDA BENNUINA. — (Vezi explicaţia)

O legendă beduină

Ar trebui volume întregĭ ca să descriem viaţa luĭ Şamae, Aneze, Beni-Laam, Beni-Sakr, Montefik, Roala, Wahabites şi alţĭ beduinĭ.

In Europa e o idee greşită crezêndu-se că acele popoare sunt primitive şi barbare, ducênd o existenţă mizerabilă şi de brigandagiŭ. Nu; ca şi toate cele-l'alte popoare, ele aŭ civilizaţia lor, istoria lor. Beduiniĭ sunt adevĕraţiĭ descendenţĭ a acelor mândri cuceritorĭ carĭ supuseră, în zilele celor dintêĭ califĭ, popoarele Asieĭ şi ale Africeĭ sub jugul Islamuluĭ şi sunt singuriĭ, poate, dintre fraţiĭ lor, carĭ aŭ păstrat virtuţile strămoşilor lor: curagiul şi dragostea pentru independenţă, ca şi limba glorioaselor poeme din prima vêrstă.

Cele câte-va sĕptĕmânĭ pe carĭ le-am trecut în deşertul Sirieĭ, printre Beduinĭ şi Anezeĭ, m'aŭ făcut să 'ĭ pot aprecia.

Legenda pe care voiŭ traduce-o maĭ la vale, frumoasă ca o poemă antică, va fi de ajuns cred ca să ne dea o idee despre literatura beduină.

...Era în câmpia Madan, în ţara Deir-ez-Zor, aproape de Eufrate. Mĕ pregăteam să plec din acele locurĭ, când sosirea neaşteptată a unuĭ trib de Anezeĭ, mĕ făcu să 'mĭ amân plecarea. Numaĭ de cât coastele fluviuluĭ fură însufleţite de o mişcare nedescrisă. Colo vedeaĭ copiĭ bălăcindu-se în apă, dincolo trupele păşunând a-lene; auzeaĭ rîsetele femeilor carĭ mergeaŭ să 'şĭ umple ulcioarele de la fluviŭ, pe când maĭ departe bărbaţiĭ aprindeaŭ focurĭ cu ierburĭ uscate, smulse din lungul Eufrateluĭ. Tabloul se schimba apoĭ, femeile începeaŭ să macine grâul între douĕ pietre, altele coceaŭ turte în cenuşe, pe când bĕtrâniĭ, întinşĭ dinaintea corturilor, cântaŭ privind la mişcarea din jurul lor, saŭ visătorĭ contemplaŭ cerul.

Seara, când apunea soarele, se povesteaŭ diferite lucrurĭ, pe atât de frumoase, pe cât de originale.

Iată, tradusă cuvînt cu cuvînt, una din legendele pe care am auzit-o din gura uneĭ tinere nomade:

* * *

In vremea aceea Djidan, fiul luĭ Mohamed, şeful tribuluĭ Anezeilor, fugi departe de mânia Şamarilor, carĭ veniseră în mare numĕr să'l atace în Murgadeh, pe ţĕrmul drept al Caburuluĭ, în Mesopotamia, unde se aventurase cu o mică parte din tribul sĕŭ.

Eĭ fugiră toată noaptea şi toată ziua, când cele din urmă raze ale soareluĭ le luminară la orizont lanţul munţilor în dosul cărora curge Eufratele.

«*Furat! Furat!* Eufratele! Eufratele! Inainte!» strigă Djidan.

Un ceas după aceea, tribul pusese fluviul între el şi vrăjmaşiĭ sĕĭ.

Djidan îşĭ lăsă cortul şi se duse să'şĭ vadă nevasta.

Ea îl vĕzu de departe şi'ĭ zise:

«D-zeŭ a înlocuit pe fiul nostru o morât de inamicĭ: Am născut o fiică: iată-o!

— Să mulţumim luĭ D-zeŭ!» rĕspunse Djidan.

Ast-fel s'a născut Ftehime, fiica luĭ Djidan şi a Fatumeĭ.

* * *

In acest timp Aneziĭ făcură pace cu cele-l'alte triburĭ ale desertuluĭ şi trăiaŭ fericite în ţara Tabu, aproape de Eutrate.

Fatuma murise în timpul ierneĭ. Fiica sa, Ftehime, era deja mare, frumoasă şi voinică.

Intr'o zi, pe când străbătea nişte deşisurĭ, întovărăşită de câţĭ-va rĕzboinicĭ Anezeĭ, un mare leŭ apăru la cotitura uneĭ potecĭ. Ftehime, care mergea în frunte, era să fie cea d'întêiŭ victimă, când unul din tovarăşiĭ eĭ, curagiosul Ibrahim, se aruncă asupra fiareĭ sĕlbatice şi o ţintui în nisip.

Când se reîntoarseră, Ftehime zise tatăluĭ eĭ:

«Ibrahim nu este, după tine, cel maĭ valoros resboinic din trib? Iată, el m'a scăpat de la moarte ucizînd un leŭ teribil: dă-ĭ ca răsplată pe fiica ta în căsătorie şi fiind-că nu aĭ alţĭ fiĭ, te va succeda maĭ tîrziŭ la comanda tribuluĭ.

Câte-va zile după aceea tot tribul era în sĕrbătoare. Când se lăsă noaptea, focurĭ marĭ se aprinseră pe câmpie. S'aŭ tăiat atuncĭ mulţĭ mieĭ.

Ast-fel Fehime s'a măritat cu Ibrahim, cel maĭ valoros rĕsboinic din trib.

* * *

In timpul acela Anezeiĭ părăseaŭ ţara Tabu, fiind că turmele lor păscură toate erburile şi o porniră pe ţĕrmul drept al Eufrateluĭ în căutarea altor locurĭ pentru păşunat.

De o dată Djidan se întoarse spre ginerele sĕŭ şi ĭ arătă la o distanţă oare-care, o bandă numeroasă de rĕsboinicĭ şi nenumărate trupe carĭ acopereaŭ câmpia.

«Om iubit de D-zeŭ! tu nu veĭ întârzia ca să fiĭ stăpânul acestuĭ popor întreg, îţĭ poruncesc ca după moartea mea să facĭ două lucrurĭ: să mĕ îngropĭ lîngă stânca unde se odihneşte Fatuma, iubita mamă a fiiceĭ mele şi după aceea să extermini pe Şamarĭ, aceştĭ câinĭ laşĭ şi hoţĭ, a căror şef Fares a ucis pe fiul meŭ!»

După douĕ zile de mers, Aneziĭ ajunseră, în dimineaţa uneĭ frumoase zile, pe câmpia Hamam şi se opriră în mijlocul uneĭ luncĭ acoperite cu erburĭ verzĭ, îndestulătoare pentru a se hrăni trupele lor maĭ multe zile. In momentul când se pregăteaŭ să îşĭ întindă corturile, de odată la orizont, din spre partea Norduluĭ, se zări o pată neagră şi mişcătoare. Ea se mărea din ce în ce maĭ mult, se făcea maĭ vizibilă. Părea o mare care inundă pământul.

«Şamariĭ! Şamariĭ! strigară în curînd ceĭ douĭ vestitorĭ, carĭ veneaŭ în galop.

Numaĭ de cât rĕsboiniciĭ Anezeĭ încălecară şi se puseră în ordine de bătae, sub conducerea luĭ Djidan şi Ibrahim, întru întîmpinarea vrăjmaşilor. După ce'şĭ încărcara puştile şi pistoalele, cele două armate se aruncară una asupra alteia. Lupta este înverşunată, puternica voce a luĭ Djidan, predominând toate strigătele, se aude: «Unde eştĭ tu Fares, asasinul fiuluĭ meŭ? Unde eştĭ?» Şi se înfige în rîndurile Şamarilor ca să găsească pe Fares şi să'şĭ rĕsbune fiul. El loveşte, rĕstoarnă, sdrobeşte, masacrează, împrăştie! Şamariĭ învinşĭ, sunt puşĭ pe fugă.

Ziua era spre sfîrşit şi Aneziĭ îşĭ împărţeaŭ prada de la inamic. Singur Djidan rĕmăsese pe câmpul de bătae: el rĕsturna morţiĭ, îĭ privea în faţă, plin de mânie, îĭ lăsa în mod brutal să recadă gemênd: «Fares! Fares! trăeştĭ tu înca?»

De odată se opri, palid, stupid: înaintea luĭ, la picioare, într'o grămadă de cadavre, de rănițĭ pe moarte şi de caĭ mutilaţĭ, eraŭ corpurile luĭ Ibrahim şi a Ftehimeĭ, sângerînde, palpitând încă, şi sub eĭ, Fares asasinul! Fares, cu capul despintecat, abea se maĭ putea recunoaşte.

...Nu maĭ eraŭ inamicĭ, dar nu maĭ era nicĭ odraslă, nicĭ succesor.

Ast-fel a murit Ftehime şi Ibrahim si ast-fel rĕmase singur bĕtrânul Djidan.

H. Mignot.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA

POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. V

Miercurĭ seară am ucis pe *Haren*. Bietul dobitoc In timpul din urmă nu maĭ era de nicĭ o treabă. Fusese însă un câine excelent şi înţeleg că luĭ Iohansen i-a venit greŭ să se despartă de el. Se uita trist la el înainte de a'l trimite în câmpiile fericite de vînătoare, saŭ unde s'or fi ducênd aceştĭ câinĭ de nord. Poate în locurĭ unde nu sunt de cât întinderĭ de ghiaţă fără coline şi crepăturĭ. Acu numaĭ avem de cât douĭ câinĭ. *Suggen* şi *Kaiphas* pe carĭ trebue să'ĭ ţinem în viaţă cât se poate maĭ mult, căcĭ ne pot fi încă de folos.

Alaltă-ierĭ seara am descoperit fără veste la est o colină neagră. Ne-am uitat la ea cu ocheanul. Părea o stâncă neagră ce se ridica din ghiaţă maĭ sus de cât colinele învecinate

Am examinat'o de pe cele maĭ marĭ înălţimĭ din jurul nostru, dar n'am putut să precizez exact ce era. Ca să fie o grămadă de ghiaţă neagră saŭ amestecată cu mocirlă, era prea mare; nicĭ odată n'am vĕzut aşa ceva. Ca să fie o insulă mi se pare cu totul neprobabil, căcĭ de şi este sigur că suntem mînaţĭ de curent, totuşĭ ea rĕmâne mereŭ la aceiaşĭ depărtare. Am vĕzut o ierĭ şi o vedem şi azĭ în aceia-şĭ direcţie, ca şi alaltă seară. Cred că propunerea cea maĭ apropiată de adevĕr, e că avem în faţa noastră un munte de ghiaţă.

Indată ce orizonul se limpezeşte spre sud, unul din noĭ ia numaĭ de cât drumul spre colina de lângă cort, pe care am numit'o «foişorul», ca să vază dacă nu se zăreşte pămênt. Dar în zadar ne zgâim cu ocheanul, nu se vede nimic, de cât acelaşĭ orizon pustiŭ.

In fie-care zi, fac câte-o plimbare pe ghiaţă, ca să vĕd dacă n'a maĭ scăzut zăpada. Se pare însă că e staţionară, şi une-orĭ încep să mĕ îndoesc dacă se va maĭ topi în vara acesta. Dacă nu se va topi: perspectiva ce ne aşteaptă, e foarte tristă. Cel maĭ bun lucru ce putem să sperăm în acest caz este să iernăm unde va în ţara Frantz Iosef. Acum însă a început iar să plouă, o nouă speranţă ne coprinde, şi iar am început să ne zugrăvim frumuseţile toamneĭ şi ierneĭ acasă în patrie.

Miercurĭ 10 Iulie.—E ciudat că acum când am în adevĕr ceva de povestit maĭ interesant ca de obiceiŭ, am maĭ puţină poftă de scris. Toate par'că mi-aŭ devenit indiferente, afară de un singur dor... dar ghiaţa se întinde neschimbată înainte noastră acoperită cu zăpada prin care nu se poate trece.

Dar ce voiam să zic? Da, că ierĭ mi-am făcut un pat frumos din blană de urs peste care aşezându ne sacul de dormit, am dormit o zi întreagă în neştire. Credeam că sunt şease ceasurĭ dimineaţa când m'am sculat; dar când am eşit din cort, poziţia soareluĭ mis'a părut cam ciudată.

Făcuĭ puţină socoteală, şi ajunseĭ la concluzia că eraŭ şease ceasurĭ seara. Dormisem aşa dar 22 de ore. Dar în zilele din urmă e adevĕrat că dormisem cam puţin.

Ploaia bine-făcĕtoare a ţinut toată Sâmbăta şi a îndepărtat o mare cantitate de zăpadă, ceea ce ne-a pricinuit multă bucurie. Ca să serbăm vremea bună, hotărîsem să bem seara ciocolată; alt-fel tăiam numaĭ din vînat. Ne pregătirăm dar ciocolata, care servită cu slănină crudă de focă, a fost excelentă, saŭ maĭ bine zis era să fie, căcĭ în momentul când ne bucuram maĭ tare de acest rar fel de mâncare, făcuĭ ce făcuĭ şi rĕsturnaĭ vasul cu ciocolată, aşa că tot preţiosul luĭ conţinut se vărsă pe ghiaţă. Pe când aşteptam acum să fiarbă a doua porţie, *Kaiphas* de-afară începu să urle. Nu era nicĭ o îndoială că vĕzuse un animal. Mĕ repeziĭ decĭ să vĕd ce era. Care nu 'mĭ fu mirarea când, scoţênd capul pe uşa cortuluĭ, vĕzuĭ un urs alergând spre câinĭ şi începênd a mirosi pe *Kaiphas*.

Săriĭ numaĭ de cât la puşca mea, pe care o rezimasem încărcată de cort şi o scoseĭ din toc, pe când ursul se oprise şi se zgâia la mine.

Iĭ trimeseĭ un glonţ între umăr şi piept, sigur că are să cază imediat la pămênt; dar nu făcu de cât să se clatine, apoĭ se întoarse şi'şĭ vĕzu de drum. Inainte de a putea să scot un alt cartuş din buzunarul care era plin de tot felul de lucrurĭ, deja era printre coline. Acolo unde era acum, nu puteam să'l nemeresc, de aceea porniĭ în urmărirea luĭ. Abea făcuĭ câţĭ-va paşĭ şi Iohansen după mine, vĕzurăm apărând la o depărtare oare-care alte două capete. Eraŭ doĭ puĭ de urs carĭ se ridicaseră pe picioarele lor din dărăt, aşteptând pe mama lor ce venea spre dânşiĭ clătinându-se şi lăsând o dîră de sânge în urma eĭ; apoĭ toţĭ treĭ săriră peste o crepătură şi acum începu o vînătoare sĕlbatică, peste coline şi crepăturĭ şi tot felul de piedicĭ.

Această furie a vînătoareĭ e de mirare. Altă dată cât ne-ar fi fost de greŭ să mergem pe un ast-fel de drum, până în genunchĭ în zăpadă, acum însă nicĭ nu băgam de seamă.

Ursoaica era greŭ rănită şi laba stângă din nainte şi-o tîra. Nu mergea repede, dar totuşĭ cu greŭ mĕ puteam ţinea în apropierea eĭ. Puiĭ alergaŭ speriaţĭ în jurul eĭ, şi maĭ mult înainte, ca şi când i-ar fi dat zor să vină acasă; nu ştiaŭ ce'ĭ lipseşte. De odată se uitară toţĭ treĭ spre mine pe când eŭ alergam cât puteam în urma lor. Până atuncĭ ajunsesem de maĭ multe orĭ la depărtarea uneĭ bătăĭ de puşcă, dar ursoaica era în tot-d'auna cu spatele spre mine; voiam însă să fiŭ sigur de împuşcătură, căcĭ n'aveam de cât treĭ cartuşe, câte unu pentru fie care.

In sfîrşit o prinseĭ pe vîrful uneĭ coline marĭ, întoarsă cu coastele spre mine. Acolo îĭ şi dăduĭ lovitura de graţie. Când căzu puiĭ se întoarseră speriaţĭ, spre dânsa; scena era mişcătoare. Mirosea prin prejurul eĭ, o îmboldeaŭ cu boturile şi alergaŭ mereŭ în jurul eĭ, ne ştiind ce să facă în desperarea lor.

Intr'acestea pusesem un alt cartuş în ţeavă şi împuşcaĭ unul din puĭ. Căzu cu un urlet surd alăturĭ de măsa; şi maĭ speriat cel-lalt puĭ îĭ alergă într'ajutor. Dar ce putea să facă bietul dobitoc? Pe când frate-sĕŭ se svîrcolea urlând, sta şi se uita trist când la el, când la mă-sa care trăgea de moarte într'un lac de sânge. Când mĕ apropiaĭ, întoarse capul indiferent. Ce'ĭ maĭ păsa luĭ acum de mine? Tot ce avea, tot ce 'ĭ era scump, zăcea acolo fără viaţă. Nu maĭ ştia în cotro să se ducă şi nu se maĭ mişca din loc. Mĕ apropiaĭ de el, şi cu un glonţ în piept îl culcaĭ mort alăturĭ de mă-sa.

Curând după aceia veni Iohansen, care fusese oprit în loc de o crepătură, şi ast fel pierduse teren. Jupuirăm animalele. Şi pe urmă ne întoarserăm la cort, ca să aducem săniile, câiniĭ şi nişte cuţite maĭ bune. A doua ceaşcă de ciocolată ne căzu cu atât maĭ bine după această întrerupere. După ce tăiarăm douĭ urşĭ în bucăţĭ, îĭ lăsarăm pe ghiaţă acorindu'ĭ cu blănile ca să apărăm carnea de păsĕrĭ. Pe al treilea îl luarăm cu noĭ. In ziua următoare aduserăm şi pe ceĭ-lalţĭ douĭ şi acum avem maĭ multă carne de cât sper că vom fi în stare să consumăm. E bine însă că putem să dăm câinilor atâta carne crudă cât pot să mănânce. De sigur aŭ nevoe de un nutriment maĭ bun. «Suggen» bietul, e într'o stare foarte rea şi e întrebare dacă ne vom maĭ putea folosi de el. Când l'am luat în prima zi la urşĭ nu putea să meargă aşa că a trebuit să-l punem pe sanie; începu însă să urle grozav, ca şi când ar fi vrut să zică că era sub demnitatea luĭ de a fi transportat în aşa chip, aşa că Iohansen a trebuit să-l ducă îndărăt. Câiniĭ par a fi cuprinşĭ de o paralizie a picioarelor din dărăt; cad şi cu greŭ se maĭ ridică. De la «Gulen» încoace

cu toţĭ s'a întîmplat aşa. Singur «Kaiphas» e sprinten şi sănătos ca în tot-d'a-una.

Puiĭ de urs sunt de o mărime extraordinară. N'aşĭ fi crezut să fie născuţĭ în acest an.

I-aşĭ fi sosotit cel puţin de un an, dacă ursoaica n'ar fi avut lapte. Nu e însă admisibil ca puiĭ să fi supt un an şi jumătate. Ceĭ pe carĭ i am înpuşcat anul trecut la 4 Noembrie de pe «Fram», abea eraŭ pe jumătate ca ĕştia. Se pare că ursoaicele albe fată în diferite anotimpurĭ. In stomacul puilor am găsit bucăţĭ de piele de focă.

Lanĭ 15 Iulie.—Erĭ pe când lucram la caice o pasĕre de mare sbură de asupra noastră. Era o pasĕre mare care tocmaĭ când ajunse deasupra capetelor noastre, făcu o întorsătură arătându şĭ pieptul frumos, roşu, apoĭ dispăru iarăşĭ în ceaţa de la sud.

Joĭ am vĕzut iar o ast-tel de pasĕre cu un inel negru în jurul gâtuluĭ; venea de la nord est şi se îndrepta spre sud-vest. De alt-fel e de mirare că păsĕrile aŭ dispărut aproape cu totul de pe aicĭ.

Miercurĭ, 16 Iulie.—In sfîrşit s'apropie vremea ca să putem pleca iarăşĭ şi să ne putem îndrepta cu tot dinadinsul spre casă. Zăpada s'a topit în deajuns cred, ca să putem înainta fără prea multă greutate. Ne dăm toată silinţa să ne pregătim de plecare; săniile sunt reparate, caicele sunt date cu văpsea, preparată din funingine şi untură. Acum preparăm o amestecătură de stearină, păcură şi răşină ca să desăvîrşim această lucrare. Facem deasemenea o revisie fundamentală a întreguluĭ nostru bagaj, pentru a părăsi tot ce nu ne este absolut de lipsă. Aci trebue să zicem adio saculuĭ de durmit şi cortuluĭ [1]). Zilele de adăpost aŭ trecut pentru noĭ, de aci înainte vom trebui să poposim sub cerul liber până ce ne vom adăposti pe bordul vre-unuĭ vas ce sperăm a întâlni la Spitzberg.

Intr'acestea am maĭ stat câte-va zile aci, în acest loc căruia i-am zis «Câmpul doruluĭ». Dimineţa, la amiazĭ şi seara mâncam carne de urs, şi am făcut descoperirea că maĭ ales pieptul de puĭ de urs este o adevĕrată delicateţă. De alt-fel e de mirare că acest nutriment exclusiv de carne şi grăsime nu ne-a pricinuit nicĭ o supărare; nu simţeam prea mult nicĭ chiar lipsa făinoaselor de şi o prăjitură mare ar fi fost pentru noĭ suprema fericire. Din când în când ne maí înveseleam cu câte un grog de zeamă de lămâe, saŭ ne pregăteam câte o plăcintă de sânge cu zahăr saŭ compot de fructe, şi ne dam drumul fantazieĭ închipuindu-ne ce frumos are să fie când vom ajunge acasă şi ne vom putea iarăşĭ bucura de toate bine-facerile civilizaţieĭ. Fericită neştiinţă a viitoruluĭ! Poate că vor maĭ trece multe zile lunĭ, poate ne maĭ aşteaptă multe încercărĭ grele, până vom ajunge acasă. Dar nu, vreaŭ să sper cum e maĭ bine! maĭ avem două lunĭ de vară şi în acestea se pot întîmpla încă multe.

Vinerĭ, 19 Iulie. — Azĭ-dimineaţă aŭ sburat d'asupra noastră două păsărĭ venind de la nord-est şi mergând spre vest. Sburaŭ pe jos, aşa că am putut să le vĕd foarte bine culoarea guşelor trandafirie.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

[1]) In cele din urmă am hotărît totuşĭ să păstrăm cortul.

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

XI

Tocmaĭ în acea clipă Michou strigă: «Vin pe drumul cel mare!

— Vom avea timp birjar? întrerupse unchiul Martin.

— Tocmaĭ pe tocmaĭ, dacă aceştĭ desculţĭ nu se vor opri, ca să se sfătuiască.

— D-zeŭ fie bine-cuvîntat! zise Ana Billenbrock, uite călăreţiĭ, care 'şĭ potolesc pasul. Staŭ la sfat.

— Deja, zise Bubu. Unul din ceĭ de pe jos i-aŭ ajuns. Maĭ iată unul, care aleargă ca un cerb.

— Treĭ alţiĭ îĭ ajung!

— Vedeţĭ? cel din urmă face nişte mişcărĭ largĭ!

— Ah! Doamne! le arată drumul pe care avem să apucăm.

— Orĭ-cum, zise birjarul, am perdut timp, vom ajunge înaintea lor.

— Dar dacă ne-am întoarce îndărăt, drumul e liber nu'ĭ aşa?

— Nu, nu, zise Claude, sunt vr'o treĭ-zecĭ, care par că păzesc trecĕtoarea.

— Atuncĭ birjar, înainte, prietene, şi facă-se voia luĭ D zeŭ!

Pe când unchiul Martin rostea aceste cuvinte cu sângele luĭ rece obişnuit, Michou, Bubu, vizitiul, vĕzură pe uniĭ din călăreţĭ desfăcându-se şi galopând în fuga mare spre bifurcarea drumurilor, ca şi cum ar fi fost trimis să o păzească.

Dar vizitiul borborosi:

«Galopează, moşule, galopează, n'aĭ să ajungĭ, noĭ suntem cu treĭ sute de paşĭ maĭ aproape.

Intr'adevĕr, se deosibea foarte bine drumul, şi se apropiaŭ de întorsătură cu o repeziciune ameţitoare, dar vizitiul se înşela. Călăreţul, alergând ca un glonţ amenința, cu toate acestea, să ajungă înaintea trăsureĭ.

Caiĭ întărîtaţĭ, făcură o sforţare supremă. Şi se vĕzu un spectacol spăimântător.

Chiar în clipa când trăsura întorcea, dobitocul pe care călărea Heleyas, căcĭ el era, venea drept spre fugarĭ şi nu era greŭ de ghicit ceea ce avea el de gând să facă.

Vroia, dînd peste trăsură, să o rĕstoarne, în aşa mod că Martin, nevasta-sa şi ceĭ-l'alţĭ să se rostogolească, maĭ mult saŭ maĭ puţin rănițĭ, la vre o două zecĭ de paşĭ. Apoĭ să 'ĭ ia şi să'ĭ spînzuze fără întârziere.

Ideia nu era rea. Heleyas cu toate acestea, putea s'o nimicească rĕŭ. Chiar el putea să 'şĭ rupă vre-un membru. Dar nu se preocupa de ceea-ce putea să i se intâmple. Cu o repeziciune spăimântătoare, avea să sdrobească tot pe pieptul capuluĭ sĕŭ, chiar dacă ar fi căzut cu el în mijlocul ruinelor şi a răniților.

Te înfioraĭ. Ciocnirea părea neînlăturată şi avea să fie omorîtoare, atât de bine îşĭ calculase negrul atacul.

Dacă vizitiul ar fi avut prezenţa de spirit să'şĭ reţie la timp caiĭ, poate că negrul, ajungând prea repede, ar fi trecut ca un glonte pe dinaintea trăsureĭ şi s'ar fi dus să se sfărîme de copaciĭ de cea-l'altă parte a drumuluĭ.

Dar caiĭ trăsureĭ, luaseră vînt şi nu puteaŭ fi opriţĭ la timp.

Ingrozit şi în acelaşĭ timp furios, vizitiul încercă un mijloc desesperat. Se înalţă pe capră şi dădu din toate puterile, un biciŭ caluluĭ luĭ Héléyas. Din nenorocire nu ştiu nicĭ nu putu să 'şĭ ia bine mĕsurile, şi nu nemeri capul patrupeduluĭ.

In schimb, ştreangul de piele venind de sus, se încolăci—cu repeziciunea fulgeruluĭ—în jurul gâtuluĭ călăreţuluĭ, care, trase căpăstrul în neştire. Calul, fie din instinct, fie pentru a se supune la ceea ce părea că 'ĭ cere stăpânul sĕŭ, se poticni puţin şi trecu nebuneşte lovind uşor roata de la spatele trăsureĭ.

Biciul se încolăcise aşa de bine că vizitiul dacă ar fi avut puterea să'l ţie în mână, ar fi gâtuit pe loc banditul. Pentru asta ar fi trebuit să se aştepte întâmplarea, şi cine ştie dacă chiar în cazul acesta, vizitiul, avênd în vedere iuţeala cea mare din ambele părţĭ, ar fi putut strânge destul mănunchiul biciuluĭ, ca să nu'ĭ scape din mână.

Nu putu dar să'l ţie.

Maĭ mult, îĭ trebui puţin ca să fie rĕsturnat pe capră. Dacă n'ar fi avut instinctul de a'şĭ lăsa biciul, bietul om ar fi fost cea dintêiŭ victimă a hoardelor însetate de sânge care alergaŭ, furioase, dezordonate, umplênd aerul cu văicărele fără de nume.

«Cât pe aci să fiŭ luat pe sus, o-cărî bietul băiat. Nu'ĭ nimic, ce'ĭ maĭ greŭ a fost făcut.

Suntem afară de orĭ-ce pericol şi ţipă cu o voce tunătoare pentru a'şĭ stăpâni caiĭ, care luaseră o fugă ameţitoare.

Din partea luĭ, Michou, care nu perduse Héléyas din vedere, dădea seamă luĭ Martin, de ceea ce acesta devenise.

«Ah! unchiule! spunea el rîzênd, ce săritură! A căzut cu capul într'un mărăcine, care cred că'ĭ plin de spinĭ.

Calul trebue să'şĭ fi rupt şealele. Acum numaĭ fac două parale nicĭ unul nicĭ altul.

— Eĭ ce! reluă birjarul. Am în idee că şarlatanul de negru a fost sugrumat pe loc.

«Vrea să vĕ sugrume, el a avut plăcerea de a gusta din ceea ce vĕ pregătea.

— Dar ceĭ-l'alţĭ? întrebă Anna Billenbrock.

— Turbează! rĕspunse Claude, dar cum îşĭ puseseră nădejdea în izbânda luĭ Héleyas, iată'ĭ departe.

— Oh! nu te încrede, întrerupse bĕtrânul. Nicĭ odată vr'o trupă de felul ĕsta n'a renunţat de bună voe la speranţa de a lua parte, într'un mod saŭ într'altul, la o spînzurare.

— Intr'adevĕr, iată'ĭ că se risipesc după ce aŭ ţinut sfat timp de câte-va minute.

— Pot să fugă, le vom lua înainte, şi locuinţa d-luĭ Ellis nu maĭ e de cât la cincĭ sute de paşĭ... In treĭ saŭ patru minute vom fi acolo.

Banda, într'adevĕr, reluase fuga eĭ nebună. Dar Martin şi cu aĭ sĕĭ ajunse la bogatul plantator înainte chiar ca negriĭ să fi ajuns la locul unde zăceaŭ Hèlèyas şi calul sĕŭ.

«Numaĭ dacă se vor opri să ajute prietenul câtu'şĭ de puţin, zise Michou, vom fi în mĕsură de a'ĭ primi.

XIII

Un servitor al plantatoruluĭ înaintând în clipa când caiĭ sfîrşiţĭ, acoperiţĭ de sudoare, se opreaŭ în curtea locuinţeĭ, Martin se coborî, şi tot cu liniştea luĭ obişnuită, îĭ zise:

— Du-te de înştiinţează pe d-l Ellis că d. Arsène Martin, din Noul Orleans, doreşte să'ĭ vorbească numaĭ de cât.

— D. Ellis nu e acasă, rĕspunse servitorul.

— E un blestem! şopti bĕtrânul. Face vr'o călĕtorie?

— Nu, dar a plecat la o fermă care e la vr'o opt leghe de aicĭ.

— Când se va întoarce?

— Il aşteptăm maĭ pe seară.

— Dar nu'ĭ nimenĭ din familia d-sale acasă.

— Da, doamna e acasă, precum şi fiul sĕŭ.

— Mĕ rog, anunţă-ne de grabă.

Şi cum servitorul suia repede scările, Martin scoase din buzunarul sĕŭ două-zecĭ şi cincĭ de dolarĭ, pe carĭ îĭ dădu vizitiuluĭ.

— I'aĭ câştigat cu bine, băete, cum te cheamă?

— Iohn Roberts.

— Foarte bine, dacă vr'odată veĭ avea nevoie de Arsène Martin, Hills Point, lângă Heatersfield, pe Misisipi, poţĭ să viĭ fără sfială. Se va găsi tot-d'auna pentru d-ta parale, la nevoie, protecţie, şi un bun adăpost.

— Mulţumesc, d-le Martin, nu voiŭ refuza, nu rĕmâiŭ toată viaţa birjar.

— Nu, poţĭ să nădăjdueştĭ la o profesiune maĭ plăcută.

Servitorul se întoarse, rugând pe Martin, nevastă-sa şi Michou, să'l urmeze.

«Lasă şi pe băiatul acesta să intre, zise bĕtrânul arătând pe Bubu. E expus la un mare pericol.

Intr'adevĕr, în acea clipă trupa exasperată a negrilor înaintă pe drum.

Se deosebeaŭ deja strigătele de moarte.

Bubu urmă dar pe stăpânul sĕŭ, dar se opri în săliţă, ştiind bine că culoarea luĭ îl oprea de a intra în salon.

D-na Ellis şi fiul sĕŭ, tînĕr adolescent de vr'o cincĭ-spre zece anĭ, venea înaintea vizitatorilor cu o înfăţişare bine-voitoare şi îngrijată.

«Cu ce putem noĭ, întrebară eĭ, să vĕ fim plăcuţĭ?

— Impedecaţĭ, doamnă, rĕspunse Martin, să fim spânzuraţĭ.

— Spânzuraţĭ, repetă femeia plantatoruluĭ uimită.

— Da, d-nă suntem urmăriţĭ; o droaie de rĕŭ-făcĕtorĭ e pe urmele noastre, le-am scăpat ca prin minune până acum.

— Şi de ce vrea să vĕ spânzure?

— Fiĭ bună de dă ordinele trebuitoare, adăogă unchiul Martin fără a rĕspunde la întrebare, aşa ca banditiĭ care ne alungă să nu poată pătrunde în curte. Să vĕd la două sute de paşĭ, şi dacă vor putea pătrunde aicĭ, nicĭ noĭ, nicĭ d-ta nu vom fi în siguranţă.

D-na Ellis, care nu era maĭ puţin curagioasă de cât voinica Anna Billenbrock, alergă afară, aruncă o privire pe drum, şi îndată făcu să rĕsune un clopot, a căruĭ frânghie îĭ era în mână.

«Tom, Joë, Samuel, Josvah, închideţĭ poarta şi apoĭ veniţĭ să luaţĭ armele.

Ordinul fu executat cât aĭ clipi din ochĭ. Horda turbată vĕzênd această manoperă, dădu nişte urlete atât de stridente, că trebuiră să'ĭ audă de la o distanţă foarte mare.

«Toate cele-l'alte eşirĭ să fie baricadate, adăogă generoasa femee; dacă ne vor asedia, vom vedea.

— Eştĭ sigură de servitoriĭ d tale? întrebă Martin care o urmase.

— De aceştia, da.

— Dar de ceĭ-lalţĭ?

— Ceĭ-lalţĭ sunt în acest moment în mijlocul ţarinelor, vom da de eĭ la timpul lor; dacă vreţĭ să ne ajutaţĭ a susţine asalturile care aŭ să ni se dea, vĕ rog să alegeţĭ locurile unde credeţĭ că va fi maĭ bine.

— Cu plăcere, d-nă, rĕspunse Ana Billenbrock asigurându-se că cocoşul de la puşca eĭ mergea uşor.

O locuinţă de plantatorĭ în Missourĭ, care, acum treĭ-zecĭ, treĭ-zecĭ şi cincĭ de anĭ era una dintre cele dintêiŭ popasurĭ din Far-West, poate să treacă drept o mică fortăreaţă.

Aceea a d-luĭ Ellis, zidită cu mult înainte de rĕzboiul Secesiuneĭ, avea o înfăţişare impunătoare.

Zidurĭ marĭ o apăraŭ împotriva orĭ-căreĭ încercărĭ de călcare. Porţile, în numĕr de treĭ numaĭ, bătute cu lame de fer, puteaŭ să înfrunte chiar şi o bombardare, aşa eraŭ de groase.

N'aveaŭ dar a se teme mult de populaţiunea, care ameninţa. Tînĕrul Ellis, cu toată vêrsta luĭ arăta deja viteaza luciditate a oamenilor, pe care pericolele îĭ înăspresc de timpuriŭ. Arătă punctele slabe pe unde ceĭ maĭ îndrăzneţĭ s'ar fi putut strecura înăuntru. Servitoriĭ, unchiul, Anna şi Bubu fură aşezaţĭ la locurĭ bune, şi aşteptară.

Dar nu trebui o lungă observaţiune pentru a se vedea că trupa negrilor, n'avea pretenţia de a pătrunde la d-na Elisa. Mulţĭ dintre dînşiĭ ştiaŭ că stăpînul caseĭ nu glumea şi profesa pentru rasa neagră simţiminte, care nu aveaŭ nicĭ un raport cu dragostea.

«Ah! aŭ găsit eĭ acolo un cuib bun, zicea Thucidid, care de sigur în timpul călĕtorieĭ culesese noţiunĭ speciale asupra caseĭ.

La cea dintêiŭ încĕrare, ne vor împuşca fără milă, până la cel din urmă.

Şi puteţĭ fi sigurĭ că nicĭ judecătoriĭ, nicĭ nimenĭ de pe pământ, nu vor avea nimic de obiectat.

— A draculuĭ! suspină Jupiter, care alergase mult, şi care se simţea obosit ca să maĭ aibă sufletul înclinat spre bătălie. Trebue să ne întoarcem ca nişte dobitoace dar?

— Să vedem, rĕspunse Tucidid; eŭ nu mĕ duc.

— Ce veĭ face?

— Mĕ ascund în pădure, voiŭ aştepta momentul bun. Bĕtrînul Martin

şi nătărăul luĭ de nepot nu o să prindă rădăcinĭ la d. Ellis. Vor pleca de sigur când vor crede că ne am luat tălpăşiţa. Este o bucată de pădure de cea l'altă parte.

— E o idee bună asta!

— Ş'apoĭ maĭ am alta, fiind-că ştiŭ lucrurĭ, zise Thuchidid, care adăogă încetişor de tot: Nu va fi rĕŭ să ne facem prietenĭ înăuntrul locuinţeĭ.

De sigur Jupiter fu convins, căcĭ de la diferitele posturĭ de unde se supraveghia pungaşiĭ, îĭ vĕzură întorcându se cu o înfăţişare de părere de rĕŭ şi luând pe drumul mare ca să se ducă la sf. Ludovic.

Dar noaptea venea cu iuţeală, şi când întunericul fu de ajuns, vre-o treĭ-zecĭ din pungaşiĭ aceia, făcĕnd un ocol, se întoarseră pentru a se ascunde în pădure.

Intre timpurĭ, d. Ellis se întorcea în urma câtor-va minute o trupă de lucrătorĭ negri a căruĭ zi era sfîrşită şi care se culca în dependinţile locuinţeĭ.

Primi cât se poate de bine pe unchiul Martin, care, graţie avereĭ sale, se bucura de o mare consideraţie în tot sudul Statelor-Unite.

După ce istorisi plantatoruluĭ cele din urmă peripeţiĭ a odiseeĭ sale, se făcu o tăcere lungă în jurul meseĭ, unde mâncaseră fără a îngrijí maĭ mult de Jupiter şi prietenii sĕĭ.

«Aceştĭ pungaşĭ aŭ plecat acum, zise Martin. N'avem de cât să ne întoarcem la sf. Ludovic pentru altă mahala.

— Nu vĕ încredeţĭ prea mult, întrerupse d-nu Ellis.

— Ce vreţĭ să spuneţĭ cu asta?

— Dragă domnule Martin, rĕspunse plantatorul, nu ştiŭ de loc, ceea ce d-ta în calitatea d-tale de francez crezĭ despre desrobire.

— Dragă domnule, dacă aşĭ avea o părere, rĕspunse bĕtrânul, cred că tocmaĭ calitatea mea de strĕin, mĕ îndatorează de a nu mi-o arĕta.

— De ce?

— Pentru-că după mine, nu'ĭ nimic maĭ nesuferit de cât individul primit sub un acoperămînt saŭ la un popor când ia parte în certurile căsnicieĭ saŭ în neînţelegerile partidelor.

— Aveţĭ poate [illegible]'reptate. Orĭ-ce ar fi fost, nu se face o [illegible]evoluţie ca asta la aceea care rezultă [illegible]de la desrobi[illegible] oare-care [illegible]e, fără a provoca pentr[illegible]plicabile, timp expansiunea de urĭ ex[illegible] de nişi în acelaşĭ timp manoperile exploatare[illegible] amernicĭ pentru care [illegible] cestor urĭ şi ciude, carĭ îĭ urmăre[illegible] sunt o carieră din care ştiŭ a trage foloase însemnate.

— Nu prea înţeleg, vroi să spue unchiul.

Dar d. Ellis îl opri cu o mişcare...

«Ajung la încheere. Intâmplarea care va adus la mine pe d-voastră, pe doamna Martin şi domnul Michou, decurge foarte natural de la modificarea asta bruscă dusă de sunt vre-o treĭ-zecĭ de anĭ, în starea noastră socială.

«Legislatoriĭ înţelepţĭ ar fi procedat cu încetul pentru a căpăta, sguduire rezultate identice. Invingătoriĭ aŭ tăiat prea repede nodul gordian.

«S'a întâmplat atuncĭ că negriĭ, ajunşĭ liberĭ, aŭ făptuit excese în beţia unuĭ triumf, rĕŭ făcĕtor, şi albiĭ nu 'ĭ-aŭ tratat ca nişte egalĭ, chiar la New-Yorck, chiar la Washington.

«Ura s'a perpetuat, s'a mărit, şi astă zĭ toţĭ negriĭ pe carĭ o instrucţiune solidă nu i-a luminat, sunt duşmaniĭ albilor.

După o pauză d. Ellias reluă:

«Pretutindenĭ unde pot să'ĭ facă rĕŭ saŭ să'ĭ sdrobească prin numĕrul lor, fac asta fără de scrupul. Pretutindenĭ albiĭ sunt în majoritate, consideră pe foştiĭ sclavĭ ca pe nişte cantităţĭ de neglijat. Pentru eĭ viaţa unuĭ negru n'are nicĭ cea maĭ mică însemnătate.

«Eĭ bine! dragă domnule Martin, starea asta de lucrurĭ a făcut să nască la negriĭ un simţimînt de solidaritate care'ĭ conduce a vedea în orĭ-care alb un duşman de combătut, dacă ceĭ din rasa lor l'aŭ desemnat ast fel.

«Nu vor sta la gândurĭ. Cuvîntul francez «vor gătui pe fraţiĭ noştri», e primit aicĭ cu o nevinovăţie de temut. Nimic nu'ĭ maĭ uşor de cât ridica o trupă de negri, chiar dacă ar fi compusă din elementele cele maĭ împăciuitoare, făcând să vibreze coarda frăţietăţeĭ.

«Pungaşiĭ şi tâlhariĭ ştiŭ asta. Cred dar că ceĭ douĕ-zecĭ şi cincĭ saŭ treĭ-zecĭ de desculţĭ împotriva cărora vĕ luptaţĭ ştiŭ asta, vor în cerca să câştige cauzeĭ lor lucrătoriĭ noĭ, şi pe carĭ 'ĭ-aţĭ vĕzut venind aicĭ.

— Zĕŭ?

— Inainte de zorĭ o să ţie un sfat. Jupiter va şti să le arate afacerea sub culorĭ îndemânatec schiţate pentru a învinge orĭ-ce codeală.

«Intr'o mulţime de două sute de oamenĭ negri şi albĭ, tot-d'a-una sunt şi nemulţumiţĭ, temperamente împre excesurĭ de tot felul, leneşĭ, beţivĭ, saŭ rĕutăcioşĭ.

«Aceştia vor fi câştigaţĭ îndată canziĭ luĭ Jupiter şi nu se vor codi mult să le dea o mână de ajutor.

— Dar justiţia? Dar poliţia?

— Vor interveni pe urmă, ca de obiceiŭ.

— Aşa că în realitate nu suntem în siguranţă la d-voastră.

— Da, pentru câte-va ore, noaptea întreagă se va trece fără incidente. Mâine dimineaţă vom vedea.

— Ce?

— Voiŭ trimite pe toţĭ lucrătoriĭ meĭ la cincĭ saŭ şease poşte de aicĭ, nicĭ maĭ departe nicĭ maĭ aproape ca azĭ. Dacă printre eĭ e un oare care numĕr care cere a nu lucra ziua sub pretext de boală, saŭ aducĕnd o altă pricină, e că lucrurile merg rĕŭ.

— Ce avem să facem?

— Să vedem.

— Jupiter şi cu sateliţiĭ luĭ, zise rizĕnd Martin, nu s'aŭ reîntors la St. Ludovic.

— Dar nicĭ de cum, sunt ascunşĭ în pădure, saŭ maĭ bine zis ceea ce a maĭ rĕmas din pădurea pe care o exploatez de vre o 15 anĭ.

— Şi aşteaptă un prilej ca să se unească cu aceĭ din lucrătoriĭ d-tale, carĭ eĭ cred că 'ĭ vor ajuta de a sîcíi.

— Aşa e.

— Dar atuncĭ, de mâine vom fi expuşĭ la un alt pericol. Şi când zic «noĭ», vĕ pun şi pe d-voastră, căcĭ generozitatea d-voastră, primirea ospitalieră, vĕ vor fi imputate ca o crimă.

— Asta mĕ priveşte, rĕspunse d. Ellis liniştit. O ast-fel de perspectivă nu e făcută ca să mĕ împedice de a vĕ da ospitalitatea.

— Mărturisesc, zise unchiul Martin, că nu vĕd unde vreţĭ să ajungeţĭ.

— Ajung la încheere. Dacă mâine dimineaţă lucrătoriĭ meĭ negri pleacă la câmp fără să arate simţiminte îngrijitoare, îĭ voiŭ trimite să se culce noaptea următoare la o altă locuinţă în direcţiunea Jeffersou-City, departe de acel oraş, dar în acelaşĭ timp departe de aicĭ.

— Şi atuncĭ?

— Atuncĭ, din Jupiterul d-voastră şi din tovarĕşiĭ luĭ, nu facem de cât o îmbucătură.

— Va trebui să 'ĭ omorîm? întrebă Martin căruia nu i-ar fi plăcut o altă încăerare mortală.

— Asta te-ar plictisi. Eştĭ filantrop!

— Cam, rĕspunse binişor bĕtrânul.

«Nu e în Franţa unde se întrebuinţează zicĕtoarea următoare: Maĭ bine să «omorîm» noĭ pe dracul de cât să ne omoare el pe noĭ.

— Da, dar nu m'aşĭ hotărî să omor de cât la cea din urmă extremitate. De altmintrelea vedeţĭ că asta nu ne-a isbutit.

— Eĭ bine, vom întrebuinţa o tactică pentru care nu prea sunt, dar avĕnd avantagiul de a arăta luĭ Jupiter că n'are monopolul esclusiv al mijloacelor de care se slujeşte.

— Explică-te.

— Il vom zădărnici ca să încerce chiar ziua un fel de lovitură, şi vom trimite să se înştiinţeze şeriful, care a proceda cu rigoare împotriva luĭ saŭ ba. Ceea ce 'ĭ de seamă e ca drumul să fie liber, şi să vĕ puteţĭ întoarce la Noul Orleans, pentru a încerca de a regăsi pe nepoata d-v.

— Imĭ place maĭ mult modul acesta.

— Ne-am înţeles. Aideţĭ să ne

culcăm; trebue să fiţĭ obosiţĭ. Căutaţĭ de dormiţĭ bine. Nu se ştie ceea ce va aduce ziua de mâine.

Michou, plictisit, ascultase asta într'un fel de jumĕtate somnolenţă. Intărîtarea care se făcea în craniul luĭ după amiazĭ, dispăruse. Se gândea mult la Sofia. Disperarea luĭ renăştea şi ceea ce 'ĭ maĭ grozav — privea viitorul cu resemnarea unuĭ om care nu maĭ simte puterea de a se apăra. Cât despre îndrăzneaţa Billenbrock, înălţa capul ca un cal de bătae care simte praful de puşcă, şi fără a se îngriji de ceea-ce avea să se întâmple a doua zi, era gata pentru orĭ-ce, chiar de ar dormi cum dorm fugariĭ şi căutătoriĭ de aur la comandă.

Unchiul Martin mulţumi plantatoruluĭ, spuse un compliment frumos d-neĭ Ellis, îşĭ luară bună-seara şi peste vre-o treĭ sferturĭ de oră toată lumea dormea în locuinţă, afară poate de Bubu, care fusese uitat, dar care îşĭ întocmise ast-fel ca să petreacă noaptea plăcut în trăsura luĭ John Roberts, aşezată sub un hambar vecin cu locul unde se culcaŭ negriĭ întrebuinţaţĭ la cultură.

XIV

A doua zi dimineaţa, când în zorĭ de ziuă d. Ellis sună odăiaşul, acesta îl înştiinţă că negriĭ locuinţeĭ nu vreaŭ să se ducă la lucru şi că mulţĭ dintr'înşiĭ aveaŭ apucăturĭ ameninţătoare.

— Ah! ah! zise plantatorul cu jumĕtate glas, de ceea ce mĕ temeam. Unde e James?

— Sub hambar, unde aşteaptă să se coboare domnul să 'ĭ vorbească.

— Din partea celor-l'alţĭ probabil? întrebă d. Ellis.

— Cred că da, căcĭ din timp în timp, vĕd că vin ceĭ-l'alţĭ să discute cu el.

— Bine. Aşteaptă 5 minute şi 'l veĭ lăsa să intre în biuroul meŭ. Voiŭ fi acolo.

D. Ellis se îmbrăcă iute şi ajunse în stradă. Găsi în antreŭ, în josul scăreĭ, pe Anna Billenbrock, care avea obiceiŭ să se scoale dimineaţa, în adâncă discuţie cu Bubu. Negrişorul părea mişcat.

(Va urma)

Avignon şi castelul Papilor

Avignon, atât prin poziţia sa plăcută în valea Rhonuluĭ, cât şi prin numeroasele sale suvenirurĭ istorice, este unul dintre cele maĭ interesante oraşe ale Franţeĭ. O stâncă care predomină oraşul cu 50.000 locuitorĭ, Roc des Doms, are edificiĭ colosale, cum nu sunt nicĭ la Acropolis: biserica catedrală Notre Dame des Dons, un complecs de turnurĭ, bastioane şi mausolee, zidite pe ruinele fundanentelor romane. Ceva maĭ jos pe coasta sudică a stânceĭ se află vechiul castel al reşedinţeĭ papale, un grup impozant de ziduri, o fortăreaţă şi un sanctuar tot de-o-dată. Aĭ se vĕd 'pas cu pas timpurile de lupte şi de atacurĭ duşmane. Zidurile ce-l înconjoară aŭ fost ridicate în veacul XIV, sunt prevĕzute cu terase, 39 de turnurĭ şi cu parţĭ înalte acoperite cu plante acăţărătoare.

In castelul întărit aŭ residat în veacul al 14 lea şeapte papĭ, de la Clemens V până la Grigore IX, sprijiniţĭ de regiĭ francezĭ, carĭ urmăreaŭ scopurĭ politice, după aceea aŭ maĭ urmat şi alţĭ papĭ dependenţĭ de Franţa, dar nerecunoscuţĭ de cea-l'altă lume creştină.

Proprietate a scaunuluĭ papal a devenit Avignon prin o donaţiune a regeluĭ Filip III în anul 1273. Ca comitat cu un teritoriŭ însemnat a fost guvernat de vice-legaţĭ, până la 1305 când primul papa şi-a luat reşedinţa aicĭ şi'ĭ dete un noŭ avînt. In ceĭ 30 de anĭ următorĭ s'aŭ ţinut aicĭ două conciliĭ. Afluenţa streinilor fu mare.

Nu e decĭ mirare, că bisericile şi mânăstirile se înmulţeaŭ ca ciupercile. Poetul Rabelais numea oraşul Avignon din cauza clopotelor celor multe *la ville sonnante* şi chiar pe la sfîrşitul veaculuĭ trecut, când domnia papală trecu la Franţa, eraŭ oraş 900 preoţĭ.

Ca în tot locul, aşa şi aicĭ se desvoltă arta şi ştiinţa Statua din faţa reşedinţeĭ papale reprezintă pe poetul Petrarca. Bisericĭ şi palate păstrează încă şi azĭ obiecte artistice de mare valoare din perioada domnieĭ papale, galeriĭ de tablourĭ, cabinete de monezĭ şi naturaliĭ, muzĕul istorico-natural şi vestita sa bibliotecă vestesc gloria timpurilor trecute.

Revoluţia franceză puse capăt domnieĭ preoţilor, ea nimici însă şi universitatea fondată de Papa şi micşoră numĕrul locuitorilor de la 100 de miĭ la 17.000.

Ast-fel se esplică proverbul din Avignon, că era bine sub domnia cârjeĭ

In timpul din urmă însă oraşul a făcut frumoase progrese, atât prin zidirĭ pompoase, cât şi prin înfrumuseţărĭ în împrejurime.

Un pod pe lanţurĭ duce peste rîu, bulevardele se întind de-alungul zidurilor şi pe ţĕrmiĭ Rhônuluĭ se întind cheiurĭ largĭ.

Castelul Papilor, cu aspectul sĕŭ sinistru, este astă-zĭ numaĭ o reminişcenţă a zilelor de mult dispărute.

C.

Varietăţĭ

Numĕrul streinilor în Viena

In luna luĭ Aprilie a fost de 28,220, cu 2000 maĭ mulţĭ ca în aceiaşĭ lună a anuluĭ trecut. Dintre ceĭ 22,150 din ţară, aŭ fost 16,866 din Austria, 5284 din Ungaria. Dintre ceĭ 7070 streinĭ se repartizează ast fel: din Germania 2746, Rusia 1271, Italia 518, Franţa 480, România 447, Anglia 361, Bulgaria 120, Elveţia 118, Serbia 113, Belgia 105, Olanda 100, Bosnia 85, Suedia şi Norvegia 70, Turcia 69, Danemarka 52, Grecia 24, Spania 14, Montenegro 9, Portugalia 5, America 304, Asia 32, Africa 23 şi Australia 4. Creşterea cea maĭ mare o arată Rusia cu 159, Germania cu 102 şi Franţa cu 96.

—x—

Cel maĭ simplu tren din lume

Il are Japonia şi adică între localităţile Atami şi Odowara. Este un drum de fer strimt, care este mânat cu putere de oamenĭ. Vagoanele aŭ locurĭ pentru câte patru persoane, carĭ staŭ spate la spate. Douĕ până în treĭ vagoane formează un tren, care e tras de o duzină de oamenĭ. Ajungênd la o înălţime, oameniĭ sar pe platformă şi acum în urma gravităţeĭ se coboară trenul spre coastă cu o iuţeală aşa de mare în cât pasageriĭ trebue să'şĭ închidă ochiĭ, pentru ca să nu ameţească. Se spune, că în chipul acesta până acum nu s'a întâmplat vr'un accident.

—x—

Ocrotirea animalelor în America

In Statele-Unite din America se face forte mult în timpul din urmă pentru îngrijirea şi ocrotirea animalelor, carĭ sunt în pericol de a dispărea. Este cunoscută în toată lumea Smithsonian Institution din Washington, o grădină mare zoologică pentru ast-fel de animale. Acum s'aŭ înmulţit ast fel de institutiunĭ. Un american bogat, Austin Corbin, a cumpĕrat 11,000 hectare pădure şi ţarină părăginită şi aicĭ ţine 4000 animale între carĭ 74 bisonĭ, 150 urşĭ sĕlbaticĭ, precum şi alte speciĭ de animale. Aceste turme se înmulţesc în mod simţitor şi trăesc în cea maĭ mare libertate afară de bisonĭ, care sunt închişĭ. Un ast-fel de parc zoologic s'a înfiinţat în munţiĭ Adirondack, unde se întreţin epurĭ sĕlbaticĭ, cerbĭ Virginia, fasanĭ, etc.

Una dintre cele maĭ măreţe creaţiunĭ este grădina zoologică a luĭ Whitney între colinele Berkshire, lângă oraşul Lenox în Massachusetts, unde se ţin bisonĭ şi antilope, pe lângă un alt numĕr de animale. Maĭ sunt apoĭ şi alte asemenea grădinĭ zoologice pentru conservarea raseĭ animalelor, ce sunt aproape să dispară.

Numĕrul 58 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ 2 Iunie c.

Abonamente cu premii

De la 30 Maiŭ

Cine se va abona, cu începere de la 30 Maiŭ, 1898, la ziarul « Universul » politic, care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de treĭ lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman de 4 volume ilustrat şi ziaru «Universul» literar colorat, timp de 6 lunĭ

Pentru un an leĭ 21.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brăţară, o zaharniţe şi un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT

La 1 a.e ue-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă prin tragere a sorţĭ şi în mod gratuit, la toţĭ abonaţiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B.—De oare-ce «Universul» politic apare şi în toate Duminecile, preţul abonamentuluĭ s'a scumpit cu puţin.

Două Motoare

Cu gaz fluid, din fabrica Otto

unul de 4 şi cel-l'alt de 5 caĭ putere, precum şi

O maşină tipografică

— No 12 —

LITERE DE TIPAR

— Puţin uzate —

TOATE IN BUNĂ STARE

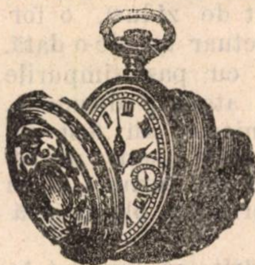
Sunt de vînzare la tipografia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucureştĭ.

Depilator Numaĭ în 4 minute cu acest praf nevătămător se poate ridica fără nicĭ o durere toţĭ aceĭ perĭ care se cred netrebuincioşĭ, pe orĭ ce parte a corpuluĭ. 4.50.

De vênzare la adm. ziaruluĭ şi «Universul», str. Brezoianu No. 11 Bucureştĭ.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50. Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasoarnice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu le 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia douĭ lucrătorĭ din cei maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparaţiunĭ este închis

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vênzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenes, cu, str. Academieĭ No. 2 ; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Premiile noastre pentru Iunie

După cum anunţat, la zi'ntĕĭ ale fie-căreĭ lunĭ, acordăm prin tragere la sorţĭ treĭ premiĭ tutulor abonaţilor ziaruluĭ «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-căruĭ abonat în parte.

Iată obiectele pe carĭ le acordăm ca premiŭ la tragerea de la 1 Iunie anul curent.

Premiul I.—O prea frumoasă lampă *veilleuse*, de atârnat în mijlocul odăeĭ.

Premiul II.—Un elegant ceasornic de lemn sculptat, pentru masă.

Premiul III.—O bogată cutie de parfumerie, împodobită cu pluşiŭ roşiŭ.

La tragerea la sorţĭ pentru aceste premiĭ vor avea drept toate persoanele carĭ se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Iunie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse la vitrinele palatuluĭ «Universul».

Typ. UNIVERSUL Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

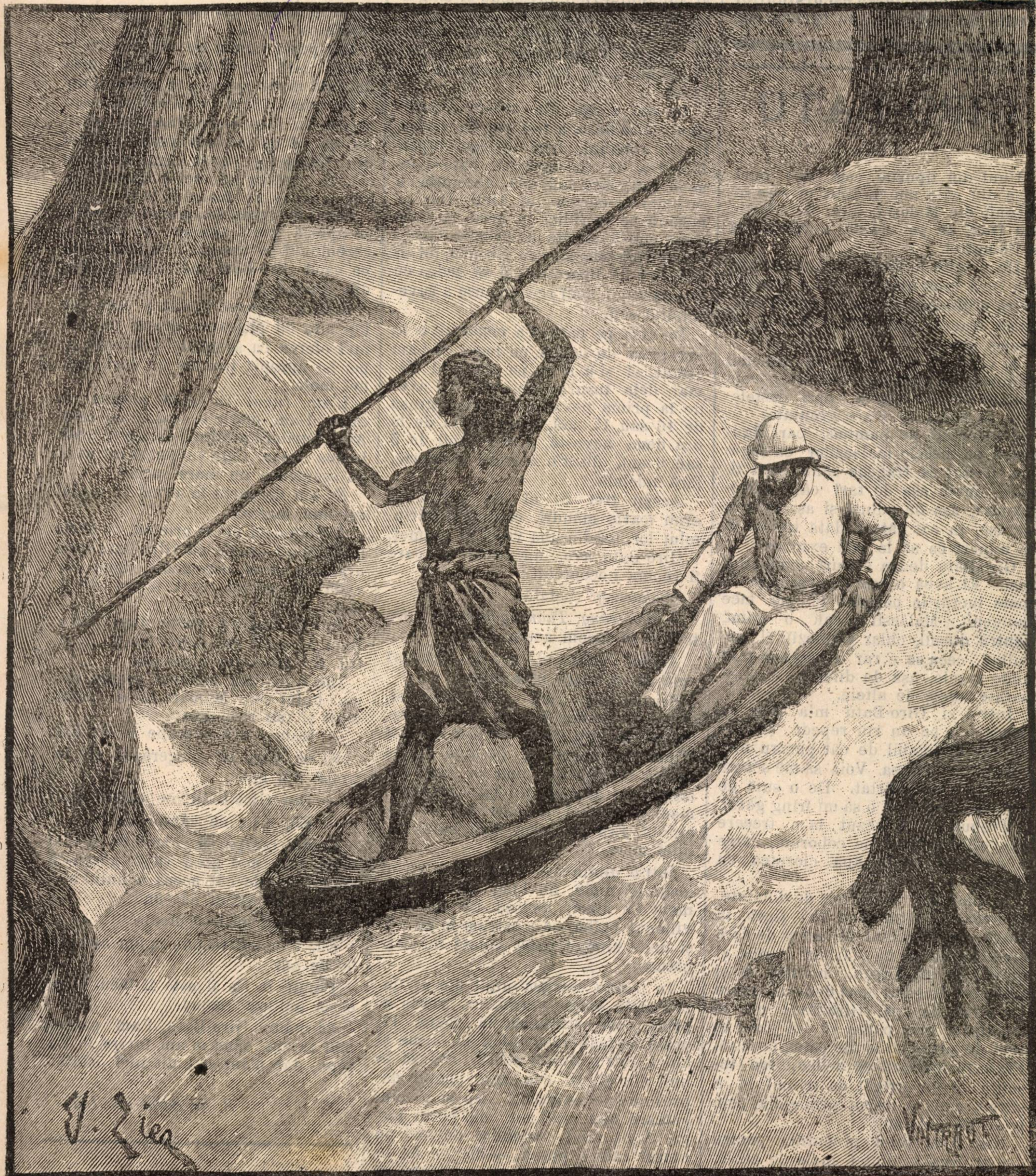
Anul II.—No. 58. 10 BANI IN TOATA ȚARA București, Miercurĭ, 3 Iunie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonațiĭ pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARTEA —

GIRO-BATU. — (Vezĭ explicația)

Anunciŭ

Aducem la cunoştinţa cititorilor noştriĭ că *Ziarul Călĕtoriilor* primeşte spre publicare în coloanele sale descrierea localităţilor maĭ însemnate, a băilor, etc., din ţară, precum şi descrierea escursiunilor făcute de societăţĭ, de turiştĭ etc.

GIRO-BATU

Unul din tipurile cele maĭ curioase din câte am întâlnit printre indigeniĭ din Malesia, era Giro-Batu, din Deli, de pe coasta nord-vestică a Sumatreĭ.

De o talie mijlocie, maĭ mult mic, era încă musculos şi de o iuţeală extra-ordinară. Avea o figură deschisă, francă, energică şi veselă, în acelaş timp.

A venit să mĕ vadă în mijlocul pădureĭ din Sumatra, la picioarele colineĭ de bambus, a căreĭ desţelenire se făcea cu mare greutate.

Rădăcinele de bambus, carĭ figurează pe mesele malaezilor ca legume, destul de fragede când sunt tinere, devin aşa de tarĭ când îmbĕtrânesc, aşa de adîncĭ şi aşa de tare strînse, în cât câte o dată trebue să le minezĭ ca să le poţĭ extrage.

Giro-Batu dedea sfaturĭ oamenilor meĭ. El avea o mare experienţă de toate lucrările pe carĭ le pot face indigeniĭ. Malaesiĭ aveaŭ o stimă pentru dînsul, chiar Chineziĭ îl ascultaŭ, ceea ce e rar în această ţară unde rasele, aşa de diferite, staŭ separate unele de altele.

Intr'o zi Giro-Batu m'a dus cu barca luĭ, pe un rîŭ repede şi care nu era navigabil de cât pentru marinarĭ de forţa sa. Voia să mĕ scoată pe un ţĕrm depărtat. De o sută de orĭ am crezut că o să-mĭ frîng gâtul.

Trebue să-l fi vĕzut la o trecere anevoioasă, când ne coboram, către o cotitură, unde apa clocotea cu spume.

In picioare, în partea de dinainte, îl lovea cu băţul lung ce-l ţinea în mână, în trunchiul de arbor de care credeam că se va sfărîma barca, şi numaĭ de cât direcţia noastră se şi schimbă. Imediat însă dedeam de un alt vîrtej de apă, Giro-Batu nu se emoţiona, însă părea că se joacă şi rîde de primejdiile din calea noastră. Fie-care lovitură ce dedea, era însoţită de un strigăt de triumf şi a sfîrşit, când a trecut primejdia, prin tr'un rîs îndelung.

Giro-Batu mi-a procurat, pentru construirea locuinţeĭ mele de acolo, doĭ micĭ şefĭ jovanezĭ, rătăciţĭ cine ştie cum în Sumatra şi pe carĭ îĭ ascultam cum conversaŭ. Eraŭ de o politeţă neîntrecută.

— Pardon, d-le.

— Iţĭ foarte mulţumesc.

— Aĭ marea bunătate şi vino încoace.

Şi aşa maĭ departe.

Giro Batu fusese un fel de căpitan al sultanuluĭ Deli, crescĕnd el singur pe soldaţĭ şi lucrând în contra Batacilor, în expediţiunile ce comanda, pe socoteala sultanuluĭ, un anume Panglima-Lout, un şef venit din Makasar.

In maĭ multe din aceste expediţiunĭ, Giro-Batu a fost aşa de viteaz, în cât sultanul, după fie-care luptă, îĭ dedea ca recompensă, câte o femee. Era, fără îndoială, decoraţia ce se uzita la curtea luĭ Deli. Dar pe mĕsură ce se ridica în grad, în acest ordin, adică de câte orĭ primea o nouă femee, părăsia pe cea d'intêiŭ, (el zicea că-ĭ dă libertatea) şi se dedea cu totul acesteĭ nouĭ recompense a suveranuluĭ sĕŭ.

In casa pe care şi-a construit o în apropiere de colină, pe locul ce i-am arătat, el şi-a adus pe fiul sĕŭ Mamat, deja însurat, pe care l'a avut de la prima nevastă; o fiică grasă de 16 saŭ 17 anĭ, care venia de la o a doua nevastă, şi un copil de 5 saŭ 6 anĭ, dintr'o a treia căsătorie, fără îndoială.

Aceştĭ treĭ fiĭ aĭ luĭ Giro-Batu eraŭ foarte mândri, contrariŭ părinteluĭ lor, tot-d'a-una vesel şi glumeţ.

Giro Batu avea un cuvînt pe care îl repeta necontenit:

«*Sakarang!* (îndată).

— *Sakarang, Tuan, baghimana?* (Ce trebue să facem acum d-le?)

Ast-fel debuta el, orĭ de câte orĭ voia să'mĭ ceară câte-ceva.

Serviciile pe carĭ mi le făcea el, eraŭ, de alt-fel, pe atât de variate, pe cât de importante. Imĭ servea maĭ întêiŭ de interpret, vorbind limba batacă tot aşa de bine ca cea malaesă. Imĭ aducea din ţara aceea oamenĭ şi lucrurĭ de carĭ aveam trebuinţă. Era păzitorul meŭ, şeful poliţieĭ mele.

Intr'o dimineaţă vĕzuĭ din vîrful locuinţeĭ mele, un lung şir de oamenĭ cu lăncĭ, venind din spre pavilionul băilor ce construisem pe rîŭ, şi unde nimenĭ până atuncĭ nu străbătuse.

In frunte mergea unul din eĭ îmbrăcat în satin verde, un verde aprins, care strălucea la soare. Pe urmă veneaŭ rĕsboiniciĭ cu arme şi lăncĭ, într'o ţinută sobră, redusă la uniĭ din eĭ, la cea maĭ simplă expresiune: o batistă în cap şi o cingătoare maĭ mult saŭ maĭ puţin largă. Apoĭ, douĭ rĕsboinicĭ ducând pe umerĭ câte o puşcă, — dar ce fel de puşcă! care se încărca cu pietre şi în loc de capsă, cu fitil, o puşcă maĭ primejdioasă pentru acela ce o avea în mână, de cât pentru acela în care aĭ fi tras. Şi la urmă de tot un personagiŭ maĭ bine îmbrăcat, cu o înfăţişare maĭ demnă, care se cunoştea a fi şeful. El maĭ era escortat încă de câţĭ-va oamenĭ, dintre carĭ unul purta pe umerĭ un animal.

Acest şir de oamenĭ mergea cu un pas candenţat, înaintând în mod ceremonios.

Imĭ puseĭ numaĭ de cât centura şi vesta, carĭ constituiaŭ ţinuta mea de gală şi de apărare în acelaş timp.

De odată vĕzuĭ pe Giro-Batu, care venea în fuga mare, înaintea şiruluĭ, ca să'mĭ anunţe vizita şefuluĭ din Kampong Pareh. Era singurul sat, la câţĭ-va kilometri dincolo de rîŭ, şi unde nu fusesem încă.

Omul în verde se apropiă de mine, se aplecă până aproape de pământ, rĕzboiniciĭ se aranjară în jurul sĕŭ, pe când Giro-Batu mĕ duse la şeful din Kampong.

Acesta depuse înaintea mea un ţap alb, cu picioarele negre, pe care mi'l oferea ca semn de prietenie, apoĭ îşĭ apropiă fruntea de dosul mâneĭ mele.

L'am rugat să şadă alăturĭ de mine. I-am oferit o ceaşcă cu ceaĭ. Am distribuit prăjiturĭ uscate la toată lumea aceea. Câte-va ţigărĭ aŭ avut de asemenea un mare succes.

Ne am despărţit în urmă în modul cel maĭ amical.

Aveam decĭ acum prietenĭ în acele părţĭ. Şi nu era de cât Giro Batu care aranjase acea ceremonie, dând dovadă de un adevĕrat talent diplomatic.

Intr'o singură parte însă, Giro-Batu al meŭ era foarte slab: în ţifre. Nu prea ştia socoteala.

Intr'o zi l'am întrebat despre vârsta fiuluĭ sĕŭ Mamat. El se gândi mult şi îmĭ rĕspunse:

— Mamat are aproape 40 de anĭ.

Mi se păru că exagerează şi'l întrebaĭ din noŭ:

— Dar Giro-Batu, ce vârstă are?

— Eŭ, d-le, ce vârstă am?

Acum începu să calculeze şi maĭ mult. Era maĭ greŭ să'şĭ găsească vêrsta luĭ, de cât aceea a fiuluĭ sĕŭ, pe care l'a vĕzut născând.

In sfârşit găsi socoteala.

Eŭ, d le, îmĭ rĕspunse, am aproape 30 de anĭ.

Pufniĭ în rîs şi asta îl făcu şi pe el să imiteze rîzĕnd.

Sĕrmanul Giro-Batu, l'am părăsit maĭ târziŭ, când m'am întors în Europa, dar n'am să'l uit nicĭ odată...

B. de Saint-Pol Lias.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

Marţi, 23 Iulie. — Erĭ dimineaţă am plecat în sfîrşit din «Câmpul dorului», şi acum, slavă Domnului, suntem iar pe drum. Zi şi noapte am lucrat ca să putem pleca. Maĭ întêiŭ credeam că vom pleca la 19, apoĭ la 20, apoĭ la 21, dar în tot-d'a-una descopeream că trebue să maĭ reparăm câte ceva, ca să putem pleca. Pesmeţiĭ muiaţĭ în apa de mare, trebuiaŭ să fie uscaţĭ cu îngrijire d'asupra lămpiĭ, ceea ce ne-a luat timp de maĭ multe zile; apoĭ trebuia să ne cârpim ciorapiĭ, să examinăm cu băgare de seamă starea caicelor, etc. Eram hotărîţĭ ca această călĕtorie s'o facem în condiţiĭ bune şi aşa a şi fost.

Totul merge ca pe roate. Peste tot drumul e maĭ uşor de cât ne închipuiserăm deşi ghiaţa nu e tocmaĭ plană; săniile sunt maĭ uşor de tras după ce le-am uşurat de tot ce puteam lăsa şi zăpada de asemenea a scăzut mult. Maĭ pe urmă am putut umbla chiar fără patine de zăpadă şi, fireşte că mersul e ast-fel maĭ uşor unde întâlnim mereŭ inegalităţĭ. Iohansen a isbutit să treacă singur cu caicul luĭ peste o crăpătură, avênd pe «Suggen» înainte, iar el vîslând din dărăt şi ţinênd caicul în echilibru. Am vrut să fac şi eŭ aceeaşĭ încercare cu caicul meŭ, dar prea se clătina şi de aceea am preferit să trag caicul cu «Kaiphas» după mine, pe când eŭ treceam cu băgare de seamă de pe un bloc de ghiaţă pe altul.

Acum avem avantagiul că găsim pretutindenĭ apă de bĕut. Am început de asemenea să mâncăm din vechile noastre proviziĭ; dar lucru curios, nicĭ eŭ nicĭ Iohansen nu maĭ găseam mâncările aşa de gustoase cum era de aşteptat după o lună de zile de mâncare de carne.

E bine că suntem iar pe drum. Uşurinţa săniilor ne prinde de minune, dar cu adevĕrat am şi lăsat foarte multe pe câmpul doruluĭ. Afară de o respectabilă grămadă de carne şi slănină, am maĭ lăsat treĭ pieĭ frumoase de urs; prietenul nostru, sacul zace şi el acolo; afară de aceasta o mulţime de scândurĭ pe carĭ le-am desfăcut de la săniĭ, patine de zăpadă şi altele; maĭ mult de jumĕtate din farmacia luĭ Blessing, bandaje de gips, bandaje de bumbac sterilizate, vată sterilizată; afară de acestea un ochean mare de aluminiŭ, vase, aparatul de topit, jumĕtate din mantaua de aluminiŭ a aparatuluĭ de fiert, plăcĭ de metal, o lampă de untură, sacĭ, instrumente, piossă de corabie, papucĭ, mânuşĭ de piele de lup şi de bumbac, un ciocan, o cămaşe, ciorapĭ şi o mulţime de alte lucrurĭ. Toate le-am lăsat într'o desordine chaotică; în locul lucrurilor vechĭ însă am luat în plus un sac cu care uscată de focă şi de urs şi jumĕtatea cea-l'altă a mantaleĭ de aluminiŭ plină cu slănină.

CAP. V

In sfîrşit pămênt!

Miercurĭ, 24 Iulie. — In sfîrşit s'a întâmplat minunea. *Pămênt, pămênt,* după ce deja aproape ne pierdusem orĭ ce speranţă. După aproape douĭ anĭ de zile vedem dincolo de linia albă ce părea nesfîrşită ridicându-se ceva la orizon. Această linie albă de miĭ pe anĭ s'a întins peste marea pustie, şi miĭ de anĭ se va maĭ întinde. Părăsim ghiaţa şi nu lăsăm nicĭ o urmă îndărătul nostru; căcĭ urmele miceĭ noastre caravane peste şesurile fără de sfîrşit aŭ dispărut de mult. O nouă viaţă începe pentru noĭ, pe când ghiaţa rĕmâne vecĭnic aceiaşĭ.

Ce mult ne a visitat în visurile noastre acest pămênt şi acum ne apare ca o visiune, ca o ţară fermecată. Se arată ondulînd sub zădadă ca nişte nourĭ depărtaţĭ pe carĭ te temĭ să nu'ĭ vezĭ dispărând în momentul următor. Lucrul cel maĭ de mirare este că de mult am vĕzut acest pămênt, fără să ne dăm seama. L'am zărit de mult încă de pe «Câmpul doruluĭ» crezênd că sunt câmpurĭ de zăpadă, dar tot-d'a una am ajuns la concluzia că nu puteaŭ fi de cât nourĭ, pentru că nicĭ odată n'am zărit un punct negru. Afară de aceasta îşĭ schimbaŭ forma mereŭ, ceea ce acuma îmĭ explic, prin ceaţa care plutea mereŭ d'asupra.

Ghiaţa a fost erĭ maĭ sfărîmată de când orĭ-când. Era extrem de greŭ să ne facem o cale pe ea. Dar eram însufleţiţĭ şi făceam progrese bune. Când dam de crăpăturĭ nu stam la îndoială să lăsăm caicele în apă şi le treceam numaĭ de cât. Apoĭ iar treceam prin bălţĭ şi nu ne descurajam.

Erĭ-dimineaţă pe când eŭ eram ceva maĭ nainte, Iohansen se urcă pe o colină ca să arunce o privire peste ghiaţă. Observă o dungă neagră la Orizon, dar crezu, cum spunea, că eraŭ nourĭ şi eŭ nu'ĭ maĭ dăduĭ atenţie. Dar maĭ târziŭ când mĕ urcaĭ şi eŭ pe o colină, observaĭ aceeaşĭ dungă neagră, mergea de la orizon de-acurmezişul în sus, şi se perdea în ceva ce credeam că trebue să fie o grămadă de nourĭ albĭ. Dar cu cât mĕ uitam maĭ mult, cu atât aceştĭ nourĭ mi se păreaŭ maĭ ciudaţĭ, până ce mĕ hotărîĭ să'ĭ examinez cu ocheanul. De abia puseĭ ocheanul la ochĭ, îmĭ trecu de odată prin minte că trebue să fie *pămênt.*

Era un gheţar mare din care răsăreaŭ stâncĭ negre. Puţin dup'aceea se încredinţă şi Iohansen uitându-se cu ocheanul, că în adevĕr aveam pămênt înaintea noastră. Fireşte, eram încântaţĭ amêndouĭ. Pe urmă am vĕzut iar o asemenea linie ondulată spre est. Aceasta însă era în mare parte acoperită de o ceaţă albă care nu se întrezărea de cât slab şi'şĭ schimba mereŭ forma. Curând după aceea însă eşi la iveală lămurit, era cu mult maĭ mare şi maĭ 'naltă de cât cea dintêiŭ dar nu se zărea nicĭ un punct negru pe dînsa. Ast-fel era dar uscatul la care ajunsesem! Mi'l închipuisem în maĭ multe felurĭ, dar nu aşa: Nu oferea nimic atrăgător, dar cu toate acestea nu ne era maĭ puţin bine-venit şi, cu zăpada ce cade aicĭ, într'adevĕr nicĭ nu era de aşteptat să fie alt-fel de cât aşa.

Ne ridicarăm acum cortul şi ne pregătirăm un banchet conform cu cu ocaziune: O mâncare de cartofĭ (penultima porţie pe care ne-am păstrat-o înadins pentru o ast fel de o cazie), permicam, carne uscată de urs şi de focă şi limbĭ de urs. Apoĭ bucăţile de pesmete grăsime de urs, unt, şi câte o bucată de ciocolată

Credeam pămîntul atât de aproape în cât socoteam că până a doua zi seara aveam să'l şi ajungem; Iohansen pretindea chiar că o să'l ajungem în seara aceea.

In realitate am avut să ne maĭ chinuim 13 zile cu drumul peste ghiaţă.

La 25 Iulie scriam:

«Când a trebuit să ne oprim ierĭ seară din cauza ceţeĭ, aveam sentimentul că ajunsesem foarte aproape de uscat. Azĭ dimineaţă când ne-am sculat, fireşte că primul lucru pe care l'a făcut Iohansen ducêndu-se după apă pentru fiert, a fost ca să se urce pe o colină. Găsi că ne apropiasem mult de uscat şi era sigur că până seara o să ajungem.

In această zi descoperiĭ alt uscat spre vest; avea configuraţia celuĭ d'intêiŭ zărit şi părea a fi foarte depărtat. (Maĭ târziŭ s'a dovedit că trebue să fi fost ţara «Kronprintz Rudolf».

Ne urmarăm drumul peste crepăturĭ şi ghiaţă aspră, dar în ziua aceasta nu ajunserăm prea departe şi uscatul rĕmânea tot departe.

Sâmbătă 27 Iulie.—Am început să bănuesc că eram mânaţĭ de curent contrar. In această zi scriam:

«Vîntul a început să sufle de la sud, sud-vest, tocmaĭ când era să plecăm ierĭ şi în cursul zileĭ a devenit tot maĭ puternic. Era uşor de observat că ghiaţa era depărtată de la uscat, căcĭ se formaŭ mereŭ crepăturĭ maĭ ales spre est. Când m'am

urcat ierĭ dimineaţă pe o colină am vĕzut o dungă neagră la orizon sub uscat; o examinaĭ cu ocheanul, era o crepătură largă deasupra căreia se ridica o ceaţă întunecoasă. Uscatul însă nu părea depărtat, şi cu mijloacele noastre orĭ-cum, vom putea să ajungem chiar azĭ. Vîntul s'a maĭ potolit şi s'a arătat soarele. Am încercat să dormim pe ghiaţă, apoĭ pe patinele de zăpadă, în sacul nostru cel noŭ, făcut din păturile noastre de lână. Dar nicĭ într'un fel nicĭ într'altul nu ne venea la socoteală. Pe ghiaţă, era nu numaĭ tare, dar şi prea frig; dar cu atât maĭ bine ne va cădea când vom avea o dată un pat bun şi cald».

Marţĭ 30 Iulie.— Mergem încet de necrezut, dar totuşĭ ne apropiem de uscat. (In realitate e probabil că în acest moment eram maĭ departe de uscat de cât la început). De multă oboseală am căpătat o durere de mijloc; erĭ abia mĕ puteam tîrî. In locurile maĭ grele Iohansen trebuia să'mĭ ajute. Tot el trebuia acum să meargă înainte şi să caute drum. Erĭ mi-a fost şi maĭ rĕŭ; azĭ nu ştiŭ cum mi-e până nu mé voiŭ scula să vĕd cum pot să umblu. Aşĭ fi mulţumit să mĕ pot tîrî orĭ-cum numaĭ nu cu prea multe durerĭ.

Erĭ dimineaţă după ce umblasem nouă ore, a trebuit să ne oprim din cauza ploaeĭ la 3 ore; ploaia însă ne duse maĭ înainte de a fi putut găsi un loc potrivit pentru aşezarea cortuluĭ. Aci am stat o zi întreagă pe când ploua cu găleata şi nu ne puteam usca de loc.

In acest moment vîntul a luat direcţiunea spre vest şi ploaia a încetat. Ne pregătim dejunul şi avem de gând să plecăm maĭ departe. Dar dacă ploaia ar reîncepe ar trebui să ne oprim iar. Nu putem să ne lăsăm udaţĭ, căcĭ n'avem haine de schimbat, şi nu e nimic maĭ neplăcut, de cât a zăcea cu picioarele ude ca nişte sloiurĭ de ghiaţă şi a nu avea nicĭ o haină uscată de schimbat.

Cu cât ne apropiem de uscat cu atâta întâlnim maĭ multe păsărĭ.

Miercurĭ 31 Iulie. — Ghiaţa e atât de dărăburită încât abea putem merge. Fie-care crepătură pe care o întâlnim ne costă mult timp şi multă osteneală până s'o putem trece.

Mijlocul tot mĕ maĭ doare. Iohansen trebue să meargă înainte să caute drumul. Seara şi dimineaţa trebue să'mĭ tragă pantaloniĭ, căcĭ eŭ numaĭ sunt în stare. E mişcător cum se îngrijeşte de mine ca de un copil mic; tot ce crede el că poate să'mĭ ajute a face în tăcere fără ca eŭ să ştiŭ. Bietul băiat!

Are acuma îndoit de lucru de cât maĭ înainte şi nu ştiŭ cum are să se isprăvească istoria asta. Astă-zĭ însă mĕ simt maĭ bine şi sper că în curând mĕ voĭ însănătoşi.

Joŭĭ 1 August. — Ghiaţa cu maĭ multe greutăţĭ de cât aicĭ, nu cred să maĭ fie. Dar înaintăm cu încetul şi câtă vreme facem aceasta putem fi mulţumiţĭ. De ast fel am avut o schimbare—vreme minunată cu soare. Mi se pare că vîntul de sud care a deschis crepăturile ne-a împins iar o bucată bună de la uscat. In acelaş timp am fost împinşĭ şi spre est şi numaĭ vedem uscatul de la vest cu stâncile negre. Păsărĭ de mare vedem însă în fie-care zi, se pare că sunt acasă la ele.

De un lucru mĕ bucur: nu mĕ maĭ doare spinarea aşa că din pricina mea nu vom maĭ întârzia. Abea acum mĕ gândesc şi pot să'mĭ închipui ce-ar fi dacă unul din noĭ s'ar îmbolnăvi. De nimic nu mĕ tem ca de asta. Soarta noastră ar fi atuncĭ hotărîtă.

Vinerĭ 2 August.—Se pare că totul ni se pune în cale ca să nu maĭ putem scăpa de pe această banchiză. Ghiaţa era erĭ maĭ uşor de trecut ca de obiceĭ, în schimb însă vîntul şi curentul ne-aŭ împins iar îndărăt, aşa că suntem acum iar maĭ departe de uscat. Impotriva acestor doĭ duşmanĭ mĕ tem că orĭ-ce luptă este zadarnică. Am fost împinşĭ spre sud-est. Avem acum vîntul de nord al uscatuluĭ cam spre vest, şi ne aflăm aproximativ la 81° 36' latitudine. Singura mea speranţă este acum că acest curent spre est va înceta saŭ 'şĭ va schimba direcţiunea şi ast-fel vom ajunge iarăşĭ maĭ aproape de uscat.

Din nenorocire crepăturile s'aŭ acoperit cu ghiaţă nouă aşa că n'avem cum să întrebuinţăm caicele. Deocamdată n'avem nimic alt-ceva de făcut de cât să înaintăm cât maĭ repede.

Sâmbătă 3 August.—Avem o muncă nespus de grea. Nicĭ odată n'am putea-o săvîrşi dacă n'ar «trebui».

Abea am făcut câţĭ-va paşĭ spre uscat, «dacă» i-am tăcut. In zilele din urmă n'am maĭ avut nutreţ pentru câinĭ de cât păsările pe carĭ leam putut împuşca şi astea n'aŭ fost de cât câte două pe zi. Ierĭ câiniĭ n'aŭ primit de cât câte o bucăţică de slănină.

Duminică 4 August. — Crepăturile astea ne pricinuesc o greutate de disperat şi ne iaŭ toată puterea. Adesea trebue să mergem câte o sută de metri numaĭ prin lapoviţă, în care ne cufundam la tot pasul, saŭ să sărim de pe un bloc de ghiaţă pe altul tîrînd după noĭ săniile în primejdie de a le scăpa în fie-care moment în apă. Iohansen era cât p'aci să scape sania luĭ, şi d'abea a putut s'o mântuiască. Câiniĭ însă cad mereŭ şi iaŭ câte o baie.

Lunĭ 5 August. — Nicĭ odată n'am avut avut o ghiaţă aşa de rea ca ierĭ, cu sila însă totuşĭ am izbutit să înaintăm ceva.

Două întâmplărĭ fericite am avut în această zi. Cea dintêiŭ a fost că Iohansen n'a fost mâncat de un urs, iar a doua că am zărit mare deschisă la marginea gheţaruluĭ de pe uscat.

Erĭ dimineaţă pe la 7 ore, plecarăm pe ghiaţa care era cât se poate de rea. Era ca şi când un uriaş ar fi aruncat blocurĭ enorme unele peste alte şi printre ele ar fi revĕrsat zăpadă topită de jumĕtate şi apă în care ne cufundam până peste genunchĭ. Bălţĭ numeroase şi adâncĭ se găseaŭ icĭ şi colo. Era un chin de a trece peste deal şi vale peste un bloc şi altul, peste şanţurĭ nenumĕrate, un loc unde nu era nicĭ putinţă de a aşeza măcar cortul. Aşa mergea tot timpul; şi spre culmea nenorocireĭ noastre era o aşa ceaţă de nu se vedea la o sută de paşĭ.

După un marş istovitor ajunseram în sfîrşit la o crepătură peste care puteam să trecem cu caicele.

După ce curăţirăm marginea crepătureĭ de ghiaţă nouă şi de lapoviţă, trăseĭ sania mea până la marginea unde o ţineam ca să nu alunece. De o dată un zgomot se aude îndărătul meŭ, şi Iohansen care tocmaĭ se întorsese ca să tragă sania luĭ lângă a mea, strigă: «Repede puşca!» Mĕ întorc şi zaresc un urs enorm ce tocmaĭ se repezea asupra luĭ Iohansen care zăcea pe spate, la pămînt. Mĕ repeziĭ la puşca mea, care era pe caic, în toc! dar în acelaşĭ moment caicul aluneca în apă. Primul meŭ gând fu să mĕ arunc şi eŭ în apă şi în caic şi să împuşc de acolo. Dar vĕd că lucrul era prea primejdios. De aceea încep să trag caicul din toate puterile pe marginea înaltă a gheţeĭ şi mĕ întind, stând în genunchĭ ca să ajung puşca. Nu maĭ am vreme să me uit să vĕd ce se întâmplă îndărătul meŭ, când de o dată aud pe Iohansen la spatele mele zicĕnd în toată liniştea: «Impuşca repede, să nu fie prea târziŭ».

Cum mĕ grăbeam! In sfîrşit puseĭ mâna pe tocul puşteĭ, o scoseĭ, mĕ întorseĭ tot şezĕnd, şi ridicaĭ imediat cocoşul. Ursul sta nicĭ la douĭ metri, gata să sfîşie pe Kaiphas. Nu era timp de pierdut. Nu'mĭ maĭ luaĭ vreme să ridic şi cocoşul celeĭ-l'alte ţevĭ, trimiseĭ ursuluĭ împuşcătura drept după ureche şi'l culcaĭ mort drept între noĭ.

Se vede că ursul ne urmărise ca o pisică şi se strecurase tot printre blocurile de ghiaţă în vreme ce noĭ depărtam gheaţa de pe marginea crepătureĭ şi stam cu spatele spre el.

După urmele ursuluĭ am putut vedea cum el se apropiase de caicul luĭ Iohansen venind de după o colină ce'l ascundea vedereĭ. Pe când Iohansen, fără a bănui ceva, şi fără

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

XI

— Merge rěŭ, zise plantatorul d luĭ Michou.

— Ştiam. Bubu s'a sculat în trăsură şi a surprins în timpul nopţeĭ sfătuirĭ între lucrătoriĭ d-voastră şi banda luĭ Jupiter.

— Dar, zise d. Ellis, e un lucru pe care nu mi'l explic.

— Care?

— De ce pungaşiĭ ěştia se îndărătnicesc ast-fel, după ce erĭ n'aŭ putut face nimic. Ştiĭ tu asta? întrebă el pe Bubu.

— Da, domnule.

— Vorbeşte atuncĭ, băete; dacă îmĭ veĭ spune, poate voiŭ şti ce mě·surĭ să iaŭ.

— Iată: Jupiter, Thucydide şi ceĭl'alţĭ cred că d. Martin şi d. Michou aŭ multe parale asupra lor, fiind-că voiaŭ să plătească pentru a regăsi pe doamna.

— Cât sunt de proştĭ! zise plantatorul. De sigur că aŭ făgăduit argaţilor meĭ să le dea o parte.

— Da, d le, aşa cred.

— Ceea ce ar trebui, e o trupă de poliţie care să 'ĭ pună în cofă pe pungaşiĭ ěştia... In sfîrşit avem să vedem asta.

D. Ellis trecu în biuroul sěŭ, şi după câte-va minute, odăiaşul introduse pe James. Acesta din urmă era un bětrân negru, colosal, cu scăfârlia albă, dar drept, solid ca un stejar. Fisionomia luĭ rěspândea cu toate acestea bunătatea.

Legat din copilărie de locuinţa unde era rob, James, a căruĭ purtare nu dase loc la nicĭ o severitate, iubea pe stăpânul sěŭ pe care 'l slujea cu un mare devotament şi o cinste neîntrecută.

Dar avea un simţimênt destul de exact despre dreptate. De aceea lua el partea tovarăşilor sěĭ negriĭ când gândea în judecata luĭ cam primitivă, că aveaŭ dreptate. De aceea îl aleseseră să arate stăpânuluĭ motivele uneĭ greve în perspectivă.

— Ce aud, James? îĭ zise plantatorul. Nu vreţĭ să mergeţĭ la ferma Caimanetor?

— Da, stăpâne, e adevěrat.

— De ce?

— Fiind-că nişte oamenĭ carĭ s'aŭ refugiat aicĭ, aŭ omorît fără provocare un om de culoare. Atuncĭ ceĭ carĭ s'aŭ hotărît să 'l rězbune pretind să pedepsească chiar eĭ pe vinovaţĭ, şi camaraziĭ ţin cu eĭ.

— Cine le a povestit istoriile astea?

— Nu ştiŭ. Dar nu'ĭ adevěrat?

— Nu voiŭ suferi ca oamenĭ care îşĭ câştigă viaţa la mine să asculte întărîtările oamenilor carĭ sunt drojdia a tot ce poate fi maĭ rěŭ.

— Vezĭ, camaraziĭ sunt foarte mînioşĭ.

— Maĭ este ceva, care nu s'a spus, fiind-că te ştiŭ că eştĭ cinstit.

— Ce eşte, stăpîne?

— Este că fiarelor acestea, care sunt ascunse în pădure, le arde maĭ mult de paralele care le aŭ musafiriĭ meĭ.

— Oh! nu pot crede asta.

— Eŭ cred bine.

— Ascultaţĭ, d-le William, este un fapt, oameniĭ aceştia aŭ omorît un ins, trebue să se facă dreptate. Eŭ, nu cunosc alt ceva, de aceea sunt cu eĭ.

— Cum aŭ ştiut să te scoată din minţĭ, dragă Gomez.

— In sfîrşit, ceea ce spun, nu'ĭ nicĭ un cetăţean, care să nu creadă tot aşa.

— Intr'adevěr, prietene. De aceea avem să ne înţelegem îndată. Spune oamenilor těĭ, că şi eŭ ca şi eĭ sunt gata să cer dreptate. Numaĭ, nu admit să se osîndească şi să se execute orĭ-cine ar fi, fără a şti dacă într'adevěr, că are a face cu vinovaţĭ.

«Vinovaţiĭ d-luĭ Martin şi a familieĭ sale, cine sunt? Nişte desculţĭ fără masă şi casă. Se va trimite şase din tovarăşiĭ těĭ, să cheme justiţia de la St. Ludovic şi când şeriful şi oameniĭ luĭ vor fi aci, le voiŭ da pe mâna lor oameniĭ, a căror pedeapsă o cer. Nu'ĭ drept aşa?

— Oh! cât despre asta d le William nu pot spune alt-fel, şi mě prind că şi ceĭ-lalţĭ vor fi mulţumiţĭ când vor auzi ceea ce a'ţĭ hotărît.

— Alege chiar tu cincĭ băeţĭ de treabă ca tine şi pleacă cu eĭ la St. Ludovic.

James se retrase, încredinţat că propunerea plantatoruluĭ avea să fie primită cu unanimitate. Bietul om făcea parte din clasa aceea de muncitorĭ naivĭ, pe carĭ îĭ facĭ partizaniĭ orĭ căreĭ prostiĭ, dacă le vorbeşti în numele dreptăţeĭ şi a libertăţeĭ. Sunt oamenĭ prea cinstiţĭ, pe care partizaniĭ vicleniilor şi chiar a crimelor îĭ întrebuinţează, cu o mare uşurinţă, la îndeplinirea planurilor lor.

Se duse dar spre camaraziĭ sěĭ să aducă rěspunsul d-luĭ Ellis.

Dar când pungaşiĭ aflară asta, începură a da strigăte de indignare.

«Ah! da, justiţia! O cunoaştem noĭ!

«Pentru a le înlesni fuga, stăpânul propune asta.

— Işĭ bat joc de noĭ.

— Oameniĭ ěştia aŭ asasinat pe unul dintr'aĭ noştri, vrem să'l spânzurăm.

— Şi să'ĭ spânzurăm chiar noĭ.

— Da, da.

— De teamă să nu se spânzure unul dintr'aĭ noştri în locul lor.

James, care nu înţelegea era în prada uneĭ marĭ nelinişti.

«Dar, zise el, se spune şi se va zice, că voĭ sunteţĭ aşa de pornițĭ împotriva lor pentru a'ĭ fura.

Un hohot mare de rîs primi aceste cuvinte.

«Cât îĭ de prost, strigă un glas în mulţime».

— Noĭ îĭ vrem şi cât de degrabă, declară un zăplan mare, care nu se maĭ astâmpăra, şi ţinea de sigur a'şĭ da înfăţişarea unuĭ şef de revoltă.

Dar de abia rostise aceste cuvinte, că se simţi apucat de braţ, şi întorcându-se zări la opt centimetri de nasul luĭ cel cârn, gura unuĭ respectabil revolver.

Cum oare putuse plantatorul să se strecoare prin mijlocul negrilor, fără ca eĭ să bage de seamă. Chestiunea a rěmas fără de soluţie.

«N'aĭ să'ĭ aĭ, îĭ zise d. Ellis, aĭ să mergĭ înaintea mea saŭ eştĭ un om mort.»

Negriĭ când nu sunt nişte brute groasnice, capabile de orĭ-ce cruzimĭ şi crime chiar, sunt nişte copiĭ bětrânĭ, care se îmblânzesc în zece modurĭ. Acesta prin putere, celălalt prin încredinţare; celălalt prin înduioşare şi plâns.

Conducătorul opuse la început, oare-care împotrivirĭ, dar la urma urmeĭ se supuse. Ceĭ-l'alţĭ rěmaseră de pază, ştiind bine că plantatorul nu se va lăsa atins, fără a întinde la pămênt cincĭ saŭ şease.

«Va veni justiţia şi'ţĭ veĭ da senmă şi tu» zise d. Ellis prizonieruluĭ sěŭ, închizêndu'l într'o baracă, care maĭ înainte servea de temniţă, la epoca robieĭ.

Apoĭ întorcându-se spre mulţime, adăogă:

«Şi dacă am abuzat de puterea mea, mě va judeca de asemenea.

—Stăpânul are dreptate, zise James.

Dar ceĭ-l'alţĭ lucrătorĭ negri începură a huidui; se auzeaŭ aceste cuvinte:

«Jos trădătorul! Suntem oamenĭ liberĭ! Hu! Hu!

D. Ellis înaintă tot singur.

«Aceĭ dintre voĭ care aŭ ceva de reclamat şi care se plâng de mine, să iasă din rîndurĭ şi să'mĭ vorbească în faţă» zise el.

Nimenĭ nu se mişcă.

«Aceĭ, care cred că un om cinstit nu poate să asvîrle pe oaspeţiĭ sěĭ hoţilor, ca aceĭ care sunt în pădure şi care v'aŭ tocat la cap astă-noapte, făgăduindu-vě de a împărţi cu voĭ celea cincĭ-zecĭ de miĭ de dolarĭ, care cred că'ĭ are d. Martin la el, aceia zic, să vie să se aşeze lângă mine.

La început fură vr'o câţĭ-va turbaţĭ, care părură că vor a trece de partea stăpânuluĭ. Dar o ruşine prostească saŭ ameninţărĭ spuse încet, îĭ reţinură printre mulţime.

Numaĭ, James se duse să se aşeze hotărît la dreapta d-luĭ Ellis. Dar alte huiduelĭ isbucniră, groaznice, înjurăturile plouară, fără nume, de asupra mulţimeĭ cârtitoare.

Apoĭ se făcu tăcere, foarte adîncă, îngrijitoare. D. Ellis vĕzu pe ceĭ maĭ neliniştiţĭ vorbind la urechia vecinilor, ca şi cum le ar fi lunecat un cuvînt de ordine. Avu conştiinţă de isbucnirea uneĭ furiĭ şi strigă :

«Nu daŭ voe să bănuiască cine-va aicĭ cinstea mea...

Dar fu întrerupt prin strigăte groasnice. Şi, îndată, negriĭ urlând eşiră din rêndurĭ, alergară la uşĭ şi se risipiră în toate sensurile, apucând prin pădure pentru a se uni cu Jupiter şi tovarăşiĭ sĕĭ. Şapte până la opt oamenĭ de bun simţ rĕmaseră singurĭ şi veniră să se aşeze în spatele bĕtrânuluĭ James.

D. Ellis, mâhnit, dădu o înjurătură, şi porunci îndată servitorilor sĕĭ să baricadeze uşile.

Unchiul Martin şi Anna Bellenbrock, ca să nu învenineze lucrurile, se ferise de a se arăta, cu toate că eraŭ martorĭ acesteĭ scene din fundul unuĭ salon din catul de jos.

Dar când vĕzură pe d. Ellis aproape singur în mijlocul curţeĭ marĭ, se duseră la el şi'l arătară foarte mâhniţĭ părerea de rĕŭ pe care o aveaŭ că refugiindu-se în locuinţă, pricinuise tot ceea ce i se întâmplă.

Cât despre Claude, sdrobit de oboseala din ajun, dormea încă adînc, când strigătele negrilor în mijlocul fugeĭ lor, îl sculară tresărind. Intr'o secundă întâmplările din ajun i se întoarseră în minte.

«Ce maĭ este încă ? strigă el sărind. Ah ! Ah ! Ah ! biata Sofia ! Aş vrea s'o vĕz aicĭ, maĭ întêiŭ fiind-că ar trăi, ş'apoĭ, pentru a afla ce crede ea de nebunia oamenilor celor care pleacă din ţara lor, să înfrunte hoţiĭ din ţĕrile sĕlbatice».

Alergase în cămaşă la fereastră. Când vĕzu lucrătoriĭ negri risipindu se în ţarină, încercă să înţeleagă ce se petrecea.

Străin de obiceiurĭ, de altmintrelea neştiind întâmplările de dimineaţă crezu că d. Ellis, ca s'o sfîrşească, porni pe toţĭ oamenil sĕĭ împotriva luĭ Jupiter, care era conducătorul principal.

Dar Bubu intră aproape îndată şi'l puse în curent.

«Atuncĭ, exclamă el, iar e bătălie, împuşcăturĭ, fugă, curse nebuneştĭ, fără rost, în trăsurĭ care te amenință cu rĕsturnarea la fie care moment. Doamne ! Doamne ! Mi-e destul, maĭ bine să mĕ omoare. Să mĕ sugrume îndată şi să sfîrşească asta...

Cât despre Claude, sdrobit de oboseală, dormea încă adînc, când strigătele negrilor, când apucară câmpiĭ, îl deşteptară.

Intr'o clipă, întâmplările din ajun îĭ reveniră în minte.

«Co maĭ este? strigă el sărind.

«Ah ! Ah ! biata Sofia ! Aşĭ vrea să o vĕd aicĭ, maĭ întâiŭ fiind-că ar fi vie, şi apoĭ, pentru a afla ce crede ea de nebunia, care împinge pe oamenĭ a înfrunta bandiţiĭ în ţĕrile sălbatice.

Alergase în cămaşă la fereastră. Când vĕzu pe lucrătoriĭ negriĭ risipindu se prin pădure, încercă să priceapă ceea ce se întâmpla. Străin de obiceiurĭ, neştiind întâmplările de dimineaţă, crezu că d. Ellis ca s'o isprăvească, trimetea oamenĭĭ sĕĭ împotriva bandiţilor.

Dar Bubu intră în odae peste puţin şi'l pus în curent.

«Atuncĭ, exclamă el, e iar bătaie, împuşcăturile, fuga, fugile nebune, în neştire, în trasurile, carĭ ameninţă să te răstoarne la fie-care pas. Doamne ! Doamne ! Sunt sătul, să mĕ omoare maĭ bine ! Să mĕ sugrume îndată şi să se isprăvească...

— Dar, d-le Michou, nu'ĭ maĭ mult pericol de cât...

— Ah ! mă rog ! întrerupse nenorocitul, al căruĭ nervĭ se liniştiră în timpul somnuluĭ, ce crezĭ că se poate trăi veşnic în starea asta de frigurĭ, de teamă, de turbare de toate ? Inc'o dată, sunt sătul.

Şi tot în cămaşă, să lasă să cadă pe un jelţ. Bărbăţia luĭ erĭ dezesperată, se scoborîse dedesubtul luĭ zero.

— De alt fel, nu maĭ pot, înţelegĭ. Nu ştiŭ ce mĕ reţine de a nu mĕ culca din noŭ şi a aştepta ca hoardele acestea de canibalĭ să vie să mĕ omoare ?

«Ce 'mĭ pasă ? E poate singurul mijloc de a mĕ duce să aflu pe scumpa mea soţie.

— Oh ! d-na Michou nu'ĭ maĭ moartă azĭ de cât erĭ, îĭ zise micul negru, ca să maĭ îmbărbăteze pe stăpână-sĕŭ, de care se alipea maĭ mult pentru momentele luĭ alternate de slăbiciune şi eroism. Trebue să vĕ îmbrăcaţĭ să vĕ duceţĭ cu Mister şi Mistress Martin.

— Sunt sculaţĭ ?

— Uite'ĭ, iată'ĭ în curte, vorbesc cu d. Elias.

— Şi Billenbrock aceea, nu maĭ de cât să omoare mulatrul ! borborosi Claude îmbrăcându se.

— Mi a scăpat viaţa, şopti Bubu sficios.

— Adevĕrat. Sunt greşit. Dar să nu mi se maĭ ceară nimic.

«Nu sunt în stare să maĭ reîncep ziua de erĭ. Şi când te gândeştĭ, zise el, dînd un furios pumn perneĭ sale că sunt parizienĭ liniştiţĭ acasă la eĭ lângă femeile şi copiĭ lor, dacă aŭ, mâncând, bînd ce le plase, şi trăind fără nicĭ o emoţiune, fără nicĭ o groază, ocrotiţĭ de adevĕraţĭ paznicĭ aĭ păceĭ.

«Ah ! cum e drept dacă se spune că Parisul e capitala civilizaţiuneĭ, a vieţeĭ bune, înlesnireĭ şi a linişteĭ.

«Ş'apoĭ, în sfîrzit, adăogă el furios, unde e Sofia mea? O să înebunesc. De când se călătoreşte atît, casele de nebunĭ s'aŭ înmulţit. Vĕ întreb, ce caut eŭ aicĭ, ce are să mi se întâmple ? unde voiŭ dormi astă-seară ?

Se îmbracă însă, dar fără mare grabă De ce ? nu ştia oare că locuinţa plantatoruluĭ e blocată ?

Când fu gata—ştie Dumnezeŭ că borborosise împotriva destinuluĭ, care îl adusese departe de un oraş mare fără a avea cu ce să 'şĭ schimbe cămaşa şi ciorapiĭ,—când fu gata, Claude scoborî şi găsi pe d. Ellis stăruind pe lîngă unchiul Martin şi Anna, ca să capete de la el o învoială, a căruĭ obiect nu'l pricepu la început, dar îĭ fu de ajuns să as culte pe Arsene, ca să se desluşească.

«Nu, nu, domnule Ellis, zicea unchiul cu o hotărîre curtenitoare, nu putem îngădui din partea d-voastră o abnegaţie aşa de generoasă.

— Nu pot suferi, nicĭ eŭ, să părăsiţĭ casa mea unde sunteţĭ în siguranţă pentru a vĕ expune la pericole groaznice.

— Ascultaţĭ, zise bărbatul Aneĭ Billenbrock, am venit la d-ta într'un moment de spaimă, şi ne-aĭ primit frăţeşte, cuvîntul nu-ĭ prea tare.

— D-voastră n'aţĭ fi făcut tot aşa întrebă plantatorul.

— Da, într'adevĕr. Dar prezenţa noastră a ajuns o piedică la regularitatea vieţeĭ d-tale ! Ce zic ? am adus la d-ta o turburare mare ; din pricina noastră, lucrătoriĭ agricolĭ se gândesc la răsvrătire... Trebue să plecăm.

— De sigur, adăogă cu un ton hotorît Anna Billenbrok.

Michou, înţelegând în sfîrşit, deschise gura în O, ceea ce însemnează la toate popoarele uimire. Ce ! unchiul sĕŭ, şi chiar mătuşă-sa vreaŭ să plece, aşa. Pădurile eraŭ pline de tigri negriĭ însetaţĭ de sânge ; nu se putea nădăjdui să facĭ o sută cincĭzecĭ de metri de drum fără a risca de a fi asasinat. Şi voia să se ducă : Pe unde ? Cum ? Când ?

Bietul Claude trecea de la paliditate la vineţeală.

«Dar, unchiule, zise el cu furie, sunt vr'o douĕ sute cu toţĭ.

— Ştiŭ, rĕspunse Martin cu sânge rece.

— Mĕ faceţĭ să ferb în mine, pe cinstea mea.

— Ah ! vedeţĭ d-le Martin, zise d. Ellis nepotul d-tale, e maĭ cu minte de cât d-voastră...

— Nepotu-meŭ abia s'a deşteptat din somn, rĕspunse cam cu iuţeală unchiul, nu ştie nimic şi, nu maĭ mult de cât mine, n'ar voi să pricinuiască alte încurcăturĭ celor, care în urma venireĭ noastre, aŭ păţit atâtea. Uite lucrul d-tale oprit, viaţa d-tale agricolă dezorganizată din pricina noastră.

Şi cum Claude făcea o mişcare maĭ mult saŭ maĭ puţin fantastică.

«Din vina nepotu-meŭ maĭ cu seamă, care n'avea nevoe să se ducă să se apuce la hartă cu Jupiter şi sateliţiĭ luĭ. Un pas aduce altul. Mĕ vĕd încă ţinând în respect cu revolverui pe uriaşa baragladină din pădure.»

Ca să fim drepţĭ trebue să spunem că Michou pledă circumstanţe atenuante.

«Aşa'ĭ, zise el. Dar, vĕ rog, puneţi vĕ în locul unuĭ om, care i s'a furat nevasta...

— Da, da, ştiŭ, eştĭ desasperat. Rĕul e făcut. Nu maĭ zic nimic, gândeşte-te cu toate acestea, nu'ĭ de cât un mijloc spre a face să se întoarcă liniştea în casa asta, e de a ne duce.

— Dar înc'odată, e cu neputinţă, zise plantatorul, cel puţin azĭ.

— Nu pretind, reluă unchiul, că o să trecem neatinşĭ pe sub nasul bandiţilor care ne pândesc, trebue să căutăm şi poate vom găsi vr'o şiretenie care să isbutească.

«D-na Ellis strebue să fie cu o grijă groasnică. Copiiĭ pot să se teamă de cele maĭ marĭ rele din partea negrilor d-voastră, care odată porniţĭ, nu se vor opri cu una cu două.

«Vom pleca. Vĕ liniştiţĭ, e destul cred că am venit să schimb asta şi pentru o zi».

Claude avu destulă stăpânire asupra luĭ să nu maĭ stărue. Pe de altă parte d. Ellis, foarte mişcat fiind-că fusese vorba de copiiĭ luĭ, nu urma de cât pentru respectul omenesc, a nu se învoi.

»Să vedem, zise el, aveţĭ vre'un plan drastic?

— Nu, încă nu, zise Martin. Cred că voiŭ găsi ceva înainte de prînz.

— Dacă, cel puţin, zise Anna, am avea nişte biciclete!!...

Claude Michou îşĭ simţi pĕrul ridicându-se în vîrful capuluĭ.

«Şi ce-aţĭ face cu ele, întrebă el uimit.

— Ne-am sui pe ele, nepoate, şi am spune pungaşilor să ne ajungă...

— Atuncĭ mĕ veţĭ lăsa aicĭ...

— Nicĭ de cum. Şi d-ta te veĭ sui pe maşina d-tale.

— N'am, întrerupse Claude cu sgomot; nu numaĭ că nu am, dar nicĭ n'aş şti să staŭ pe ea, dacă aş avea vr'una.

— Cum se poate, la vîrsta d-tale? îĭ zise pe un ton de imputare voinica Billenbrock.

D. Ellis era gata să vorbească dar oprit de vr'o reflectiune bruscă, tăcu.

«Dar tu Bubu, ştiĭ să umbli cu bicicleta? întrebă d-na Martin.

— Da, d-nă, rĕspunse negrul arătându'şĭ dinţiĭ luĭ albĭ, cu un zîmbet încântat.

— Iţĭ fac complimentul meŭ, băete.

Claude se simţea umilit, supărarea luĭ nu se putea să nu crească şi blestema în fond, din toată inima pe venerabilul Cristof Columb, care avusese proasta idee de a descoperi America.

«E adevĕrat, zicea unchiul Martin, cu maşina mea desfid pe toţĭ negriĭ din continent, timp de două ore bune şi treĭ rele.

— Ian să vedem, d. Ellis, n'aĭ nişte velocipede pe aicĭ. Ar fi foarte extraordinar, zise preşedinta ligeĭ femeilor etc.

— Adică, zise plantatorul, am putea descoperi unul pe aicĭ, dar trebue să fie în proastă stare.

Acest cuvînt: unul, uşură pe Claude, care 'ĭ era teamă şi de alte mărturisirĭ.

«Va fi de ajuns zise el, îl vom încăleca câte-şĭ patru, ca Agnion fiĭ. Eŭ, voiŭ fi la mijloc. N'o să trebuiască să mĕ îngrijesc de echilibru.

— Eĭ, nu face glume, Claude, strigă unchiul, o să găsim noĭ un triciclu, pe care ne veĭ urma cât bine cât rĕŭ. Nu trebue să fiĭ un echilibrist aşa grozav, să ne păstrăm firea pe o maşină cu treĭ roţĭ.

— Eĭ, nu ştiŭ.

— Şi dacă aĭ în urma d-tale, o şleahtă de negri în aiurare, n'aĭ să aĭ nevoe de lecţie pentru a face 12 mile pe oră.

— Bine, poate, rĕspunse Claude, dar de sigur nu azĭ fiind-că bicicletele ne lipsesc.

Bubu, care se furişase la spatele Aneĭ Billenbrock, o trase uşor de mânecă.

Preşedinta ligeĭ etc. se întoarse spre negrişor şi'ĭ vĕzu ochiĭ strălucind ciudat.

— Aĭ să'mĭ spuĭ ceva? îl întrebă ea încet.

— Domnule Martin, rĕspunse Bubu înălţându-se până la urechia Anneĭ, am vĕzut nişte biciclete, eŭ, patru, cincĭ, nu ştiŭ câte.

«Aĭ vĕzut nişte biciclete? Unde? când? întrebă repede doamna Martin.

— Azĭ dimineaţă, într'o magazie, de cea-l'altă parte a caseĭ.

Buna Billenbrock nu se gândea că băiatul împingea curiositatea până la indiscreţiune. Nu'ĭ venea în gând că d. Ellis nu vroia să'şĭ dea bicicletele.

«Dar, atuncĭ, strigă ea, suntem pe jumĕtate scăpaţĭ.

Toată lumea se uită la ea. Preşedinta nu se codea nicĭ o dată.

— Ah! D-le Ellis, zise ea, ieĭ parte nepotuluĭ meŭ.

— Dar, făcu plantatorul, care, cu toată exclamaţia asta, părea a înţelege foarte bine.

— Oh! nu'ţĭ imput nimic. Poate că aĭ avut de gând a ne opri, chiar cu preţul linişteĭ d-voastră, cu preţul vieţeĭ familieĭ d-tale.

— Te rog, doamnă, explică te, zise bietul om, care surîdea, cam fără voie.

— Aveţĭ zece biciclete, rĕspunse Anna Billenbrock.

— Zĕŭ? strigă unchiul.

— Maĭ multe, o colecţie poate.

— De unde ştiĭ asta, doamnă!

— Ştrengarul ĕsta de Bubu, reluă doamna Martin, roşind puţin. Nu cunosc un maĭ bun găsitor de cuiburĭ de cât acest negru. Ertaţi'l, cu toate că a făcut rĕŭ că scotoceşte ast fel pretutindenĭ, iartă l avênd în vedere intenţia. De sigur n'ar fi vorbit, dacă noĭ n'am fi arătat dorinţa de a fugi prin acest mijloc.

Bubu foarte ruşinat plecase capul.

«Aide, zise plantatorul, mărturisesc fiind-că nu'ĭ mijloc de a nega. La început vrut să mĕ prind: 'mĭ era teamă de a pune în încurcătură pe d. Michou.

— Oh! n'ar fi trebuit să aveţĭ grija mea, replică Claude destul de priceput ca să se mlădie cerinţilor curteniriĭ şi a conveninţelor, unchiul şi mătuşa vor fugi; eŭ, ce vreţi? nu maĭ am nimic de aşteptat pe pămînt, biata nevastă a murit! Ar fi trebuit să avem bunul simţ de a ne resemna şi a nu ne îmbarca în aventurĭ fără scopurĭ. De altmintrelea puteţĭ fi încredinţaţĭ că Jupiter şi cu ceĭ-l'alţĭ nu mĕ vor prinde viŭ.

Anna şi unchiul nu putură să audă vorbirea asta fără să le sară ţandăra.

«Dar nicĭ de cum, rĕspunse bĕtrânul. Aĭ să reîncepĭ iar cu laşităţile? Nu este pe lume un eroŭ maĭ fricos de cât d-ta, pe cinstea mea.

— Un eroŭ de două parale! gemu Claude.

— Dacă d. Ellis vrea să ne cedeze pe cât l'a costat, patru maşinĭ, toate pot să se rînduiască, cu condiţie să fie printre ele şi un triciclu.

— Veniţĭ să vedeţĭ şi să alegeţĭ, zise plantatorul.

Se îndreptară spre hambarul, pe care 'l arătase Bubu, opt saŭ zece velocipede eraŭ înşiruite în ordine bună.

— Nu numaĭ că este un triciclu, dar sunt treĭ, zise Anna.

— Da, sprijini d. Ellis, sunt maşinele copiilor meĭ ceĭ maĭ micĭ

— Oh! dar nu le putem primi, zise unchiul. Le-ar părea rĕŭ prea mult, bieţilor copiĭ!

— N'aveţĭ teamă, rĕspunse plantatorul, amêndouĭ cer în gura mare să li se dea o maşină cu două roate.

— Nu vorbeştĭ din prea mare bunăvoinţă ast-fel?

— Nicĭ-de-cum, aveţĭ să vedeţĭ.

— Albert!

La chemarea asta un frumos băiat de opt anĭ alergă cu apucăturĭ de mânz scăpat de căpăstru.

— Pe ce maşină vreĭ să te urcĭ? îl întrebă tatăl sĕŭ.

— Pe asta! rĕspunse Alfred arătând pe cea maĭ înaltă dintre biciclete.

— Vedeţĭ, şi cum după d. Alfred nu maĭ e de cât d-şoara Ketty — 5

anĭ, — iĭ va rĕmânea două triciclurĭ numaĭ pentru ea, dacă d. Michou voeşte să se pue în pericol...

— Eĭ, doamne, d-le, genul acesta de locomoţiune 'mĭ insuflă un mare desgust, reluă Claude. Dar cum am fost pe un vapor englez, apoĭ în trenurile americane şi apoĭ pe un alt vapor care putea să sară în aer tot aşa de uşor ca acela... Biată Sofia! mĕ voiŭ sui şi pe tricicletă. Cu atât maĭ rĕŭ pentru unchiŭ şi mătuşa dacă nedibăcia mea 'ĭ vor costa scump.

Isprăvindu'şĭ fraza, Michou avu înfăţişarea de a se reculege; l'aĭ fi luat drept statuia Resemnăreĭ.

— Dragă Claude, reluă unchiul Martin, te calomniezĭ. Dacă aĭ avea cea maĭ mică încredere în d-ta, aĭ face fapte marĭ·

— Cum îţĭ va plăcea, unchiule.

— Crezĭ că eştĭ nedibaciŭ. Nu'ĭ adevĕrat. Când mecanica e întoarsă la d-ta, nu te maĭ încurcă nimic.

— Da, un iepure! gemu bietul băiat.

— Nu am vĕzut ierĭ; nicĭ unul din noĭ n'a arătat atâta bărbăţie în faţa pericoluluĭ, maĭ mult sânge rece şi hotărîre ca d-ta. Când negrul acela era să pue mâna pe trăsura noastră, şi să ne azvîrle cine ştie unde, am închis în neştire ochiĭ, nevasta mi-a luat braţul şi mi l'a strîns, D-zeŭ ştie! d-ta nicĭ n'aĭ tresărit, nicĭ măcar nu te-aĭ îngălbenit.

— Eĭ bine, nu vĕ încredeţĭ, eroul poate să aibă colică în momentul când îl veĭ crede plecat după glorie.

— Ascultă, nepoate, zise la rîndul eĭ preşedinta, înainte de a face atâta vorbă, încearcă să vezĭ nu cum-va eştĭ velocipedist din naştere?

— Ţi-am spus deja, mătuşică, sacrificiul e făcut. Sunt gata la orĭ-ce; să mi se aducă instrumentul pe care trebue să mĕ fac caraghios.

Şi cum se adusese lângă el un triciclu, avu o ultimă mişcare de revoltă.

— Numaĭ, zise el, vĕ înştiinţez un lucru; dacă mĕ prăvălesc, saŭ 'mĭ rup vre-o mână saŭ ceva pe aproape, s'a isprăvit. Maĭ de grabă mĕ duc după Sofia pe cea-l'altă lume de cât să sufer odorogelĭ şi durerĭ nebune în aceasta.

— Bine, bine, ne am înţeles, zise Anna Billenbrock, suite, n'o să cazĭ, n'aĭ grije.

Claude se cocoţase pe bicicletă. Alfred — vêrsta asta n'are milă — nu putu să 'şĭ stăpânească un hohot de rîs vĕzêndu-l aşa de nesigur, cu capul atârnând, picioarele sucite şi trunchiul tremurând.

— Pune în mişcare pedalele, zise unchiul Martin; încetişor ca să te familiarizezĭ cu alternarea Asta'ĭ.

Maşina făcuse câte-va rotogolirĭ. Dar, trebue să convenim, Claude era nătărăŭ de tot. Mâinile luĭ carĭ tromurаŭ deviară ghidonul şi întoarse de odată capul la coadă. Pufni de rîs şi toată lumea cu el.

— Lasă'ţĭ ghidonul în pace; cea d'întâiŭ preocupare a d-tale trebue să fie de a te ţine drept, şi aide.

Se duse şi se depărtă din grupul care 'l privea. Puţin câte puţin se miră că nu căzuse şi apăsă maĭ cu putere pedalele, îşĭ înţepeni braţele zi înălţă capul.

— Vĕ spun eŭ, făcu preşedinţa, era născut pentru asta.

Zîmbeaŭ toţĭ. Trupul luĭ Claude sta cârlig, se simţea silinţa pe care o făcea el de teamă să nu cadă.

— N'aveţĭ teamă! iĭ striga unchiul.

— Uşor de sfătuit, replică Michou care începu să asude, dar care nu urma maĭ puţin a merge.

— Impinge! împinge! iĭ spunea mătuşa sa.

Hotărît să asculte până la moarte, dădu un noŭ avênt triciclıuluĭ sĕŭ şi luă un mers foarte iute. Apoĭ vĕzênd că după cele-l'alte toate echilibrul era destul de uşor de păstrat, făcu o nouă sforţare. Dar când vru să întoarcă la dreapta, căcĭ ajunsese la capĕtul curţeĭ, era cât p'aci să fie azvîrlit.

— Trebue să 'ţĭ pleci puţin corpul într'o parte, când vreĭ să întorcĭ, iĭ strigă unchiul Martin. Iată, foarte bine!

Şi Michou mergea, mergea, făcînd înconjurul imenseĭ curţĭ fără poticneală, cu o iuţeală mijlocie, într'adevĕr, care cu o îndemânare relativă care nu s'ar fi aşteptat de la el în zece minute.

XV

Pe când admiraŭ pe Michou care îşĭ zicea, că velocipedul poate fi bun de ceva la nevoie, Lewis Ellis, cel maĭ mare copil al plantatoruluĭ se ivi pe peron. Din ochĭ, căuta pe tatăl sĕŭ, apoĭ se îndreptă spre el repede.

«Inconjoară curtea, iĭ zise el încet.

— De toate părţile? întrebă d-nu Ellis.

— Aproape. Afară de direcţia Roke Hill, sunt ascunşĭ pretutindenĭ în mărăcinĭ, ascunşĭ în iarbă.

— Aĭ vĕzut asta de sus?

— Da.

— Bine. Iţĭ mulţumesc. Şi în pădure?

— Oh! Acolo, trebue să fie vre-o sută cincĭ zecĭ, iĭ ghiceştĭ că sunt în şanţul care mărgineşte drumul.

— Par'că vor să încerce o încăerare bruscă?

— Nu. Cred că aşteaptă noaptea.

— Foarte bine. Păstrează asta pentru tine. Vom vedea după aceea.

Această convorbire scurtă nu schimbase atenţiunea luĭ Martin, nicĭ a celor-l'alte persoane. Claude acum pedala cu o oare-care îndrăzneală, încercând să meargă maĭ iute. Dar încercarea asta scoase la iveală neexperienţa luĭ şi unchiul spuse:

«E foarte bine scumpe prietene, iată te în stare de a parcurge nouĕ, zece mile pe oră. E de ajuns. Poţĭ să te scoborĭ.

Michou foarte mândru de isbînda luĭ vru să facă de două-treĭ orĭ ocolul curţeĭ, iar pe urmă se scoborî modest.

Apoĭ la rîndul lor unchiul şi cu atletica luĭ jumĕtate încercară bicicletele. Amândoĭ eraŭ maeştri în velocipedie, maĭ cu seamă Anna Billenbrok, pe care o ghiceaŭ în stare să execute adevĕrate minunĭ de dibăcie. Chiar şi Bubu execută o fugă şi căzură la învoială cu maşinĭ de astea, ar putea face ocolul lumeĭ fără oboseală.

La un-spre-zece ore lunşul. D-na Ellis făcu onorurile meseĭ cu o graţie desăvîrşită. Pe fizionomia eĭ nu era nicĭ o urmă din grijile, carĭ o asediaŭ cu toate acestea.

La cafea unchiul Martin luă cuvîntul:

«Fiind-că d. Ellis, zise el, consimte a ne ceda patru velocipede pe carĭ le-am ales, o să plecăm pe la două ore şi jumătate.

— De ce aşa de vreme? întreabă plantorul.

— Fiind că la ora aceea cred că treĭ sferturĭ din dobitociĭ aceia carĭ îşĭ aŭ pus în gând să ne omoare, aŭ să cadă învinşĭ de somn.

— Nu vĕ încredeţĭ.

— Da, da, maĭ toţĭ aŭ trecut nóptea sfătuindu-se. Toată dimineaţa trebue să se fi trudit, ca nişte copiĭ carĭ nu maĭ ştiŭ ce să facă să guste din plăcerea dorită, şi vor adormi cu încredinţarea că vom sta înăuntru o zi.

— D-nu Martin, sprijini preşedinta, raţionează foarte bine.

— Dar, obiectă Claude, ajunge patru saŭ cincĭ dintre dînşiĭ, carĭ să nu doarmă ca să scoale pe toţĭ ceĭ-l'alţĭ

— De aceea, zise unchiul Martin care prevĕzuse cazul, n'o să plecăm cu mâinile în buzunar, fără a încerca să le ripostăm.

— Bine, mormăi Claude care 'şĭ reluase înfăţişarea luĭ de victimă, hotărîtă la orĭ-ce jertfă.

— Restul va depinde de ce ne va spune d. Ellias. Există în jurul curţeĭ d-voastră alte drumurĭ afară de cel prin care am venit, întrebă unchiul.

— Da şi nu. In toate sensurile avem drumurĭ carĭ radiază în jurul nostru până la o distanţă foarte mare.

— Este vre-unul pe care ar putea să plece vizitiul cu trăsura, care ne-a adus aci?

(Va urma)

a se uita prin prejur, se întoarse și să plecă să prindă funia caiculuĭ, de o dată vĕzu la cel-l'alt capăt ursul.

La început credea că e «Suggen» dar maĭ înainte de a fi avut vreme să 'șĭ dea seama că acest animal era prea mare ca să fie un câine, primi peste urechea dreaptă o lovitură care 'l făcu să vadă scânteĭ, și apoĭ căzuse, cum am spus, pe spate. Căută să se apere, după putință, cu mâinile. Cu o mână prinse animalul de beregată, îl ținu tare și strînse din toate puterile. Tocmaĭ în momentul când ursul era gata să muște pe Iohansen de cap, acesta rostise memorabilele cuvinte: «Impușcă repede!». Ursul se uitase mereŭ la mine, căutând, fără îndoială, să ghicească ce aveam de gând. Apoĭ dăduse cu ochiĭ de câine și se întorsese spre el. Repede ca gândul Iohansen îl lăsase din mâinĭ și se tîrîse la o parte, pe când ursul dete o lovitură luĭ «Suggen», care imediat începu să urle grozav. Apoĭ și «Kaiphas» primi o lovitură peste nas. Intr'acestea Iohansen se ridicase de jos, și în momentul în care eŭ trăgeam asupra ursuluĭ, îșĭ luase și el pușca din caic.

Singura pagubă ce făcuse ursul era că răsese ceva murdărie de pe o brazul luĭ Iohansen, așa că 'ĭ lăsase o dungă albă și 'ĭ făcuse o mică rană la o mână. «Kaiphas» de asemenea avea o sgârietură la nas.

Abea căzuse ursul și vĕzurăm la o mică depărtare alțĭ doĭ ridicându'șĭ botul de-asupra uneĭ grămezĭ de ghiață; eraŭ puiĭ, carĭ, firește, voiaŭ să vază succesul vînătoriĭ mameĭ lor. E raŭ doĭ puĭ marĭ. Dar nu crezuĭ că face să 'mĭ prăpădesc cartușele pentru eĭ, de și Iohansen era de părere că carnea de urs tînĕr are un gust cu mult maĭ delicat de cât cea de urs bĕtrân. Voia să împuște măcar unul, zicea el, și alergă înainte; într'acestea puiĭ de urs fugiseră. Maĭ tĕrziŭ s'aŭ întors iar și i-am auzit de departe încă, urlând după mama lor.

Iohansen le trimise un glonț, dar depărtarea era prea mare, așa că nu făcu de cât să rănească pe unul din puĭ.

Urlând teribil ursul o luă înapoĭ; Iohansen după el, dar în curând renunță la această vânătoare, care amenința a se prelungi prea mult. Pe când tăiam ursul în bucățĭ, puiĭ se apropiară iar de partea cea l'altă a crăpătureĭ și toată vremea cât am stat acolo s'aŭ plimbat mereŭ prin prejurul nostru.

După ce dădurăm bine de mâncare câinilor și mâncarăm și noĭ niţică carne crudă, iar carnea de pe șuncĭ o puserăm în caice, trecurăm în sfîrșit peste crăpătură și ne continuarăm drumul.

Ghiața era și rĕmase rea, și curând după aceea ajunseram la niște crăpăturĭ grozave, pline de blocurĭ aruncate unele peste altele. Era o privelişte desolătoare; dar trebuia să merg maĭ înainte.

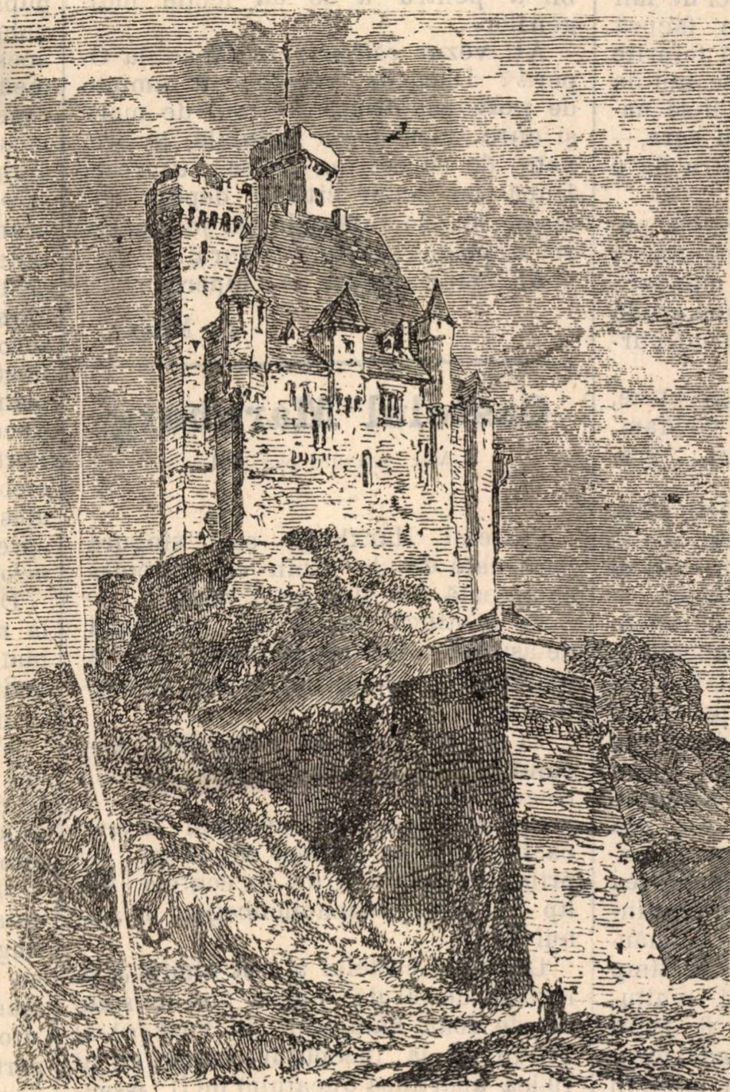
Intre toate aceste bucățĭ de ghiață găsirăm o banchiză veche neobicĭnuit de groasă, cu coline înalte și cu bălțĭ între ele. După una din aceste coline observaĭ prin ochean, marea deschisă de la marginea ghețaruluĭ. Acum nu maĭ avem mult de mers; dar ghiața di'naintea noastră e oribilă; fie care pas ne costă timp mult.

Pe când mergeam înainte, auzeam mereŭ ursul rănit urlând în urma noastră; umplea toată lumea aceasta tăcută cu plângerile sale amarĭ asupra cruzimiĭ oamenilor. Era trist de a 'l auzi; și dacă am fi avut vreme, de sigur ne-am fi întors și am maĭ fi cheltuit un cartuș cu bietul dobitoc.

Am vĕzut cum puiĭ de urs s'aŭ întors la locul unde zăcuse mama lor, și unde îĭ lăsaserăm resturile; credeam că scăpasem de dînșiĭ; dar curând după aceea îĭ auzirăm iar și chiar după ce ne oprirăm.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numĕrul viitor)

Castelul Marxburg.—(Vezĭ pag. 462)

Note de călĕtorie

O nesocotință crudă

O să vĕ povestesc ceva, ce mi s'a întâmplat maĭ neplăcut în viață.

E o istorie neasămănată, dar cu totul adevĕrată; de aceea invit pe oameniĭ pentru carĭ orĭ-ce călĕtor,—în virtutea aceșteĭ axiome: «minte cine vine de departe»,—e un impostor, să nu o citească, dacă aŭ bănuelĭ asupra sinceritățeĭ mele, pentru că personagiile pe carĭ ea le pune în scenă rĕmânând în ținuturĭ prea departe eŭ nu le pot să le iaŭ de martore.

Ciupercile aŭ jucat un oare-care rol în viața mea. Așa 1888 mi-aŭ fost funeste în Cochinchina.

In anul acesta, călĕtoriam în interiorul frumoaseĭ coloniĭ franceze, umblînd din loc în loc, când pe apă în «Sampan»,— barcă indigenă învelită c'un acoperiș în formă de domă, — când pe uscat, în car cu boĭ, când primiĭ ordin din Saigon să mĕ îndreptez spre orășelul Claudoc, pentru indigeniĭ provinciilor Binh — Qhua și Khan-Hoa se revoltaseră în contra autorităților noastre.

Aceste provinciĭ eraŭ trecute atuncĭ prin foc și sînge de un șef al partizanilor anamițĭ, devotațĭ cauzeĭ noastre, al căruĭ numĕr singur ajungea ca să arunce spaima printre revoltațĭ.

Acest om, era generalul Doc Phu. Capul sĕŭ era pus la preț de maĭ bine de zece anĭ, dar el rĕspunse ca un eroŭ din antichitate: «Să vie să mi'l ia!»

Acest tovarăș viteaz al autorită-

ţilor noastre franceze Indo-Chineze, trăia foarte sălbatic. Singur însărcinat cu potolirea revoltei, i se lăsase,—de sigur de imprudenţă,—mâna liberă. Se folosise de asta ca să taie sute şi mii de capete sub cuvînt de liniştirea ţĕreĭ.

In această expediţie din Binh-Qhuan şi Kau-Hoa, foarte puţin cunoscute în Franţa şi în lumea întreagă, s'a întâmplat,—ceea ce se va întâmpla ori de câte orĭ va fi vorbă de potolirĭ de rĕscoale în Extremul-Orient, ca să fie executaţĭ oamenĭ prinşĭ cu armele în mână, arme cu carĭ se omorîseră, cu câte va lunĭ maĭ nainte, două-zecĭ de miĭ de parizienĭ aĭ Franţeĭ; se făcură jafurĭ, se comiseră atrocităţĭ felurite între carĭ şi aceea de a se mutila prizonieriĭ şi morţiĭ, tăindu-li-se nasul şi urechile, lucru pentru care,—ceva oribil!—guvernul nostru da o rĕsplată în banĭ.

Ca să explicăm,—dacă e cu putinţă,—aceste catacombe sîngeroase, trebue să se ştie istoria mandarinuluĭ Quan-Bô, care, c'o mână crudă înecase într'o gârlă, pe trimisul curţeĭ din Hul.

Acest Quan-Bô, între parenteze, după intrucţie, judecată, condamnare, trimis în Hue,—a fost... graţiat.

Daca şeful partizanilor Doc-Phu, a fost crud peste mĕsură, am fost şi noĭ siliţĭ să'ĭ aducem omagiŭ vitejieĭ sale, căcĭ el singur, — da, *singur!* — s'a dus să caute în mijlocul rebelilor capul administratoruluĭ Salicetti şi 'l-a adus cu rizicul de a şi'l lăsa pe al sĕŭ de două-zecĭ de orĭ pe drum.

Peste zece zile după ordinul pe care l'am primit din Saigon, eram la Chandoc, fără să mi se întâmple ceva pe drum. Administratorul, din Nicolino, fost şef de batalion de infanterie de marină, aflând de sosirea mea îmĭ oferi ospitalitate, prevestindu-mĕ că în timpurĭ normale se mânca bine în casa luĭ, dar că în timp de rĕzboiŭ, trebuia să mĕ mulţumesc cu o hrană, care ar fi făcut fericirea Spartanilor; cu adevĕrat, orezul şi peştele sărat, fură în timp de opt zile singurile elemente ale ospăţurilor noastre. D-nu Nicolino îmĭ spuse că generalul şi oameniĭ sĕĭ eraŭ furnisoriĭ sĕĭ obişnuiţĭ, când eraŭ de faţă, nelăsându'l nicĭ odată, fără vînat şi peşte, în afară de proviziunile care'ĭ se trimeteaŭ regulat la Saigon, când drumul şi gârlele eraŭ sigure.

A noua zi, pe când mĕ întorceam de la plimbare, zăriĭ pe administrator pe pragul uşeĭ că'mĭ face semn să mĕ grăbesc: «Victorie! strigă el, victorie! am primit veştĭ de la general; mi-a trimis o bucată de căprioară şi un coş cu ciupercĭ saŭ bureţĭ, că nu ştiŭ să le deosibesc bine». In sufragerie zăriĭ un coş plin cu ciupercĭ negre şi vinete.

Dejunul fu excelent. D-nu Nicolino făcu cinste ciupercilor, şi eŭ îl imitaĭ ca să mĕ despăgubesc de cele opt zile de pilaf şi peşte sărat. Ne scularăm de la masă, după ce ne-am terminat masa noastră cu un desert ales, compus din banane, udat cu un ceaĭ, adevĕrat nectar demn să fie sorbit de zeiĭ din Olimp, când plantonul de la telegraf aduse o depeşe oficială. Conţinea aceste vorbe: «Dă cincĭ sute de piastre generaluluĭ Doc Phu pentru cincĭ-zecĭ de perechĭ de urechĭ rebele pe carĭ le trimit drept chitanţă. Ţintueşte-le pe piaţa publică pentru a se da lecţie indigenilor».

Aţĭ vĕzut *călĕtoria în China* la Operă? Dacă da, vĕ aduceţĭ aminte de persoana atinsă de rĕul de mare şi care face toate silinţele, încoronate de succes, ca să se... uşureze. După ce auziĭ citirea depeşiĭ oficiale, mi se întâmplă să joc acest rol neplăcut foarte... natural.

Ah! mi-e groază de ciupercĭ.

G. Marx.

Castelul Marxburg

—(Vezĭ gravura pag. 461)—

Castelul Marxburg este singura fortăreaţă de la Rhin ce a rĕmas complectă din timpurile vechĭ.

Pe o stîncă înaltă de 154 metri de-asupra niveluluĭ Rhinuluĭ se află imposantul castel, cu terase şi bastioane.

El a fost zidit la începutul veacululuĭ al 13-lea. Acest castel are un trecut agitat.

Castrum Brubach (castelul Braubach), cum se numea odinioară, 'şĭ primi numele sĕŭ de la contele Filip III de Katzenellenbogen în anul 1437.

După ce castelul a fost nimicit în rĕzboiŭ de 30 de anĭ, a fost restaurat de Ioan Bătăiosul. In veacul al 17, 18 şi la începutul veacului al 19-lea aparţinea ducatuluĭ de Hessen-Darmstadt şi până la anul 1866 a servit de puşcărie principatuluĭ de Nassau. De pe turnul princip al al o priveliişte încântătoare asupra regiunilor Rhinuluĭ.

Pe drumul spre Marxburg se află şi vestita capelă sf. Martin, situată într'o regiune dintre cele maĭ somantice.

Numĕrul 59 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ 9 Iunie c.

O călĕtorie

în pământurile descoperite de

Cristofor Columb

INTRODUCŢIE

Pe bordul luĭ «Dunottar Castle» navigând între Porstmouth şi Cape Town

27 Ianuarie 1896
Lat. 31°43' Sud. Long. 15°58' Est Greenwich

«O idee!

«Pe când plutesc, pe acest splendid vapor, peste imensa întindere a oceanuluĭ, care desparte Anglia de *Cetatea Capuluĭ* şi, stând comod la pupă, cu ochiĭ aţintiţĭ la turburele valurĭ produse de greaua helice a acestuĭ *alergĕtor peste oceane*, gândul meŭ sboară la navigaţiile maĭ puţin repezĭ, încete une-orĭ, dar totuşĭ frumoase, pline de atracţiunĭ, pline de amintirĭ, făcute cu bunul meŭ *Corsaro* la Canarĭ, la Madera, la Azore; atuncĭ când tînĕr şi înflăcărat încă, nutriam ideea de a zări cu el pe aceste mărĭ, unde s'a semnalat înflăcărarea şi răbdarea navigatorilor din secolul al XV-lea, pe aceste mărĭ ilustrate prin îndrăznelile luĭ Nivaldi, prin descoperirile luĭ Nicoloso de Recco, ale luĭ Antonistto de Nolli, de Portugeziĭ Pedro de Ciutra, Bartolomeo Diaz, Vasco da Gama, dar maĭ ales, de marele navigator genovez, spre a ajunge până la *Capul furtunelor* şi... poate şi maĭ departe!

Dar totuşĭ trec aniĭ! Acum ninge la munte! Yahtul meŭ «Corsaro» nu maĭ e! Treĭ spre-zece anĭ de viaţă activă aŭ fost de-ajuns spre a'l aduce la un sfîrşit precoce!

«Vizita la Kiel, cu ocazia serbărilor internaţionale care avură loc în Iunie 1895, pentru inaugurarea canaluluĭ *Nord-Ostsee* fu ultima luĭ călĕtorie.

«Să scriŭ povestirea călĕtorieĭ executate în 1893 la actuala insulă Wasting, la *San-Salvador* din Columbia, va fi un omagiŭ, va fi *farewell* al meŭ, tristul meŭ adio amintirea luĭ «Corsaro». (Această călĕtorie am raportat-o şi ministeruluĭ de marină în urma cerereĭ ce mi s'a făcut).

»In acelaşĭ timp această scriere va putea rĕspunde la dorinţa numeroşilor amicĭ care îmĭ cer o dare de seamă asupra aceleĭ fericite navigaţiunĭ.»

O ast-fel de idee se ivi în gândul meŭ în timpul călĕtorieĭ, idee pe care acum o împlinesc după notele mele.

Prin repedea desfăşurare a evenimentelor, la care poate da loc o călătorie în jurul lumeĭ, din care traversarea din Anglia la capul BuneĭSperanţe nu era de cât începutul, această idee rĕmase în stare latentă; dar reînvia maĭ puternică atuncĭ când, lăsând Mexicul şi misterioasele şi vechile ruine, întorcându-mĕ în Europa, trec prin archipelagul Ba-

hama şi la mică depărtare chiar de San-Salvator.

Pe lângă aceasta sosind la Genova, fuĭ vestit despre premiul conferit de juriul Expoziţieĭ din Chicago modelelor celor treĭ glorioase vase ale expediţieĭ luĭ Columb, executate sub direcţia mea şi expuse de Comuna Jlnova.

Era de datoria mea de a releva şi a respinge acuzarea de imitator ce mi s'a dat în mod indirect de juriul aceleĭ expoziţiĭ, acuzare care rezultă chiar din diploma ce însoţea medalia.

Amorul meŭ propriŭ, şi îndrăznesc a spune acel al Comuneĭ noastre, căreia ca expozitoare i se conferise premiul, îmĭ impuneaŭ de a mě scăpa de asemenea acuzaţiĭ şi de a dovedi că, planurile şi desemnurile pentru reconstituirea modelelor de năvĭ şi a celor două *caravele* fură terminate la Genova maĭ înainte ca Spania să'şĭ termine pe *Santa-Maria* şi cu mult maĭ înainte ca eĭ să înceapă a lucra la reconstituirea *caravelelor Pinta* şi *Ninna*.

Iată de ce şi cum am ajuns la Genova am luat condeiul spre a scrie *călětoria luĭ* Corsaro *la San-Salvador*.

Genova, 15 Maiŭ 1897

Căpitanul E. A. d'Albertis

CAPITOLUL I

De la Genova la Cadix.— Huelva şi monăstirea «Nuestra Senora de la Rabide» —In ocean.—Marea Sargasso. — «San-Salvador»

In 1892, Genova şi toată Italia se pregăteaŭ să celebreze în mod demn al IV-lea centenar al descopeririĭ *Noueĭ lumĭ*; spre a face maĭ solemnă această comemorare, s'a constituit la Roma prin decret Regal chiar de la 1888, *Comisiunea Columbiană spre a retipări documentele şi studiile asupra luĭ Cristof Columb*.

Avuiŭ onoare să fac parte dintr'însa şi eŭ fuĭ însărcinat să tratez tema: *Constrncţiunile navale şi arta navigaţieĭ pe timpul luĭ Cristof Columb*: adică *Arta Nautică* din acele timpurĭ.

Primăria din Genova cunoscênd studiile mele şi apreţiând valoarea materialurilor culese de mine spre a îmĭ împlini mandatul, mi-a încredinţat reconstituirea arheologică a modelelor năveĭ «Santa Maria» şi a caravelelor «Piuta» şi «Ninna», cele treĭ glorioase vase pe care Columb le-a condus peste temutul ocean, în descoperirea Noueĭ-Lumĭ.

După ce am împlinit această onorabilă sarcină şi am expediat cele treĭ modele la Expoziţia din Chicago, mi s'a părut că însărcinarea mea nu era terminată, simţeam că maĭ rěmânea încă ceva de făcut spre a se complecta omagiul datorit Mareluĭ Navigator Genovez.

Inainte de orĭ-ce voiam să daŭ maĭ multă valoare celor ce scrisesem în *Arta Nautică*, cu observaţiunĭ personale făcute chiar în locurile unde s'a făcut navigaţia de descoperire şi care aŭ confirmat ideile mele cu privire la factoriĭ, care exercitaseră cea maĭ mare influenţă asupra drumuluĭ străbătut de Columb; maĭ ales între toţĭ factoriĭ e *curentul* a căruĭ direcţiune necunoscută şi tuncĭ Mareluĭ Descoperitor, a trebuit să'ĭ fie în tot-d'a-una favorabil, de şi, după cum reese din notele luĭ Columb, acesta susţine că a avut un curent contrariŭ.

Asemenea observaţiunĭ eraŭ cu putinţă numaĭ urmând itinerariul primeĭ călětoriĭ şi mergênd până la primul pământ descoperit de el.

Echoul serbărilor grandioase cu care Genova celebrase al IV-lea centenar al descopeririĭ Noueĭ Lumĭ, nu dispăruse încă, când în anul următor America invita pe toată lumea civilizată la expoziţia internaţională din Chichago, făcută spre a sěrbători pe Marele Descoperitor, demonstrând Europeĭ minunatul progres la care a ajuns în patru secole în arte, industriĭ şi ştiinţe.

Concertându'mĭ ideile, stabiliĭ să depun, ca genovez şi ca marinar, omagiul meŭ luĭ Columb în acelaşĭ loc unde el avea primul sěŭ triumf, şi să vizitez apoĭ expoziţia din Chicago.

Acestea m'aŭ făcut să întreprind acea călětorie.

Banul meŭ «Corsaro» care de cât va timp sta în neactivitate ancorat în Genova, trebuia să 'mĭ servească în acest scop.

Cred zadarnic de a descrie pe larg acest yacht; această descriere figurează în precedentele călětoriĭ făcute în Anglia, la Madera şi la insulele Canariĭ şi la Azore.

El era un vapor de 50 de tone; opt marinarĭ constituiaŭ echipagiul luĭ; aveam ca tovarăş pe Alberto, Guisti, o veche cunoştinţă al primuluĭ meŭ yacht «Violante» şi apoĭ al luĭ «Corsaro».

O traversare oceanică de peste 4000 de mile, o călětorie la insulele Lucaie, saŭ Bahama şi apoĭ la New-York cu un bastiment mic ca «Corsaro» cu probabilitatea de a fi coprinşĭ la reîntoarcerea de uragane, aşa de dese şi de temute prin acele locurĭ, în timpul lunilor August şi Septembrie, era un lucru nu tocmaĭ uşor.

Decĭ fu redus într'u cât-va înaltul catarg, întărindu l şi făcêndu l astfel maĭ nemerit pentru lunga călětorie pe care trebuia să o întreprind; cu o maĭ e muncă şi proviziunĭ de tot soiul. lichide şi solide, fură adunate şi butoaiele de apă cu o capacitate de peste treĭ tone şi jumětate fură umplute şi, în fine, în două spre-zece zile, «Corsaro» era gata să plutească şi la 2 Iunie 1893, plecaĭ din Genova îndreptându-mě spre Cartagina.

In timpul compilăreĭ lucrăreĭ mele *Construcţiunĭ navale şi arta navigăreĭ pe timpul luĭ Cristof Columb*, cum şi în timpul reconstituireĭ modelelor caravelelor «Ninua» şi «Pinta» şi a năveĭ «Santa Maria», fusesem în relaţiunĭ epistolare cu d. Cesario Fernandez Duro, căpitan de vapor, istoric ilustru al marineĭ spaniole, care fu apoĭ chemat să prezideze comisiunea arheologică însărcinată de a constitui un model în mărime normală a vasuluĭ «Santa Maria», nava amirală a luĭ Columb.

Terminasem deja de câte-va lunĭ lucrarea ce mi se încredinţase, atuncĭ când din ziare şi fuĭ încunoştiinţat că la Cadix fusese pus în şantier «Santa Maria».

In bănuiala ca lungile mele cercetărĭ să fie cunoscute de comisiunea spaniolă, şi că nu 'mĭ fie recunoscută prioritatea cucerită cu lucrarea deja făcută; temêndu-mě că vre o fortuită identitate de rezultat ar putea să 'mĭ atragă acuzarea de imitator, saŭ maĭ rěŭ încă, de plagiator, făcuĭ o încercare, poate puţin corectă faţă de comisiunea din care făceam parte, dar care trebuia să mě scoată din acea nesiguranţă.

Spre a câştiga timp, şi fără să consult comisiunea regală columbiană din Roma, comunicaiŭ domnuluĭ Cesareo Fernandez Duro toate studiile mele, desemnurile geometrice şi planurile de construcţiune, relative la nava *Santa Maria*, ca şi acelea ale caravelelor *Pinta* şi *Ninna*; materialele deja gata pentru opera sus-citată, care pe atuncĭ se afla sub tipar.

Intre altele spre a 'ĭ da motivul aceste ĭ trimiterĭ 'ĭ ceream autorizata luĭ părere asupra rezultatelor obţinute de mine.

Rěspunsul nu putu să fie maĭ multţumitor pentru mine şi 'l făcuĭ atuncĭ cunoscut numaĭ câtor-va amicĭ.

— *Mi senor de devuelvo a Ud. los debujors que se sirvio enviarune meravillado de la semejanca en el resultado de los calculos conlos nuestros.*

Aşa îmĭ scria domnul Cesareo Fernandez Duro la 27 Iunie 1892 [1].

Din acel moment criteriurele expuse de mine fură curtenitor primi-

[1]) Ca titlu de curiozitate notez că afară de asemănarea catargurilor, fie întâmplare, fie calculul, tonurile atribuite de mine năveĭ *Santa Maria* a rezultat aproape identic cu acela pe care domnul Cesareo Fernandez Duro 'l dăduse năveĭ luĭ Columb, aproape 180 tone, pe când eŭ găsisem 179 tone. Asemenea exactitate, ca şi aceea a multelor detaliĭ de construcţiune mi-a fost vătămătoare. *Santa Maria* fu construită în 66 zile la Cadix sub supraveghierea inginerulu ĭ naval Leopoldo Puente.

te, discutate şi avură onoarea de a fi de maĭ multe orĭ acceptate de comisiunea arheologică spaniolă, în reconstruirea celor două caravele *Pinta* şi *Ninna*, construite maĭ tîrziŭ la Barcelona.

Stima reciprocă care se născuse între noĭ şi cum relaţiunile epistolare creşteaŭ din ce în ce, mĕ îndemnară să fac cunoştinţa personală a d-luĭ Cesareo Fernandez Duro, şi aceea a pictoruluĭ de marină d. Rafael Mouleon, *restaurador del museo nacional de Madrid,* care ca membru al comisiuneĭ sus-zise, dăduse preţiosul sĕŭ concurs la reconstruirea năveĭ şi la cele două caravele ale luĭ Columb.

Aşĭ fi dorit să mĕ urc cu *Corsaro* pe Odiel şi Rio Tinto; aşĭ fi vroit să ancorez în faţa luĭ Palos, de unde a plecat epica expediţie, făcĕnd să fâlfâe pe acele ape vechiul drapel genovez, spre a saluta monastirea *Nuestra Senora de la Rabida,* unde se încunună răbdarea luĭ Columb şi a început marea călĕtorie de descoperire, dar timpul mĕ grăbea, decĭ preferaĭ să traversez Spania de la Cartagina la Madrid, să trec de Huelva şi Palos, vizitând aceste două puncte ca turist şi să ajung la yachtul meŭ la Cadix.

Apoĭ lăsând ca *Corsaro* după ce a plecat de la Cartagina să se îndrepteze spre Cadix, eŭ plecaĭ la Madrid. Zadarnic e de a maĭ adăoga că de la d-niĭ Cesareo Fernandez Duro şi Rafael Mouleon avuĭ primirea cea maĭ frumoasă şi trăţească şi asta nu va minuna pe nimenĭ care cunoaşte cavalereasca curtenire a Spaniolilor.

Madridul îmĭ era deja cunoscut, decĭ vizitarea monumentelor oraşuluĭ nu mĕ despărţiră de nouiĭ meĭ amicĭ aşa că cele treĭ zile petrecute cu eĭ nu fură de cât un continuŭ şi reciproc schimb de ideĭ şi de comentariĭ asupra lucrărilor pe care le făcuserăm pe diferite căĭ.

Am vizitat împreună *Exposicion Historico-Americana* fórte interesantă într'u cât priveşte descoperirea AmericeĬ şi instituită cu ocazia centenaruluĭ al IV-lea.

In ea admiraĭ, bijuteriile, picturile, ornamentele, obiectele preţioase ale secoluluĭ al XV-lea, colecţiunĭ de idolĭ, figurĭ omeneştĭ şi de animale în aur găsite la săpăturile făcute în Columbia şi oferite de acel guvern RegineĬ Regente.

Vĕzuĭ şi ceiebra *carta de marear* a luĭ Juan de la Casa, proprietarul vasuluĭ *Santa Maria,* pilotul luĭ Columb şi alte hărţĭ de navigaţie; putuĭ să examinez un măreţ atlas al luĭ Ptolomeŭ, un vechiŭ exemplar din Tablele Alfonsine şi o colecţiune de primitive tratate de navigaţie.

Avuĭ şi plăcerea de a face cunoştinţă cu inginerul naval domnul Leopoldo Puente, constructorul noueĭ «Santa Maria,» care,călĕtorind cu propriile luĭ mijloace, traversase deja fericit oceanul Atlantic şi figura atuncĭ la expoziţia din Chicago.

Curtenirea domnuluĭ Cesareo Fernandez Duro către mine, se arătă cu totul generoasă, pe cât de spontanee, atuncĭ când el vroi ca eŭ să primesc, ca semn de stimă şi amintire, artistica medalie de argint cu care guvernul spaniol vroise să aminteaScă opera membrilor juriuluĭ expoziţieĭ Istorico-Americană şi pe membriĭ comisiuneĭ însărcinată cu reconstruirea naveĭ *Santa Maria.*

Un asemenea dar, pentru care exprim din noŭ cele maĭ marĭ mulţumirĭ donatoreluĭ, era însoţit de cuvinte gentile, care măreaŭ valoarea aceluĭ preţios dar şi el fu cel maĭ mare premiŭ pentru lucrările mele.

In micul meŭ muzeŭ de colecţiunĭ de tot soiul, alăturĭ de scrisoarea pe care mi-a trimis-o primarul din Geneva ca mulţumire pentru modelele caravelelor executate de mine, figurează medalia ce mi-a fost oferită de eruditul Don Cesareo Fernandez Duro, preşedintele chiar al juriuluĭ american.

Voiŭ reveni asupra acestuĭ lucru în capitolul al douilea.

In seara de 15 Iunie, când soarele apunea, sosiĭ la Hullma; din trenul care alerga repede spre acest oraş abia putusem zări în depărtare o făşie de mare şi promontoriul, pe care sta monastirea *Noestra Senora de la Rabida.*

Gândindu-mĕ la peripeţiile luĭ Columb, la misticismul luĭ, la neclintita luĭ constanţă, care găsi ceĭ maĭ valeroşĭ cooperatorĭ în acest liniştit refugiŭ, trecuĭ toată noaptea aproape în insomnie.

Şi cine ar fi putut dormi?...

A doua zi aş fi vizitat spitalul, de acolo de sus ochiul meŭ ar fi privit pe aceste orizonturĭ pe care Columb le sărutase de atâtea orĭ, atuncĭ când de acolo el se gândea la lumea nouă!

Aurora zileĭ următoare mĕ găsi rătăcind pe ţĕrmuriĭ fluviuluĭ Odiel, în căutarea unuĭ barcagiŭ care să mĕ transporte la istoricul monument.

Puţin câte puţin o palidă lumină înconjura orizontul la rĕsărit, paesagiul căpăta forma şi coloare; înfinital şi tăcere tristă a aceleĭ ore dispunea sufletul la contemplare, la amintirile trecutuluĭ.

(Va urma).

Varietăţĭ

Expediţiunĭ la Polul Nord. — Americaniĭ pregătesc două marĭ expediţiunĭ la Polul Nord. Locotenentul Peary va pleca de la Grönlanda-Nouă, pe când Walter Wellmann va pleca din ţara Francisc-Iosif. Wellmann se află acum în Londra şi peste câte-va zile va pleca la Tromsoë în Norvegia unde se află vaporul sĕŭ «Fritjof», care peste treĭ sĕptămânĭ pleacă la Polul Nord. Planurile sale sunt sprijinite de preşedintele Statelor-Unite Mac-Kinley, de guvernul american, precum şi de ambasadorul american de la Londra, Vamderbilt, Murgam şi de alţĭ americanĭ bogaţĭ.

Pe lângă explorarea Poluluĭ Nord, Wellmann se va sili să'l afle pe Andrée.

—x—

Cât costă o telegramă la Kiaotschau?—Nu'şĭ poate închipui cine va ce sume marĭ plăteşte guvernul german pentru depeşile sale la colonia germană din Kiaotschau.

Taxa pentru un cuvînt cu 10 litere saŭ cel mult treĭ cifre până la Korea este 7.40 mărcĭ, aşa dar pentru zece cuvinte 74 mărcĭ. Prin urmare un schimb de depeşĭ la China într'o zi costă 3000 de mărcĭ. Telegramele merg prin Londra la Amur, de unde ajung la Peking. Cablurile acesteĭ liniĭ sunt însă foarte des întrerupte şi ast fel telegramele merg peste India vestică, de unde prin mijlocirea consulatelor germane sunt trimise la destinaţiune.

—x—

Colonie chineză în Europa.—Când trecĭ limba îngustă de pămînt, care desparte Gibraltarul englez de continentul spaniolo-european, vezĭ în Est două sate sărăcăcioase. Unul dintre ele este locuit de Chinezĭ. Satul acesta însă nu prea are un caracter chinezesc, dar totuşĭ se vede că 'şĭ trage originea din imperiul chinez.

Oameniĭ aceştia aŭ venit odinioară din Filipine şi aŭ fost ca criminalĭ în Manila deportaţĭ la Ceuta de unde după ce şi-aŭ expirat osânda aŭ emigrat la Gibraltar.

De oare-ce guvernul spaniol nu le-a dat mijloace după eliberarea lor, ca să se întoarcă în patria lor, aceştĭ foştĭ deportaţĭ aŭ preferat maĭ bine să 'şĭ formeze o nouă patrie aicĭ pe pământul spaniol. Eĭ se ocupă cu cultivarea poamelor şi a legumelor, 'şĭ vînd produsele la Gibraltar şi sunt mulţumiţĭ cu soarta lor. Numĕrul lor este cam de două sute: maĭ mult ca a treia parte din eĭ sunt căsătoriţĭ cu spaniole. O mulţime de copiĭ andaluzo-chinezĭ dovedesc, că bogăţia în copiĭ a Chinezilor, s'a manifestat şi aicĭ. Nicĭ unul dintre eĭ nu poartă coade, de oare-ce la Ceuta li s'aŭ tăiat această podoabă tătarică.

Acum nicĭ copiiĭ lor nu maĭ poartă coadă.

Anul II.—No. 59. 10 BANI IN TOATA ȚARA București, Miercurĭ, 10 Iunie, 1898

ZIARUL CĂLĔTORILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonațiĭ pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe sĕptămână
— MARȚEA —

CAVERNELE DIN THAM-TAI.—(Vezĭ explicația)

Anunciŭ

Aducem la cunoştinţa cititorilor noştriĭ că *Ziarul Călĕtoriilor* primeşte spre publicare în coloanele sale descrierea localităţilor maĭ însemnate, a băilor, etc., din ţară, precum şi descrierea escursiunilor făcute de societăţĭ, de turiştĭ etc.

Cavernele din Tham-Tai

La câţĭ-va chilometri în spre Nord de Thai-Nguyen, pe ţĕrmul stâng al râuluĭ Song-Co, se înalţă în colţurĭ, în mijlocul uneĭ marĭ câmpiĭ, pe jumĕtate păduroasă, pe jumĕtate erboasă, treĭ ostroave de calcar. Cel maĭ depărtat şi cel maĭ considerabil, în acelaş timp, care seamănă de departe cu un elefantt adormit, se numeşte, din cauza aceste asemănărĭ: Nui-voi (muntele Elefantuluĭ). Cele-l'alte două, carĭ aŭ aspectul a unor catedrale în ruină, nu poartă nicĭ un nume. Adesea orĭ am observat respingerea manifestată de indigenĭ, când era vorba să mergem ca să vizităm acele curioase stâncĭ. La început, frica de piraţĭ putea să explice lucrul acesta, dar de când pirateria a dispărut cu totul din regiune, tot nu se găsea nicĭ o călăuză care să consimtă a te însoţi în această excursiune, ce nu e, de alt-fel, de loc obositoare. Şi ceea ce este maĭ curios, e că dacă sileaĭ pe vr'un indigen să'ţĭ explice refuzul, îţĭ murmura un rĕspuns confuz, neînţeles, când din potrivă, pentru vînătoare, plimbare, saŭ voiaj, înbulzeala călăuzelor e maĭ mult o jenă pentru european, care se vede copleşit de oferirile lor indiscrete.

Intr'o zi m'am hotărît să străbat misterul, dacă cum-va era un mister. De cât-va timp, apucat de o pasiune puternică pentru orchide, treceam maĭ toate zilele afară, în căutarea acestor fantastice parazite.

Decĭ, foarte decis ca să explorez stâncile bizare carĭ escitaŭ aşa de mult curiozitatea mea, plecaĭ într'o dimineaţă, urmat de un indigen, care îmĭ aducea dejunul şi cu o puşcă cu totul inofensivă în mâinele mele.

Fără a-ĭ spune nimic despre planul ce aveam, mĕ îndreptaĭ, după o serie de întortochierĭ, către cea maĭ apropiată stâncă din celeĭ treĭ. Graţie nepăsareĭ obicĭnuite a poporuluĭ anamit, indigenul meŭ, care mĕ urma instinctiv, nu observa stratagema, şi când voi să protesteze, era prea târziŭ: eram chiar la piciorul meseĭ de piatră, care mĕ atrăgea în mod sugestiv.

O scară monumentală, roasă de mucegaĭ şi dispărând sub erburile marĭ, două coloane de capitate şi treĭ saŭ patru stele ieratice, atestaŭ existenţa vre unuĭ templu. După religioasa surprindere din primul moment, a urmat numaĭ de cât la anamitul care mĕ însoţea, masca indiferenţeĭ, ceea ce este un caracteristic la acel popor.

De alt-fel, fiind de mult timp în serviciul meŭ, mĕ cunoştea capabil de vre-o faptă sacrilege şi mĕ urmă fără a şovăi.

Am coborît scările carĭ se clătinaŭ şi am ajuns într'un podestru mic, de unde se deschidea de o dată intrarea întunecoasă a caverneĭ pustiĭ. Ca de obiceĭ, în escursiunile mele zilnice, luam masa în cel d'intâiŭ templu ce întâlneam în calea mea la ceasul dejunuluĭ. Din această cauză luam cu mine şi o lumînare pentru a lupta în potriva întunereculuĭ din templele budiste. Cât de mult m'am felicitat de această precauţiune care părea fără importanţă!

Anamitul meŭ, pe care curiositatea îl coprinse în cele din urmă, aprinse lumînarea şi înaintarăm, el după mine, în peşteră.

Nimic isbitor saŭ pitoresc în timp de două saŭ treĭ minute; scoborîrăm scara făcênd nişte întorsăturĭ de jur împrejur, în cât părea că ne învârtim pe acelaş loc, ca într'un ghioc de melc. De o dată lumînarea se stinse, un zgomot confuz, un fel de freamăt surd, o atingere de aripĭ păroase carĭ gâdilaŭ gâtul şi faţa mea mĕ înspăimântară şi mĕ făcură să'mĭ pierd sângele rece.

Instinctiv întind mâinele înainte şi reţin cu greutate un strigăt, când constataĭ golul. Chem pe anamit, dar nenorocitul, nebun de frică şi crezênd că vede chiar mâna luĭ Buda, se lăţise la pământ şi când am reaprins lumânarea, l'am găsit în această poziţie, tremurând din tot corpul şi murmurând printre dinţiĭ sĕĭ carĭ clănţeneaŭ, bucăţĭ de rugăciunĭ. Câţĭ-va liliecĭ, carĭ maĭ sburaŭ înspăimântaţĭ, mi-aŭ explicat enigma şi am rîs cu hohot, pentru a'mĭ da curagiŭ.

Dar de odată taverna, care se lărgi pe nesimţite, luă nişte proporţiunĭ gigantice şi ca într'un teatru plin de maşinăriĭ, se operară nişte feerice transformărĭ.

Sub acţiunea lumineĭ, fu ca o orbire, ca un fulger, ca un foc de artificiĭ de diamante; stalactite, coloane sfărâmate, stalacmite reflectând în milioane de faţade cristaline modesta noastră lumină, o înapoiaŭ în raze scânteitoare.

După spaima de puţin maĭ înainte, admiraţiunea mĕ atrase la rândul eĭ şi contemplaĭ, fără să murmur un cuvînt, acel decor magic.

Am înaintat şi constataĭ că acea misterioasă tavernă era consacrată luĭ Buda şi că era populată de o lume de statuĭ, unele maĭ marĭ ca în natură.

Ora dejunuluĭ sosise. Incepuĭ să mănânc cu poftă din modestul meŭ dejun, când de odată, un strigăt de teroare al anamituluĭ meŭ mĕ făcu să tresar.

Un mormăit răguşit mĕ dispensă de orĭ-ce întrebare. Sgomotul, care părea că vine de sub pământ, mărea din ce în ce... îngrozitorul suvenir! Zăriĭ, înaintea mea, focurile intermitente a douĭ ochĭ. Nicĭ o îndoială, era tigrul. Eram perduţĭ. Mĕ sculaĭ tremurând şi împingênd pe anamit înaintea mea, părăsirăm caverna şi numaĭ afară, sub soare, am început să respir.

Şi de atuncĭ mi-a trecut pasiunea pentru orchide.

Toncy.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

6 August.—Ierĭ seară, în momentul plecăriĭ, insula spre care ne îndreptăm părea aproape de tot; încă o sforţare şi poate ca vom ajunge la usţat chiar astă-zĭ. In această speranţă, plecăm hotărîţĭ ca să învingem toate piedicele. Bălăbănind prin apă şi prin zăpadă, urcând colinele şi scoborându-le, mergeam înainte cât puteam. Suntem udaţĭ din creştet până în tălpĭ, ce ne pasă Victoria e apropiată.

Marşul nostru disperat îmĭ reaminteşte suvenirĭ clasice. Ca şi pentru ceĭ zece miĭ aĭ luĭ Xenophon, marea e scăparea noastră, sfîrşitul suferinţelor, şi, ca nişte soldaţĭ bravĭ, nu putem să ne oprim să nu strigăm: «Marea! marea!» la vederea apeĭ libere.

După un mers de cincĭ lunĭ de zile pe nesfîrşita banchiză, a venit momentul scăpăriĭ.

Inaintea noastră se întinde faţa neagră a apeĭ presărată cu blocurĭ de ghiaţă de o albeaţă strălucitoare. S'aŭ terminat toate greutăţile, toate disperările; drumul spre patrie se deschide acum înaintea noastră. Când ajunseĭ la marginea banchizeĭ, îmĭ scoseĭ pălăria şi agitând-o în aer făcuĭ semn luĭ Iohansen. Ura! de treĭ orĭ ura! Nu, nicĭ o expresie nu poate să zugrăvească impresia de care eram pătrunşĭ în faţa acestuĭ spectacol. E revenirea la viaţă după sĕptĕmânĭ lungĭ de temerĭ şi de groază.

Câiniĭ nu pot fi luaţĭ pe caice; trebuie dar să ne despărţim de aceştĭ bravĭ tovarăşĭ. Sĕrmanele dobitoace! pretutindenĭ în tot-d'auna ne-aŭ urmat cu o inalterabilă cre-

dință; acum când timpurile aŭ devenit maĭ bune, trebuie să-ĭ părăsim. Acest gând ne întristează bucuria; nu, în adevĕr, nu pot să mĕ decid la această necesitate! Dar viața are exigențe barbare. Trebuie să isprăvim. Eŭ ucid pe *Suggen*, câinele luĭ Iohansen, iar tovarășul meŭ Iohansen se însărcinează cu *Kaipas*, ultimul din câiniĭ meĭ. După această tristă execuție, suntem gata de plecare.

Ridicăm pânzele și ne îndreptăm repede spre uscat, obiectul dorințelor noastre arzĕtoare de lunĭ întregĭ.

. . . .

Nu sfîrșiserăm însă cu banchiza. In fie-care zi, așa-zicênd, sloiurĭ de ghiață ne tăiaŭ drumul și ne sileaŭ la munca penibilă a trageriĭ caicelor peste ghiață. D'abia după douĕ sĕptămânĭ de sforțărĭ, la 9 August, reușirăm să debarcăm pe o insulă.

De acolo ne luarăm drumul spre vest, apoĭ spre sud, printr'un deal de fiordurĭ și insule, în mijlocul cărora nu maĭ puteam să ne recunoaștem.

Eŭ, uitând într'o zi să trag ceasoarnicele, nu maĭ știam unde ne găsim. Apoĭ, conturele uscatuluĭ pe care îl vedeam nu coincida de loc cu desenul țĕriĭ Frantz-Ioseph de pe carta exploratoruluĭ austriac Payer.

Orĭ cum, ne urmam drumul hotărît, dar, cu cât înaintam, greutățile sporeaŭ. O dată eram ținuțĭ în loc de ghiețurĭ, altă dată de ceață saŭ furtună. Afară de aceasta, morsele foarte numeroase prin aceste părțĭ, ne atacaŭ.

. . . .

Pluteam o dată liniștițĭ când, de o dată, o morsă enormă se ridică în fața noastră și ne amenință să ne cufunde, spărgând cu colțiĭ luĭ teribilĭ, plăpândele noastre caice.

In momentul în care puseĭ mâna pe pușcă, dispăru pentru a reîncepe aceeașĭ manevră în jurul caiculuĭ luĭ Iohansen. Prin apa transparentă, îl vedeam trecênd încoace și în colo pe sub caicele noastre. Temându-ne să nu găurească fundul caicelor cu colțiĭ eĭ ascuțițĭ, ne dam toată silința ca să o speriem și să o menținem la distanță. De o dată ea se ridică aproape de caicul luĭ Iohansen, maĭ furioasă ca orĭ când. Nu e vreme de stat la îndoială; tovarășul meŭ îĭ trimite un glonț drept în frunte. Morsa scoate un urlet teribil și se cufundă, dispare lăsând o dîră lungă de singe la suprafața măriĭ. Temêndu-ne de un noŭ atac, agitam cu putere vîslele; nu suntem cu desăvîrșire liniștițĭ de cât atuncĭ când zărim pe dușmanul nostru departe în urma noastră, în locul unde s'a cufundat.

Uitasem acest accident, când de o dată vĕzuĭ pe Iohansen sărind în aer. Caicul sĕŭ, evident, primise o lovitură violentă pe dedesubt. Poate vre un bloc de ghiață trecuse pe sub caic.. Dar nu, nu se vedea nicĭ unul prin apropiere.

Pe când examinam marea, zăriĭ o morsă ridicată în fața noastră. Numaĭ de cât puseĭ mâna pe pușcă; nu e nicĭ un minut de pierdut. Neputând să ochesc îndărătul urechiĭ, partea cea maĭ vulnerabilă a animaluluĭ, îĭ trimet la noroc un glonț în frunte. Din fericire a fost de-ajuns. Imediat enormul dobitoc rĕmase plutind inert pe suprafața apeĭ.

. . . .

După acest incident, ne îndreptarăm spre Sud și maĭ merserăm câte-va zile. De o dată, la 23 August, trecerea ne fu oprită cu desăvîrșire de o banchiză groasă. In toate direcțiunile, drumul e blocat de ghețurĭ impenetrabile. După atâtea suferințe suportate cu curaj în speranța de a ajunge în curînd la marea liberă și de acolo în Norvegia, ne vĕzurăm constrânșĭ să maĭ suportăm o iarnă, a treia de când plecasem Și de astă dată în ce condițiunĭ! Nu pe un vapor confortabil, bine încălzit și bine luminat, plin de proviziĭ de tot felul, ci pe un loc pustiŭ și dezolat, fără nicĭ o resursă, cel puțin în aparență.

Nu maĭ avem proviziĭ de loc; cortul ce ne adăpostise până atuncĭ, nu maĭ era de cât zdrențe. Situația noastră părea disperată. Dar tot am isbutit să iernăm, după cum se va vedea din pasagiile următoare ale ziaruluĭ meŭ.

CAP. VI

Pregătirĭ de iernare. — Morsele.— Vînĕtoare nenorocită.—O ursoaică cu douĭ puĭ.—Coliba.—Untura.— Obiceiurile morselor.—Menajul nostru. — Adio soareluĭ. — Splendorĭ polare.—Crăciunul.—Sfîrșitul anuluĭ

28 August.— Banchiza rămâne nemișcată și toamna înaintează cu pașĭ repezĭ. Trebuie să ne hotărîm să iernăm pe această insulă. Maĭ întâiŭ să ne adunăm proviziĭ, apoĭ să ne gândim la construirea unuĭ adăpost.

La 29 August plecăm să atacăm niște morse carĭ mișue la țĕrm. Nu prea sunt sigur de rezultatul lupteĭ. Apărându-se, aceste animale pot să spargă cu colțiĭ lor fragilele noastre caice. Dar acum, trebue să încercăm...

Bine armațĭ, ne îndreptarăm spre unul din acești monștri, culcațĭ tocmaĭ în fața noastră. Ajunșĭ la distanța bătăiĭ de pușcă, îĭ trimiserăm douĕ gloanțe în cap. Imediat, animalul se lăsă în apă și, apropiindu-se, în convulsiile sale amenința a ne spinteca pânza exterioară a caicelor. De câte orĭ morsa revenea la suprafață, o loveam, dar fără a reuși să o ucidem. In sfîrșit, isbutim să'ĭ trimetem un glonț drept după ureche, punctul cel maĭ vulnerabil. Imediat, animalul e ucis; dar tot în acelașĭ moment se cufundă și dispare.

Ne întoarcem la uscat, foarte dezolațĭ. Nouĕ gloanțe cheltuite de giaba, — acesta e bilanțul expedițieĭ noastre.

Nu departe de coliba noastră, douĕ morse sunt adâncite în somn, pe ghiață. Ne apropiem până la câțĭ-va pașĭ, și de la prima împușcătură ucid pe cel cu care m'am însărcinat. Iohansen n'are acelaș noroc; trag și eŭ, dar nu rĕușesc maĭ bine. Enormul dobitoc se ridică urlând teribil; sângele îĭ curge șiroae și rămâne indiferentă la presența noastră.

Cu toată aparența'ĭ uriașă, sĕrmanul dobitoc ne aruncă privirĭ pline de disperare, atât de înduioșătoare în cât, uitând de propriile noastre lipsurĭ, ne simțim cuprinșĭ de o adâncă milă. Era ca și când am fi comis un asasinat. Un glonț trimis îndărătul urechiĭ, puse sfîrșit suferințelor sale; dar maĭ multe zile pe urmă, mĕ urmări spectrul acesta sângeros.

Pe când suntem ocupațĭ cu tăerea în bucățĭ a aceste mase enorme de cărnurĭ, isbucnește o vijelie și ne silește să ne părăsim prada și să ne întoarcem.

N'am făcut nimic. Noaptea următoare, adormisem d'abea, când Iohansen mĕ deșteaptă. Un urs, îmĭ spuse, umblă prin prejurul cortuluĭ... In adevĕr, aud un mormăit surd în apropiere Imediat mĕ scol, pun mâna pe pușcă și es. O ursoaică cu douĭ puĭ se coboară spre noĭ. Impușc ursoaica și după o alergare stăruitoare isbutirăm să ucidem și puiĭ.

Treĭ urșĭ într'o zi! Și pe d'asupra, întorcându-ne, avem norocul să regăsim morsa ucisă în ziua trecută, plutind aproape de uscat. Făr'a perde un moment, ne luăm precauțiunile ca să nu lăsăm să ne scape a doua oară vînatul, și'l tragem pe ghiață.

La 2 Septembrie, reîncepem cu dărăburirea vînatuluĭ. Pe când suntem ocupațĭ cu acest lucru, o morsă se îndreptează spre noi, nicĭ de cum intimidat de prezența noastră. Zărind un camarad, venise fără îndoială să vadă ce făceam în jurul luĭ. Liniștit și cu o demnitate superbă, se apropie de ghețarul nostru. Aștept cu răbdare să întoarcă capul ca să'ĭ trimit un glonț în ceafă. De și l'am lovit de moarte, enormul animal nu cade numaĭ de cât; din nenorocire, nu maĭ aveam munițiunĭ ca să'ĭ dăm lovitura de grație. Cu toată graba posibilă, Iohansen alergă să aducă cartușe și o cauge, pe când eŭ, cu un simplu băț, împedic animalul ca să nu fugă. Cum se întoarse tovară

şul meŭ, lovitura de graţie fu dată imediat.

Sunt foarte curioase aceste animale. Acu două zile, pe când eram ocupaţĭ ca să tăem urşiĭ în bucăţĭ, o morsă, însoţită de puiul eĭ, s'a apropiat de noĭ. După ce s'a cufundat de maĭ multe orĭ, în cele din urmă s'a ridicat de jumătate pe ghiaţă ca să ne poată observa maĭ bine. De maĭ multe orĭ a repetat această manevră, şi m'am putut apropia la căţĭ-va paşĭ de dînsa fără ca să fugă. Numaĭ când aproape îl atingeam cu ţeava puştiĭ, monstruosul animal se hotărî să fugă.

Tăierea în bucăţĭ a morselor e un lucru pe cât de greŭ pe atât şi de neplăcut. Trebuia să tăiem aceste grămezĭ enorme de carne cât puteam să ajungem maĭ adînc sub suprafaţa apeĭ. Că ne udam, acesta nu era de cât inconvenientul cel maĭ mic; cu timpul poţĭ să te usucĭ. Dar ce era maĭ rĕŭ şi nu puteam evita, era că ajunsesem imbibaţĭ, din creştet până în tălpĭ, pe untură, de grăsime şi sânge. Vestmintele noastre ajunseră în cele din urmă să se patrundă de untură care ne ajungea până la piele. Această muncă e fără îndoială cea maĭ neplăcută din toate câte le-am făcut în cursul expediţieĭ noastre. De sigur, am fi lăsat în pace aceste animale, dacă n'am fi avut nevoe de grăsime şi de untură, pentru a ne prepara mâncările şi a ne procura material de iluminat.

La 7 Septembrie, începurăm cu construirea colibeĭ ce trebuia să ne adăpostească în tot decursul ierneĭ.

Pentru o ast fel de muncă, n'avem de cât nişte instrumente rudimentare. In loc de or-ce alte scule, aveam o talpă de sanie cu vîrful eĭ de fier, o spată de morsă înţepenită într'o traversă de sanie şi alte instrumente de acest-fel; maĭ mult însă ne foloseam de mâinele şi braţele noastre. Cu răbdare însă se ajunge la orĭ-ce.

Muncind la ridicarea adăpostuluĭ nostru, nu lăsăm în acelaş timp să ne scape nicĭ o ocazie de a ne spori proviziile.

24 Septembrie. — O grupă numeroasă de morse e culcată pe ghiaţă. Ne strecurăm până la 10 metri de grupă fără a deştepta nicĭ un fel de bănuelĭ. Acum e vorba să ne alegem victimele.

Grupul se compune din animale bĕtrâne şi tinere. Aventura noastră trecută ne-a învĕţat minte să atacăm de preferinţă animalele cele maĭ micĭ.

Aşteptând ca să întoarcă capul spre a le putea lovi de moarte dintr'odată, avem vremea să le studiem moravurile. Necontenit, cele bĕtrâne ca şi cele tinere, morsele îşĭ scarpină unele altora spinarea cu colţiĭ. Când un animal, întinzêndu-se, deranjează pe vecinul sĕŭ, imediat cel dintêiŭ se ridică şi'ĭ împlântă dinţiĭ în spate. Şi nu e glumă. Aceia dintre morse carĭ n'aŭ o piele maĭ groasă, sângerează adesea sub aceste loviturĭ.

Când un animal strĕin de grup vine să ia loc şi el pe ghiăţar, se produce o mişcare generală. Toate urlă şi cele bĕtrâne carĭ sunt maĭ aproape de noul sosit îl gratifică cu câte-va loviturĭ, bietul animal pleacă umilit capul, apoĭ, pas cu pas îşĭ face loc printre cele-lalte, în vreme ce primeşte loviturĭ din dreapta şi din stânga.

Obosiţĭ de a maĭ aştepta ca morsele să aibă buna-voinţa de a întoarce capetele, ne hotărîrăm să le împuşcăm în frunte. Surprins de sgomotul detunătureĭ, grupul se ridică; apoĭ după ce se uită mirat la noĭ, se îndreptează spre marginea ghieţaruluĭ... Nu e nicĭ un moment de pierdut; ne reîncărcăm puştile repede şi de odată culcăm la pământ douĭ monştri dintr'aceştia: unul tînĕr şi unul bĕtrân. Atuncĭ cu toţĭ se aruncă în apă, afară de unul singur care rĕmâne nemişcat. Cu ochiĭ sĕĭ marĭ vagĭ se uită când la cadavrele tovarăşilor sĕĭ, când la barbariĭ carĭ veniseră să arunce moartea printre aceştĭ inofensivĭ. Să împuşcăm şi pe acest biet animal saŭ să'l lăsăm în pace? De ispitit, ne ispiteşte nu se poate maĭ mult, dar oare n'avem destul vînat?... Pe când Iohansen înaintează, cu puşca încărcată, nehotărît dacă trebue saŭ nu să'l ucidă, eŭ iaŭ o instantanee a aceste scene amuzante. In cele din urmă ne hotărîm să'l graţiăm... pentru ca să ne cruţăm muniţiunile.

. . . .

Adăpostul nostru se compune dintr'un bordeiŭ adânc de 90 de centimetri împresurat cu ziduri de pietre uscate şi acoperit cu pieĭ de morsă. Este o singură piesă pentru locuinţa noastră, lungă de 3 şi largă de 2 metri. De când am părăsit «Framul», n'am avut nicĭ odată o locuinţă maĭ confortabilă.

La 28 seara, ne stabilim în coliba noastră. Ca să ne procurăm lumină şi căldură, am fabricat lămpĭ groenlandeze, din table de tinichea, în formă de sucupe. In mijloc arde fitilul format din bandagiile doctoruluĭ Blessing pe carĭ din fericire n'am avut ocazia să le întrebuinţăm. Lămpile ard de minune, dar nu ridică de loc temperatura în această colibă rĕŭ închisă, şi în noaptea cea dintêiŭ clănţăneam din dinţĭ. Nicĭ odată până atuncĭ nu suferisem atâta de frig.

A doua zi, pentru a ne încălzi puţin membrele amorţite, absorbirăm o cantitate considerabilă de supă de urs.

Apoĭ ne-am apucat să ne construim un cuptor. O gaură în pământ şi în acoperiş şi o piele de urs înainte, era toată instalaţia interioară. Afară ca să oprim vîntul de a pătrunde îndărăt în colibă, am construit un coş de ghiaţă şi zăpadă, singurele materiale pe carĭ le avem la dispoziţie. Coşul acesta trăgea perfect, dar avea inconvenientul de a avea nevoie de prea dese reparaţiĭ. Sub influenţa căldurii cuptoruluĭ, ghiaţa se topea şi une-orĭ coşul picura în foc. Atuncĭ trebuia să ne transformăm în coşarĭ şi să reîncepem lucrul de la început. In locurile cele maĭ expuse, şi pentru a asigura o maĭ mare stabilitate aparatuluĭ, vâram, printre zăpadă, oase şi chiar bucăţĭ de carne îngheţată de morsă, drept cărămizĭ.

...La 15 Octombrie soarele se arată pentru cea din urmă oară toată ziua deasupra orizontuluĭ. De acum, zilele descresc repede. In curând va începe a treia noastră noapte polară.

La 8 şi la 21 Octombrie am maĭ împuşcat douĭ urşĭ, ceĭ din urmă în acest sezon.

. . . .

Viaţa noastră e foarte monotonă. Zilele încep cu pregătirea dejunuluĭ, pe care îl luăm în tot-d'auna cu poftă, apoĭ facem câte puţin execiţiŭ.

Plimbările afară sunt foarte scurte, căcĭ nu maĭ avem vestminte destul de călduroase pentru a suporta astfel de frig.

Dup'amiaza e consacrată pregătireĭ prânzuluĭ şi seara pregătireĭ cineĭ. După ce ne împăcăm cu stomacul, ne înfăşurăm în sacul nostru şi ne dăm silinţa să dormim cât se poate maĭ mult. A dormi şi a mânca: iată singurele noastre ocupaţiunĭ.

Fridtjof Nansen.

(Urmare în numĕrul viitor)

O escursiune în Munte-negru

Era o zi frumoasă din luna Iunie 1895, în care noĭ am navigat de la Castelmore la Cattaro. Vaporul nostru era mic şi făcea serviciŭ militar. In rĕcoarea dimineţiĭ am trecut pe lângă Melinje, care prezintă o privelişte pitorească cu monăstirea sa Sarvine, reşedinţa archiepiscopuluĭ din Cattaro. Trecurăm pe lângă Kunbur Blanca, un mic port unde ancorează yachtul «Sybille» al principeluĭ de Muntenegru, şi în sfîrşit ajunserăm la Cattaro. Acest oraş este construit pe munte; un port dă loculuĭ o înfăţişare serioasă, care este în viŭ contrast cu afluenţa mare de Muntenegrenĭ, albanezĭ şi crivoscianĭ în costumurile lor pestriţe.

Aicĭ ne-am urcat într'o trăsură şi o luarăm spre munte, prin nişte ţinuturĭ încântătoare. După o călĕtorie cam de patru ore ajunserăm la localitatea Nyegus. Aicĭ vizitiul opri caiĭ şi ne spuse că va face conac la un

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

XI

Plantatorul stătu la gîndurĭ până ce rĕspunse:

«La nevoe, da, zise el, eşind prin poarta care dă în câmpie.

«Din partea opusă pădureĭ, se găseşte o cale ondulată, dar destul de largă şi pe care creşte o iarbă mică pe care vor merge bine caiĭ.

— Merge în spre sf. Ludovic?

— Da, dar fără a se uni cu drumul cel mare. Apucă spre sud şi nu se leagă cu oraşul de cât după ce a ocolit Mississipi.

— Cu atât maĭ bine.

— Crezĭ oare că vizitiul d-tale ar încerca... Drumul e păzit, ştiĭ bine.

— Bănuesc eŭ. Acum, care e drumul pe care ar merge maĭ bine pneumaticele noastre?

— Eĭ! făcu Ellis, asta'ĭ altă muzică. Cu toate acestea unul care vi s'ar potrivi. Din nenorocire apucându'l vețĭ întoarce spatele sf. Ludovic.

— Ce ne pasă! zise Anna, numaĭ să ne depărtăm de pungaşiĭ ăştia şi a pune între eĭ şi noĭ un spațiŭ de cincĭ-spre-zece până la opt-spre-zece mile.

«Nu vom maĭ avea pe urmă, de cât să ne orientăm şi să descoperim o gară.

— Dar să luațĭ seamă, vețĭ merge drept spre sud-vest şi câmpiile cele marĭ, pustiurile nu sunt departe de acolo.

— Tatăl meŭ era căutător de aur şi cam hoinar de pădurĭ, zise preşedinta, mĕ voiŭ descurca eŭ şi fără busolă, chiar în mijlocul munților stîncoşĭ

— Eĭ bine, zise d. Ellis, drumul de la Rooke-Hill vĕ va conduce, dacă 'l urmațĭ fără a bifurca, pe marginea unuĭ rîŭ.

La o milă şi jumătate, se găseşte curtea d-luĭ Bernord Cokerock, pentru care o să vĕ daŭ un bilet de introducere şi la care, după ce vețĭ trece noaptea vețĭ afla toate informațiunile necesare, dacă vrețĭ să ajungețĭ la Noul Orleans prin drumul cel maĭ scurt.

— Maĭ bine de cât să trecem prin sf. Ludovic, zise Anna.

Unchiul se sculă.

«Vĕ cer voe să mĕ duc să întreb pe birjarul Roberto.

— Cum poftițĭ.

După douĕ-zecĭ de minute, Martin se ivi iar şi zise:

«Totul merge bine. N'avem de cât să ne punem bicicletele la poarta despre drumul Rooke-Hill şi a aştepta momentul de a începe lucrul.

Până la 2 ore şi jumĕtate vorbiră de multe lucrurĭ. Numaĭ Michou păstra o tăcere adâncă. Perspectiva de a reîncepe peregrinațiunile vătămătoare într'o țară unde se vorbea să se spânzure, ca de ploae şi de timp frumos, îĭ amorțise cea maĭ mare parte din facultățĭ.

«Iată momentul, zise unchiul Claude, ascuțeşte-țĭ simțurile. Este de executat o manevră, la care aĭ nevoe de tot sângele rece. După aceea lucrurile vor merge ca de roatele... velocipedilor, dacă ne va ajuta D-zeŭ.

Toată lumea scoborî în curte. Trăsura luĭ Iohn Roberts era înhămată în dosul porțeĭ prin care avea să apuce câmpiĭ.

Voinicul Iohn, înarmat cu un biciŭ noŭ, care i se dăduse, sta pe capră.

«Iată, zise unchiul Martin, ordinea şi mersul. O să ne suim pe maşinele noastre, nevasta, nepotu-meŭ, eŭ şi Bubu, şi vom pleca în fuga mare. D-ta, Claude, să cauțĭ a ne urma, dar să nu'țĭ fie teamă dacă veĭ rămânea în urmă. Ştiŭ că de partea asta nu există negriĭ postațĭ să ne surprindă.

«Dar ne vor vedea fugind şi atuncĭ toată şleahta asunsă în tufişurĭ, în erburĭ are să alerge să ne taie drumul. Ne-am înțeles, nu'ĭ aşa?

— Da, unchiule, zise Michou cu un glas funebru.

— Indată ce eĭ, ştrengariĭ aceştia vor fugi până nu vor maĭ putea cu gândul de a ne prinde, vom coti şi ne vom întoarce aci.

«Când ne vor vedea întorşĭ aĭ noştri vor deschide poarta luĭ Roberts care îşĭ va mâna caiĭ pe drumul ce i s'a arătat, şi pe care negriĭ nu'l va maĭ supraveghia.

— Şi el va scăpa de sigur, zise d. Ellis, e foarte bine rînduit.

— Cu atât maĭ mult că în landoul închis a luĭ Roberts, a aşezat nişte manechine, care, de departe va face să creadă întreaga bandă, că suntem noĭ înăutru.

Toțĭ ascultaŭ cu o mare atențiune.

«Dacă nu'mĭ fac iluziĭ, reluă bĕtrânul, negriĭ vor fi furioşĭ de a se vedea păcălițĭ.

— Şi se vor întoarce să se ia după trăsură, zise d. Ellis.

— Chiar cred că se vor arunca cu atât maĭ înfocațĭ cu cât vor crede că vizitiul n'are să meargă departe fără a da în vr'un şanț.

— Aşa vor crede, dar dacă Roberts e dibaciŭ şi ştie să'şĭ stăpânească dobitoacele, va ajunge fără piedicĭ la Sf. Ludovic.

— Eĭ bine! reluă unchiul Martin, n'avem de cât a mulțumi pe gazda noastră de ospitalitatea eĭ, şi de a ne cere ertare că i-am pricinuit grijĭ şi perderea timpuluĭ care e banul maĭ cu seamă, în agricultură...

— Nu ne mulțumițĭ... nu vĕ cerețĭ ertare... eŭ sunt supărat că mĕ despărțesc de d-voastră în împrejurărĭ amenințătoare, dar vĕ mulțumesc de bunele cuvinte ale d-voastră.

D-na Ellis primi complimentele şi adiorile călĕtorilor cu buna eĭ grație zîmbitoare şi se îndreptară spre poarta unde aşteptaŭ bicicletele.

«Ce-ațĭ pus acolo? întrebă preşedinta arătând nişte pachețele solid legate, în fața şi în spatele fie-căreĭ maşinĭ.

— Sunt nişte micĭ proviziunĭ.

— Oh! d-le, câtă recunoştință. Va fi oare nevoe?

— Nu se ştie, poate vețĭ ajunge târziŭ la Krobrerock.

— Ne îndatorațĭ prea mult.

Işĭ strânseră mâna cu căldură, înc'odată. Fie-care încălecă. Şi cum Claude se simțea din ce în ce maĭ puțin în stare de a lupta cu destinul, dacă acesta se arăta rĕŭ, unchiul Martin îĭ zise:

— Dragă prietene, să'țĭ aducĭ aminte că cu cât vom sta maĭ mult aci, cu atât vom avea maĭ puțină nădejde de a regăsi pe Sofia, care poate ne aşteaptă plină de grijĭ.

— Aĭ dreptate, unchiule, zise Claude ridicând fruntea cu mândrie. Dațĭ semnalul plecăreĭ sunt gata.

— Toțĭ sunt gata? deschidețĭ poarta, ordonă bĕtrânul.

Ordinul fu executat cu preciziune desăvîrşită. Cele două porțĭ se învîrtiră în acelaş timp în pțîne.

— Inainte! strigă energica Billenbrock şi ceĭ patru călĕtorĭ, pedalând sdravăn, se aruncară în necunoscut. Claude, deja întărîtat, se ținu aproape alăturĭ de unchiul, care nu prea voia să'l lase în urmă. Bubu şi d-na Martin mergeaŭ înainte.

Făcură ast-fel treĭ saŭ patru sute de paşĭ fără ca negriĭ ascunşĭ sub pădure saŭ în tufişurĭ să dea semn de viață.

Unchiul nu se înşelase. Un mare numĕr dintr'înşiĭ îşĭ făceaŭ somnul de după masă.

«Şi dacă nu va băga în seamă plecarea noastră, unchiule? întrebă Michou.

— Asta va simplifica frumuşel lucrurile, rĕspunse bĕtrânul. N'avem de cât să apucăm pe drumul mare fără a ne maĭ îngriji.

Dar patru saŭ cincĭ strigăte ascuțite se înălțară dinspre dădure. Indată, într'o roză de opt sute de mile, mase de negriĭ începură a alerga ca nişte nebunĭ după fugarĭ.

Intre acestea terenul era escelent pentru pneumaticele şi asta făgăduia să maĭ ție.

«Nu gândițĭ, zise d-na Martin, lăsându-se să fie ajunsă de bărbatu-sĕŭ şi de Michou, care făcea minunĭ, că suntem destul de înaintațĭ acum să'ĭ rĕslățim fără a ne teme de nimic.

— Da, da, zise unchiul. S'aŭ deşteptat prea târziŭ. Nicĭ odată vr'unul dintr'înşiĭ, chiar dacă ar alerga ca un cal, nu va putea câştiga asupra noastră un deget de pămênt.

Inainte! Inainte!

Şi ceĭ patru voiniciĭ pedalaŭ sdravăn, aşa că în zece minute eraŭ departe pentru a se maĭ teme de ceva din partea pungaşilor.

Bubu, cu mlădierea vîrsteĭ sale, se întorcea adesea pentru a supraveghia.

— D-nă Martin, zise el de odată, uite John, birjarul, care o ia la sănĕtoasă. Şi nu'l nimenĭ în drumul luĭ ca să'l oprească.

— Ce vorbă! s'aŭ întâmplat lucrurile maĭ bine de cât îmĭ închipuiam, observă unchiul. Nu'ĭ prost Iohn. Când a vĕzut drumul luĭ liber, a cerut să plece fără a avea grija noastră şi bine a făcut. Ura! In drum pentru Noul-Orleans.

XVI

In timp de o oră aproape, mica trupă merse bine. Intr'adevĕr, era bine de a ajunge cât se poate maĭ iute la locul arătat de d. Ellis.

Odată pe mărginile pîrîuluĭ n'aveaŭ de cât să ia în susul luĭ timp de cincĭ saŭ zece minute. Şi la d. Crokerock, se va sfârşi întâmplarea. Nu va maĭ trebui de cât să regăsească pe Sofia.

«Ne aşteaptă la mine poate foarte plictisită, dar fără grijă, căcĭ ştie de sigur că alergăm după ea.

Claude era să rĕspundă cuvinte amare si mâhnite, căcĭ gândul bieteĭ femeĭ nu înceta de a'l absorbi când triciclul făcu o săritură, şi chiar el, trecând ca o săgeată pe deasupra ghidonuluĭ, primi o julitură de celea de care păstrezĭ multă vreme amintirĭ dureroase şi chinuitoare.

Dădu un mic ţipĕt şi se lăţi ca o broască pe o tufă de iarbă destul de deasă de unde eşea, tocmaĭ la timp ca să nu fie sfărâmat, un şarpe negru, lung de douĭ metri, pe care, din fericire bărbatul Sofieĭ nu'l vĕzu. Căcĭ D-zeŭ ştie senzaţia de groază pe care ar fi resimţit'o şi ce furtună de văicărelĭ ar stârnit acest contact.

«E şearpele curios, zise Bubu. Nu'ĭ rĕŭ.

Intr'adevĕr, reptila fugea ca şi cum o alunga dracul, ne ţinênd, de loc, cu tot numele luĭ, a şti bine ce i se întâmplă.

Inainte ca Martin şi Preşidinta să se fi scoborţt ca să ajute pe Claude, negrul, uşor, sărise în picioare şi'l ajuta să se scoale.

Michou, nu'şĭ făcuse nicĭ un rĕŭ. Dar era foarte jignit. De două ceasurĭ aproape de când urma pe ceĭlalţĭ în fuga mare, concepuse încrederea cea maĭ adâncă în talentele luĭ de velocipedist născut, cum spunea Anna.

Acest accident îl readuse la modestiă. De aceea făcea el o mutră foarte nenorocită, uitându-se la maşina care nicĭ nu se clintise.

— Te-aĭ lovit? întrebă unchiul.

— Nu, zise el, scuturându'şĭ membrele, nicĭ măcar zgârieturĭ, după cum cred.

Atuncĭ Anna Billenbrock, care se stăpânise până atuncĭ, porni într'un hohot de rîs sonor, cum poate nu maĭ rĕsunase nicĭ odată prin pustietăţile acelea.

— Găseştĭ lucrul acesta aşa de nostim, ocărî Claude scandalizat.

— Nu, rĕspunse preşedinta, e mutra d tale mirată, care mĕ face să rîd. Eştĭ surprins de un accident care prin minune nu ţi s'a întâmplat până acum. E cea dintêiŭ căzătură. N'aĭ grijă că nu o să fie cea din urmă.

— De altmintrelea, adăoga unchiul, mergem prea iute. Cum acum n'avem a ne teme de nimic, să mergem maĭ încet.

— Din fericire că n'a crăpat cauciucul. Totul merge bine.

Claude se sui iar pe instrumentul luĭ şi plecară iar. După o jumĕtate de oră, bărbatul Sofieĭ simţindu-se maĭ uşor şi maĭ dispus de cât orĭ-când, începu să rîdă singur de reaua luĭ întâmplare.

— E o rădăcină, care te-a tras pe sfoară, îĭ zise Arsène.

— Ah! Zăŭ!

— Mătuşa d-tale şi cu mine le-am ocolit. Acum aĭ să ştiĭ, să bagĭ de seamă.

Mergeaŭ cu mersul moderat al unuĭ bun cal în trap, când Bubu a căror ochĭ băgătorĭ de seamă vedeaŭ tot, se apropiă de unchiu şi zise:

— Incă un şarpe curios care ne urmăreşte.

Michou auzise. Se întoarse cum putu şi vĕzu un şarpe mare care alerga după el, ca şi cum ar fi vrut să'l mănânce saŭ cel puţin să'l muşte.

«Unchiule! strigă el, suntem perduţĭ.

— Oh! perduţĭ! rĕspunse Martin, n'avem de cât să fugim maĭ iute!

— Ia lasă, sboară, animalul acesta.

— Nu'ĭ nevoe de grabă zise Bubu. Aveţĭ să vedeţĭ.

Şi micul negru întorcêndu se plecă iute contra reptileĭ. Care nu fu mirarea luĭ Michou şi chiar a soţilor Martin când vĕzură reptila neagră oprindu se de odată, întorcându-se la rîndul eĭ şi luând fuga cu o repeziciune mult maĭ mare, că atuncĭ când părea că urmăreşte ciclişti.

Bubu pufnea de rîs. In schimb, Claude uimit se uita la unchiul sĕŭ, şi acesta nu'şĭ ascundea mirarea.

Am auzit vorbindu-se de acest şearpe, zise Ana Billenbrock, dar credeam că se spune fabule pe socoteala luĭ.

— Cât despre mine, îl vĕd întâia oară, zise Martin.

— Dar, întrebă Michou, de ce o ia la sănătoasa? E teamă de Bubu?

— Da, d-le, rĕspunse negrul. Aleargă după trăsurĭ, călăreţĭ şi biciclete ca să vadă ce este, de sigur, căcĭ nu atacă pe nimenĭ nicĭ odată şi fuge când e alungat. De aceea a fost numit şeardele «curics».

Era adevĕrat, această reptilă, fără a fi foarte comună se întâlneşte adesea în Statele din centru a mareĭ federaţiunĭ americane. Foarte iute, urmează vehiculele din toate părţile păstrându'şĭ distanţa şi nu se face nevĕzut, se pare, că atuncĭ când şi-a mulţumit curiozitatea.

«Dacă te oprestĭ, se opreşte, dacă înaintezĭ, se depărtează, dacă plecĭ iar începe a ne urmări. De sigur, constitueşte una din cele maĭ surprinzĕtoare ciudăţeniĭ ale istorieĭ animalelor.

«Maĭ bine să aĭ de a face cu el, zise unchiul Martin, de cât cu şearpe cu clopoţeĭ.

— Cred bine, făcu Claude. Sunt pe aicĭ?

— O mulţime, rĕspunse Arsène. Din fericire că se pot auzi.

— Brr!... Br!... ocărî Michou, te face să ţi se suie pĕrul în vîrful capuluĭ.

— Oh! remarcă Bubu foarte liniştit, searpele cu clopoţeĭ!

«Nu'ĭ aşa de periculos precum se spune, lăsaţĭ.

— Bine, bine, să căutăm de a nu întâlni ast fel de lucrurĭ.

Porniră iar maĭ liniştit, iar şearpele curios se ivi după câte-va clipe, urmă mica trupă pe spaţiŭ de două mile după care se pierdu într'un câmp mare de trestie de zahăr, la stânga drumuluĭ.

«Maĭ bine, suspină Claude, îmĭ place maĭ bine să nu'l laşĭ pe urmele mele».

Puteaŭ să fie şease ore. Soarele scobora spre orizont, glorios. Un vînt uşor, nesimţit pentru ceĭ care umblă pe jos, desmerda pe ciclişti delicios, după acea zi de căldură puternică. Arborii, plantele, păreaŭ că se întind leneş sub suflarea recoroasă, pe care o aducea seara.

Spre vest, trupe de nourĭ transparenţĭ luneca pe un cer de nuanţă nehotărîtă între verde şi albastru ca penele unuĭ păun.

Eraŭ în timpul frumos al vereĭ, firea înainte de a adormi se împodobia cu o măreţie senină, care te umplea de simţiminte nobile şi marĭ. Cu căldura zileĭ cădea o linişte de care sufletele eraŭ scăldate.

O viaţă ciudată se arăta prin zgomote neauzite până la acea oră. Firul de iarbă se îndrepta, păserile sburaŭ voioase.

O dulce şi uşoară armonie tainică aducea la urechile călĕtorilor o încântare pe care nicĭ o muzică omenească n'ar fi putut s'o reproducă.

«Ah! ce frumos şi ce bine e! şopti Claude.

Pentru întâia dată, descoperea o suavitate nebănuită în farmecul care îl inconjura.